

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

Sisältö

I Säädökset, jotka on julkaistava

.....

II Säädökset, joita ei tarvitse julkaista

Komissio

1999/781/EY:

- ★ **Komission päätös, tehty 15 päivänä syyskuuta 1999, EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan mukaisesta menettelystä (Asia IV/36.539 — British Interactive Broadcasting/Open) (tiedoksiannettu numerolla K(1999) 2935)** 1

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 15 päivänä syyskuuta 1999,

EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan mukaisesta menettelystä

(Asia IV/36.539 — British Interactive Broadcasting/Open)

(tiedoksiannettu numerolla K(1999) 2935)

(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

(1999/781/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

I ASIASELOSTUS

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17, perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1216/1999⁽²⁾, ja erityisesti sen 6 ja 8 artiklan,

ottaa huomioon asetuksen N:o 17 2 ja 4 artiklan mukaisesti 13 päivänä kesäkuuta 1997 jätetyn hakemuksen puuttumattomuustodistuksesta ja ilmoituksen poikkeuslupan saamiseksi,

on julkaissut yhteenvedon hakemuksesta ja ilmoituksesta⁽³⁾ asetuksen N:o 17 19 artiklan 3 kohdan mukaisesti,

on kuullut kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa,

Sekä katsoo seuraavaa:

A. JOHDANTO

- 1) Osapuolet ilmoittivat 13 päivänä kesäkuuta 1997 komissiolle yhteisyrityksen, British Interactive Broadcasting Ltd:n, jäljempänä 'BiB', nyttemmin Open, perustamisesta ja pyysivät asetuksen N:o 17 mukaisesti puuttumattomuustodistusta ja/tai poikkeuslupaa. BiB:n emoyhtiöt ovat BSkyB Ltd, BT Holdings Limited, Midland Bank plc ja Matsushita Electric Europe Ltd.
- 2) BiB:n tarkoituksena on tarjota uudenlaista palvelua, digitaalisia vuorovaikutteisia televisiopalveluja kuluttajille Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Tähän kuuluu tarpeellisen infrastruktuurin ja palvelujen perustaminen, jotta yritykset, kuten pankit, valintamyymälät ja matkatoimistot, voivat olla suoraan yhteydessä kuluttajiin. Tärkeä osa tätä infrastruktuuria on digitaalinen kotipääte. BiB subventoi digitaalisten satelliittikotipäätteiden, satelliitti-antennien ja lautasantennin taajuusmuuntimien⁽⁴⁾ (LNB:t) vähittäismyyntihintaa.

⁽¹⁾ EYVL 13, 21.2.1962, s. 204/62.

⁽²⁾ EYVL L 148, 15.6.1999, s. 5.

⁽³⁾ EYVL C 322, 21.10.1998, s. 6.

⁽⁴⁾ Lautasantennin taajuusmuunnin (LNB) havaitsee syötön välittämän signaalin, muuntaa sen sähkövirraksi, vahvistaa sen ja muuntaa sen alempitaajaiseksi.

- 3) Televisioyhtiöt käyttävät samaa infrastruktuuria, koska sen ansiosta ne voivat yhdistää vuorovaikutteisuuden palveluihinsa: esimerkiksi vuorovaikutteiset mainokset ja äänestykset tietokilpailuohjelmissa.
- 4) BiB tarjoaa myös tiettyjä palveluja suoraan kuluttajille, kuten sähköpostia, jäsenten saatavilla olevaa Internet-yhteyttä ("walled garden")⁽⁵⁾ ja tietokonepelien lataamista. Sen palvelujen odotetaan olevan saatavilla syksyllä 1999.

B. OSAPUOLET

1. BT Holdings Limited

- 5) BT Holdings Limited on British Telecommunications plc:n, jäljempänä 'BT', täysin omistama tytäryhtiö. BT:llä on toimilupa tiettyjen telepalvelujen tarjoamiseksi Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Se toimittaa puhelinkeskuslinjoja kotitalouksien ja yritysten käyttöön sekä paikallis-, kauko- ja ulkomaanpuheluja (Yhdistyneestä kuningaskunnasta ja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan) sekä muita telepalveluja ja asiakkaiden tiloissa tarvittavia laitteita.

2. British Sky Broadcasting Ltd

- 6) British Sky Broadcasting Ltd, jäljempänä 'BskyB', on British Sky Broadcasting Group plc:n, jäljempänä 'BskyB Group', täysin omistama tytäryhtiö. News Corporation omistaa 39,88 prosenttia BskyB Group plc:n osakkeista.
- 7) BskyB on analogisia maksutelevisiopalveluja tarjoava yleisradiotoiminnan harjoittaja, jonka palveluja toimitetaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja Irlannissa suorana satelliittijakeluna ("direct-to-home", DTH) Astra-satelliittien välityksellä sekä kaapelijakeluna. BskyB toimii näillä aloilla sekä vähittäis- että tukkuportaalla. Se aloitti digitaalisen satelliittivälitteisen maksutelevisiopalvelun 1 päivänä lokakuuta 1998 käyttäen digitaalista kotipäättettä, satelliittiantennia ja lautasantennin taajuusmuunninta, joita BiB subventoi. BskyB Group tarjoaa myös ehdollisen pääsyn palveluja ja muita maksutelevision vaatimia teknisiä palveluja.

⁽⁵⁾ Osapuolek käyttävät tätä termiä kuvaamaan pääsyä rajoitettuun määrään Internetin sisältöä.

3. Midland Bank plc

- 8) Midland Bank plc, jäljempänä 'Midland', on pörssiyhtiö, jolle Englannin keskuspankki on antanut toimiluvan pankkitoiminnan harjoittamiseen. Se on osa HSBC-yhtymää ja on holdingyhtiön HSBC Holdings plc välitön tytäryhtiö. Midland ja muut HSBC-yhtymän yhtiöt tarjoavat pankki- ja rahoituspalveluja Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja eri puolilla maailmaa.

4. Matsushita Electric Europe (Headquarters)

- 9) Matsushita Electric Europe (Headquarters) Limited, jäljempänä 'Matsushita', on Matsushita Electric Industrial Co, Ltd:n, jäljempänä 'MEI', täysin omistama tytäryhtiö. MEI on kotitalouksien, teollisuuden ja kaupalliseen käyttöön tarkoitettujen elektronisten ja sähkötuotteiden sekä niihin liittyvien ohjelmistojen ja tietotekniikan suunnittelija, kehittäjä ja valmistaja. MEI-yhtymä toimii maailmanlaajuisesti ja harjoittaa valmistusta ja/tai myyntiä muutamien tytäryhtiöiden kautta Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja muissa jäsenvaltioissa.

C. MERKITYKSELLISET MARKKINAT

- 10) BiB toimii ensi sijassa digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen markkinoilla ja teknisten palvelujen markkinoilla. Kaksi sen emoyhtiöistä, BskyB and BT, toimivat markkinoilla, jotka liittyvät läheisesti yhteen tai useampaan näistä markkinoista.

1. Tuotemarkkinat

a) Digitaaliset vuorovaikutteiset televisiopalvelut

- 11) Seuraavat palvelut ovat osa BiB:n digitaalisia vuorovaikutteisia televisiopalveluja: kotipankkipalvelut, kotiostospalvelut, loma- ja matkapalvelut, pelien lataaminen, verkko-opiskelu, ajanviete- ja vapaa-ajan palvelut, urheilu, moottorimaailma, rajoitettu määrä kolmansien tuottamia Internet-sivuja, jotka ovat vain jäsenten saatavilla ("walled garden"), sekä sähköposti- ja julkiset palvelut. BiB kuvaa tuotteita tai palveluja sen infrastruktuurin kautta tarjoavia vähittäiskauppiaita "sisällöntuottajiksi".

- 12) Komissio katsoo, että digitaaliset vuorovaikutteiset televiisipalvelut muodostavat erilliset markkinat.
- 13) Tuotemarkkinoita määriteltäessä tärkein tekijä on kysynnän korvattavuuden arviointi. Koska sellaisia digitaalisia vuorovaikutteisia televiisipalveluja, joita BiB aikoo tarjota, ei tällä hetkellä ole tarjolla kaikkialla Yhdistyneessä kuningaskunnassa⁽⁶⁾, käytettävissä ei ole tietoja sen arvioimiseksi, mikä on kuluttajien mahdollinen reaktio hypoteettisesti pieneen pysyvään muutokseen BiB:n palvelujen ja niiden mahdollisten vaihtoehtojen suhteellisissa hinnoissa⁽⁷⁾. Kysynnän korvattavuutta voidaan myös arvioida vertailemalla tuotteiden tai palvelujen ominaispiirteitä sen määrittämiseksi, ovatko ne erityisen sopivia tyydyttämään jatkuvat tarpeet ja ovatko ne vain tietyssä määrin korvattavissa muilla tuotteilla tai palveluilla⁽⁸⁾.
- 14) Komissio otti yhteyttä BiB:n tärkeimpiin mahdollisiin asiakkaisiin ja toimialan tärkeimpiin yrityksiin selvittääkseen niiden näkemykset merkityksellisten markkinoiden rajoista ja saadakseen tarpeelliset todisteet päätelmän tekemiseksi. Tässä yhteydessä komissio on myös ottanut huomioon, että sisällöntuottajien valmius maksaa BiB:lle ollakseen osa sen palvelua ja niiden todennäköinen reaktio pieneen pysyvään hinnankorotukseen riippuvat viime kädessä loppukäyttäjien asenteesta. Sen vuoksi vähittäiskysynnän korvattavuus digitaalisille vuorovaikutteisille televiisipalveluille on määrävissä asemassa määriteltäessä tuotantoketjun alkupään markkinat, joilla BiB:n kaltaiset palveluntarjoajat tarjoavat digitaalisia vuorovaikutteisia televiisipalveluja sisällöntuottajille.
- 15) Mahdolliset sisällöntuottajat ovat vahvistaneet komissiolle, että palvelukokonaisuuden laajuus houkuttelee niitä digitaalisten vuorovaikutteisten televiisipalvelujen alustaan, sillä ne uskovat, että asiakkaita houkuttelee palvelujen laaja valikoima⁽⁹⁾. Toisin sanoen kyseinen palvelujen valikoima lisää sisällöntuottajien mahdollisten asiakkaiden määrää. Televisioliittymä tarjoaa sisällöntuottajille pääsyn tuotteidensa tai palvelujensa ainutlaatuisille masamarkkinoille, jotka kattavat mahdollisesti lähes 100 prosenttia brittiläisistä talouksista.
- 16) Loppukäyttäjän kysynnän korvattavuus vuorovaikutteisten palvelujen kokonaisuuden osalta on erotettavissa osan kokonaisuudesta muodostavien yksilöllisten palvelujen kysynnän korvattavuudesta tai BiB:n palvelujen asiakkaiden lähellä olevista vaihtoehtoisista lähteistä, kuten vähittäisliikkeistä tai mikrotietokoneiden kautta saatavilla olevista vuorovaikutteisista palveluista. Digitaaliset vuorovaikutteiset televiisipalvelut ja maksuteleviisipalvelut ovat erilliset markkinat.
- 17) Kuten johdanto-osan 18—23 kappaleessa esitetään, tämä päätelmä perustuu tarjottujen tuote- ja palvelulajien erilaisiin ominaispiirteisiin ja kuluttajien näkemyksiin niiden korvattavuudesta, mikä tarkoittaa, että asiakkaat eivät voi helposti vaihtaa vaihtoehtoiseen tuotteeseen ja/tai palveluun tai muualla toimiviin toimittajiin.

Markkinat eroavat tavanomaisesta vähittäiskaupasta

- 18) Vähittäismyyntipalvelut ovat vain yksi osa digitaalisten vuorovaikutteisten televiisipalvelujen tyypillisestä palvelukokonaisuudesta. Sähköposti, tietokonepelien lataaminen, rajoitettu pääsy Internetiin ja tietopalvelut ovat myös osa kokonaisuutta. Tällaisen palvelukokonaisuuden tarjoaminen tuottaa mittakaavaetuja, sillä kunkin yksittäisen palvelun edellyttämä perusrakenne on sama. BiB markkinoi tätä palvelukokonaisuutta ja on tehnyt siitä sopimuksen BSKyB:n kanssa. Yksittäisten sisällöntuottajien tuotemerkistä eroavan vuorovaikutteisen palvelumerkin myynninedistäminen viittaa vahvasti siihen, että BiB katsoo sen omien palvelujen eroavan tavanomaisten vähittäiskauppojen palveluista.
- 19) BiB:n tarjoamien vähittäismyyntipalvelujen ja tavanomaisten vähittäiskauppojen palvelujen ominaispiirteet ovat huomattavan erilaiset. Erityisesti tuote- ja palvelu-

⁽⁶⁾ Kaupallisia kokeiluja suoritetaan kuitenkin parhaillaan joillakin alueilla.

⁽⁷⁾ Ks. komission tiedonanto merkityksellisten markkinoiden määritelmästä yhteisön kilpailuoikeuden kannalta, EYVL C 372, 9.12.1997, s. 5.

⁽⁸⁾ Asiassa C-7/97, Oscar Bronner GmbH & Co KG v. Mediaprint, 26.11.1998 antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin toisti, Kok. 1998, I-7791 (33 kohta), että "relevantit tuote- tai palvelumarkkinat kattavat kaikki ne tuotteet tai palvelut, jotka ominaisuusiansa osalta ovat erityisen soveltuvia tyydyttämään muuttumattomat tarpeet ja jotka ovat ainoastaan vähäisessä määrin vaihdettavissa muiden tuotteiden ja palvelujen kanssa (ks. vastaavasti asia 31/80 L'Oreál v. De Nieuwe AMCK, tuomio 11.12.1980, Kok. 1980, s. 3775, 25 kohta; asia C-62/86 AKZO v. komissio, tuomio 3.7.1991, Kok. 1991, s. I-3359, 51 kohta)".

⁽⁹⁾ Eräs operaattori tarkensi, että "näyttää selvältä, että ... ostokset eivät ole yksin riittävä syy, jotta asiakkaat haluaisivat investoida palveluissa tarvittaviin laitteisiin. Tarjouksen täytyy olla osa laajempaa tarjousta, mukaan lukien viihde ja koulutus, mikä jälleen suosii BSKyB:hen perustuvaa kanavaa, koska se on osa laajempaa verkon digitaalista uudelleen käyttöönottoa."

valikoima on todennäköisesti online-ympäristössä huomattavasti suppeampi kuin tavanomaisissa vähittäisliikkeissä. Tämä on erityisen todennäköistä elintarvikkeiden kaltaisten helposti pilaantuvien tuotteiden kohdalla tai tilaa vievien tavaroiden kohdalla, joiden varastointi- ja jakelukustannukset ovat korkeat. Vähittäiskaupasta ja digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen kautta ostettujen tuotteiden tai palvelujen välillä on hintaero, vaikka vain toimituskulujen muodossa. Hinnan osalta näyttää siltä, että kuluttajat ovat halukkaita maksamaan ylimääräistä kotiostopalvelujen mukavuudesta⁽¹⁰⁾.

- 20) Edellä mainitun perusteella digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen markkinat ovat erillään tavanomaisista tuotteiden ja palvelujen vähittäiskaupan markkinoista.

Television kautta saatavilla olevien digitaalisten vuorovaikutteisten palvelujen markkinoiden ja mikrotietokoneiden kautta saatavilla olevien vastaavien palvelujen markkinoiden ero

- 21) Sekä kysynnän korvattavuutta koskevan testin että television tai mikrotietokoneiden kautta saatavilla olevien vuorovaikutteisten palvelujen ominaispiirteiden välisten erojen perusteella voidaan päätellä, että kyseessä on kahdet erilliset tuotemarkkinat. Televisioiden kautta saatavien palvelujen pientä pysyvää hinnankorotusta ei todennäköisesti rajoita se, että palveluja on saatavilla myös mikrotietokoneiden kautta. Vaikka televisioita on kaikkialla, vain noin 25 prosentilla Yhdistyneen kuningaskunnan kotitalouksista on mikrotietokone ja alle puolella näistä on myös modeemi. Koska mikrotietokoneiden kustannukset ovat suhteellisen suuret, myös lopukäyttäjille aiheutuvat vaihtokustannukset olisivat korkeat. Osapuolet ovat itse todenneet, että television kautta saatavilla olevien palvelujen kulutuskysyntä eroaa mikrotietokoneiden kautta saatavilla olevien palvelujen kysynnästä. Ne viittaavat televisioiden ja mikrotietokoneiden ostohintojen ja käyttötapojen eroihin⁽¹¹⁾. Digitaaliset vuorovaikutteiset televisiopalvelut voidaan erottaa mikrotietokonepalveluista myös siten, että vuorovaikutte-

suus voidaan liittää tavanomaista lähetyksmuotoa käyttäviin viihdekanaviin.

- 22) Tämän eron vahvistaa eräiden vähittäismyyjien reaktio⁽¹²⁾; kertomansa mukaan tarjotessaan digitaalisia vuorovaikutteisia palveluja television kautta he pyrkivät tavoittamaan eri asiakasryhmiä ja käyttävät saman yhtymän eri tavamerkkejä kuin tarjotessaan niitä mikrotietokoneiden kautta⁽¹³⁾.

Markkinat eroavat maksutelevision markkinoista

- 23) Maksutelevisiopalvelujen kysyntä ja niiden ominaispiirteet ja aiottu käyttö eroavat suuresti digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen kysynnästä, palvelujen piirteistä ja käytöstä, sillä edelliset ovat suurelta osin viihdepalveluja, jälkimmäiset kaupankäyntiin tai tiedotukseen liittyviä palveluja⁽¹⁴⁾. BiB:n kaltaisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen toimittajien toimiala sulkee pois sellaiset ajanvietemuodot kuin maksutelevisiokanavat, joissa television katselu sinänsä on katsojan pääasiallinen ajanvietemuoto. Digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen markkinat täydentävät maksutelevisiomarkkinoita ja ovat niistä erillään.

b) Maksutelevisio

- 24) Maksutelevisio muodostaa tuotemarkkinat, jotka ovat erillään maksuttomien lähetyksien markkinoista, toisin sanoen mainoksin tai osittain tai kokonaan televisioluovilla rahoitettujen lähetyksien markkinoista⁽¹⁵⁾. Lupamaksuin ja mainoksin kustannetussa televisiotoiminnassa kaupankäyntisuhde on ainoastaan ohjelmantoinittajan ja mainosalan välillä, kun taas maksutelevisiossa kaupankäyntisuhde on ohjelmantoinittajan ja tilaajana toimivan katsojan välillä. Kilpailuedellytykset ovat vastaavasti erilaiset näiden kahden televisiomuodon kohdalla. Lupa-

⁽¹⁰⁾ David Reibstein ja Sunil Gupta: Binary Compass Enterprises Report, 1997, "The online retail commerce report", hintakilpailu oli asiakkaiden kannalta neljänneksi tärkein seikka.

⁽¹¹⁾ Osapuolten lausunnot ovat yhdenmukaiset riippumattoman analyysin kanssa. Esimerkiksi "Regulating Communications: approaching convergence in the Information age", heinäkuu 1998, Yhdistyneen kuningaskunnan kauppa- ja teollisuusministeriön sekä kulttuuri-, viestintä- ja urheiluministeriön politiikka-asiakirja, 1.13.—1.15 kohta: "Perinteinen televisio ja radio säilyttänevät vahvan ja hyvin erottuvan asemansa levinneisyytensä, tunnettuutensa, matalien kustannustensa ja käytön helppouden vuoksi. Olohuone (TV:n perinteinen sijoituspaikka) ja työhuone (mikrotietokoneen sijoituspaikka) ovat tiloina yleensä hyvin erilaiset." BiB aikoo tarjota myös rajoitettua Internet-yhteyttä televisioiden kautta.

⁽¹²⁾ "Katsomme, että BiB ja nykyiset Internet-palvelut ovat pikemminkin erillisiä asiakasryhmiä kuin kaksi tapaa saavuttaa sama ryhmä". "Verkkokaupan kehittyminen massamarkkinoiksi edellyttää pikemminkin TV-liittymää kuin mikrotietokonetta/Internet-yhteyttä, jonka katsomme olevan varsin rajoitettu kanava vaatteiden massamarkkinoille". "Mikrotietokoneen ja TV:n kautta tarjotut palvelut ovat toisiaan täydentäviä palveluja".

⁽¹³⁾ Tämä erottelu on samankaltainen kuin mainonnan markkinoilla tehty erottelu, koska jakelumekanismit tavoittavat eri kohdeyleisön. Ks. komission päätös 96/346/EY, asia IV/M.533 — RTL-Veronica-Endemol, EYVL L 134, 5.6.1996, s. 1, erityisesti johdanto-osan 23 kappale.

⁽¹⁴⁾ Ks. komission päätös 94/922/EY (IV/M.469 — MSG Media Service), EYVL L 364, 31.12.1994, s. 1, johdanto-osan 38 kappale.

⁽¹⁵⁾ Ks. MSG Media Service, johdanto-osan 32 ja 33 kappale; komission päätös 1999/153/EY (IV/M.993 — Bertelsmann/Kirch/Premiere), EYVL L 53, 27.2.1999, s. 1, johdanto-osan 18 kappale; komission päätös 1999/242/EY (IV/36.237 — TPS), EYVL L 90, 2.4.1999, s. 6.

maksuin ja mainoksin kustannetussa televisiotoiminnassa katsoja- ja mainosmäärät ovat tärkeitä mittareita, mutta maksutelevision kohdalla avaintekijöitä ovat kohderyhmien mielenkiinnon herättävien ohjelmien muodostaminen ja tilaajien määrä.

- 25) Komissio on todennut aikaisemmin, että ei ole mitään syytä erottaa analogisen ja digitaalisen maksutelevision markkinoita toisistaan⁽¹⁶⁾. Digitaalinen maksutelevisio on vain analogista maksutelevisiota seuraava myöhempi kehitysaskel eikä se siten muodosta erillisiä merkityksellisiä tuotemarkkinoita. Huomioon tulisi ottaa myös se, että seuraavien vuosien aikana analogiset maksutelevisiolähetykset korvautuvat täysin digitaalisilla maksutelevisiolähetyksillä.
- 26) Maksutelevisio on tilaajien saatavilla Yhdistyneessä kuningaskunnassa eri lähetyksimuodoissa: digitaalisina maanpäällisinä televisiolähetyksinä, satelliittilähetyksinä (analogiset ja digitaaliset) ja kaapelilähetyksinä (analogiset, digitaalisten kaapelilähetysten odotetaan alkavan lähitulevaisuudessa). Yhdistyneessä kuningaskunnassa ei ole tarpeen erottaa maksutelevisiomarkkinoita toisistaan lähetystavan mukaan. Yhden lähetyksimuodon kautta tarjotut maksutelevisiopalvelut muodostavat kilpailupainetta niiden tarjoamiselle toisella tavalla. Aikaisemmat tiedot osoittavat, että tämä pitää paikkansa satelliitti- ja kaapelivälitteisen maksutelevision kohdalla. Loppukäyttäjien käytöksestä ilmenee, että näiden palvelujen katsotaan korvaavan toisensa. Kaapeli- ja satelliittivälitteiset maksutelevisiopalvelut ovat muodoltaan hyvin samanlaisia⁽¹⁷⁾, samoin kuin niiden hinnat. BSkyB:n peitto[...] (*). Lisäksi BSkyB:n vaihtuvuusaste (churn rate)⁽¹⁸⁾[...] (*). Näin ollen se, että satelliittiasiakkaat ovat saattaneet ostaa satelliittikotipäättimen ja/tai satelliittiantennin, ei muodosta sellaista merkittävää lukitsevaa vaikutusta, että vaihtaminen satelliitti- ja kaapelipalvelujen välillä olisi epätodennäköistä. Ei myöskään ole perusteltua erottaa erillisiä tuotemarkkinoita digitaalisen maanpäällisen maksutelevision osalta.
- 27) Yhdistyneessä kuningaskunnassa on siten yhdet maksutelevisiomarkkinat, eikä analogisia ja digitaalisia lähetystyyppejä tai eri lähetyksimuotoja eroteta toisistaan.

c) Maksutelevisio-operaattoreille tarjottavien elokuvaja urheilukanavien tukkumarkkinat

- 28) Kokemus on osoittanut, että menestyäkseen maksutelevisio-operaattorin on tärkeää sisällyttää elokuva- ja urheilukanavat osaksi palvelua⁽¹⁹⁾. BSkyB on itse tunnistanut "elokuvat ja urheilun tärkeimmiksi myynninvetäjiksi"⁽²⁰⁾. Tiettyjen kanavien kysyntä maksutelevisio-operaattorien taholta kuvastaa niiden asiakkaiden kysyntää. Maksutelevisiokanavat, joilla lähetetään vastikään julkaistuja elokuvia ja suosittujen urheilutapahtumien suoraa lähetystä, keräävät suurimmat katsojaluvut⁽²¹⁾. Tällaisten kanavien tilaaminen on usein kalleinta. Kun tiettyyn aihepiiriin keskittyvät tai yleiset maksutelevisiokanavat toimitetaan asiakkaille osana kokonaisuutta, elokuva- ja urheilukanavista veloitetaan yksittäin. Maksutelevisiolle on ratkaisevan tärkeää se, että urheilu- ja elokuvaohjelmat saavuttavat erittäin korkeat katsojaluvut, sillä tämä kuvastaa katsojien valmiutta maksaa urheilu- ja elokuvakanavista enemmän kuin muista kanavista.
- 29) Elokuva- ja urheilukanavien tukkuhinta on muiden kanavien hintaa huomattavasti korkeampi: suhteellisten hintojen pienet pysyvät korotukset ovat olleet kannattavia. Jos otetaan huomioon BSkyB:lle kaikkein edullisimmat luvut BSkyB:n kaapelioperaattoreille toimittamien kanavien tukkuhinnalistasta (taksaluettelo), niin yhden ainoan elokuva- tai urheilukanavan hankkiminen maksaa kaapelilähetystoiminnan harjoittajalle vähintään seitsemän kertaa kaikkein kalleimman Sky-peruskanavan hinnan⁽²²⁾. Tämä osoittaa, että elokuva- ja urheilukanavien

⁽¹⁹⁾ Ks. Bertelsmann/Kirch/Premiere, erityisesti johdanto-osan 34 ja 48 kappale.

⁽²⁰⁾ BSkyB:n toimintakertomus vuodelta 1997, s. 3. Ks. myös päätelmä katsauksessa The Director General's Review of BSkyB's Position in the Wholesale Pay TV Market, joulukuu 1996, 2.18 kohta: "Päätelimme, että lisäpalvelutason urheilu- ja elokuvakanavat olivat maksutelevisiotalousten suurimmat veturit. Näyttää siltä, että ilman oikeuksia korkeatasoisiin urheiluohjelmiin ja/tai elokuviin kilpailevat yhtiöt eivät voi tulla markkinoille lisäpalvelutasolla."

⁽²¹⁾ Vuonna 1995 Yhdistyneen kuningaskunnan 50:stä katsojamäärältään suosituimmasta satelliittivälitteisestä maksutelevisio-ohjelmasta 44 oli joko elokuvia tai urheilua. Viidestäkymmenestä suosituimmasta ohjelmasta 27 oli urheiluohjelmia, 17 elokuvia ja 6 muita ohjelmia. Urheiluohjelmista yksistään jalkapallo-ohjelmia oli 22, joista 14 oli 20:n suosituimman joukossa. *Lähde:* Cable and Satellite Express, 25.1.1996. Neljä kaikkien aikojen suosituinta ohjelmaa Yhdistyneen kuningaskunnan kaapeli- ja satelliittilähetystyypistä olivat urheiluohjelmia: suosituin oli jalkapallo-ottelu, toisena oli nyrkkeilyottelu ja loput kaksi jalkapallo-otteluita. *Lähde:* New Media Markets, 21.3.1996. Vuoden 1997 Yhdistyneen kuningaskunnan 50 suosituimmasta kaapeli- tai satelliittivälitteisestä maksutelevisio-ohjelmasta 42 oli joko elokuvia tai urheiluohjelmia. Kaikki kymmenen suosituinta ohjelmaa olivat joko elokuvia tai urheiluohjelmia; 50 suosituimmasta ohjelmasta 26 oli elokuvia ja 16 urheiluohjelmia. *Lähde:* Cable & Satellite Express, 29.1.1998.

⁽²²⁾ [...] (*).

⁽¹⁶⁾ Bertelsmann/Kirch/Premiere, johdanto-osan 18 kappale. TPS.

⁽¹⁷⁾ Lisäpalvelutason elokuva- ja urheilukanavien osalta BSkyB:n kanavat ovat saatavilla sekä satelliitin että kaapelin välityksellä. Palvelujen peruskokonaisuuksien erot eivät ole merkittävät.

(*) Luottamuksellisten tietojen paljastamisen estämiseksi on päätöksen tätä toisintoa toimituksellisesti muutettu. Muutetut kohdat on merkitty hakasulkeilla ja tähdellä.

⁽¹⁸⁾ Vaihtuvuus (churn rate) tarkoittaa niiden asiakkaiden keskimääräistä lukumäärää, jotka lopettavat maksutelevisiotalouksensa tietyn ajan kuluessa.

tarjonta tukkuportaalla muodostaa erilliset markkinat⁽²³⁾. Käsiteltävänä olevan asian kannalta ei ole välttämätöntä päättää, onko elokuva- ja urheilukanavilla eri tukkumarkkinat⁽²⁴⁾.

d) Digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen ja maksutelevision tekniset palvelut

- 30) Komissio on monissa päätöksissään määritellyt tuotemarkkinat, jotka koskevat maksutelevisiolle välttämättömien teknisten palvelujen tarjoamista tukkuperiaatteella⁽²⁵⁾. Nämä palvelut koostuvat suurelta osin kotipääätteiden tarjoamisesta, ehdollisen pääsyn palveluista⁽²⁶⁾, joihin kuuluvat myös älykortit, tilaajahallintopalveluista⁽²⁷⁾, ja niihin voivat kuulua myös palvelut, jotka liittyvät pääsyyn elektroniseen ohjelmavalikkoon (EPG)⁽²⁸⁾, ja sellaisten sovellusten laatiminen, jotka ovat yhteensopivia kotipääätteessä olevan sovellusohjelmaliittymän kanssa⁽²⁹⁾. Digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen tarjoaminen edellyttää myös järjestelmää, jolla maksut voidaan suorittaa turvallisessa ympäristössä. Suoritusten käsittelyjärjestelmä (Transaction Management System, TMS) muodostaa osan tätä järjestelmää. Se on ohjelmisto, jolla valtuutetaan ja suoritetaan rahansiirtoja, ja se yhdistää eri sisällöntuottajien online-palvelimiin. TMS myös reitittää maksupyynnöitä merchant acquiring -järjestelmään. Tämä on vähittäiskauppioiden ja muiden tavaroiden ja palvelujen myyjien saamien luotto- ja maksukorttimaksujen käsittelyä.
- 31) Maksutelevisiopalveluille ja digitaalisille vuorovaikutteisille televisiopalveluille välttämättömät tekniset palvelut ovat suurelta osin päällekkäisiä. Tällaisia palveluja ovat kotipääätteiden tai elektronisen ohjelmavalikon käyttöön-

saattaminen. Digitaalisia vuorovaikutteisia televisiopalveluja varten on tarjottava ehdollisen pääsyn palveluja muihin kuin lähetettäviin (toisin sanoen online-) tietoihin ("pääsynvalvontapalvelut") ja suoritusten käsittelypalveluja.

- 32) Kunkin teknisen palvelun perustana olevat taidot ja taidot, joita tarvitaan maksutelevisiopalveluissa ja/tai digitaalisissa vuorovaikutteisissa televisiopalveluissa, ovat joiltain osin erilaiset. Näin ollen kapeammat tuotemarkkinat voivat olla olemassa⁽³⁰⁾. Ei ole kuitenkaan tarpeellista määrittää näitä markkinoita tässä asiassa. Merkitykselliset tuotemarkkinat ovat siten digitaalisille vuorovaikutteisille televisiopalveluille ja maksutelevisiolle välttämättömien teknisten palvelujen markkinat⁽³¹⁾.

e) Liityntäverkkomarkkinat televiestinnässä ja siihen liittyvissä palveluissa

- 33) Aiemmin telepalvelujen kysyntä kohdistui lähes yksinomaan tavanomaisiin puhelinliikennepalveluihin, vaikka aivan viime aikoina datapalvelujen — esimerkiksi Internet-yhteyksien — kysyntä on kasvanut huomattavasti. Tarjotakseen näitä palveluja yritykset tarvitsevat infrastruktuuriin, joka mahdollistaa niiden tarjoamisen kotitalouksille.
- 34) Se, että telepalvelut yleensä sisältävät kaksisuuntaista viestintää, asettaa suuria vaatimuksia näissä palveluissa käytettävälle infrastruktuurityypille. Aikaisemmin tämän vaatimuksen kykeni täyttämään ainoastaan kuparijohtimiin perustuva yleinen televerkko, tosin viime vuosina on kehitetty vaihtoehtoisia pääsymekanismeja, kuten kaapelitelevisioverkot ja johdottomat verkot.
- 35) Kaapelitelevisioverkot voivat tarjota erilaisia palveluja, jotka vaihtelevat puhelinliikenteestä tilauspalveluihin ja täydellisiin lähetyspalveluihin asti.
- 36) Johdottomien kiinteiden verkkojen asennus on yleensä halvempaa kuin johdollisten verkkojen asennus. Nykyisin Yhdistyneessä kuningaskunnassa käytettävien johdot-

⁽²³⁾ Ks. komission 3 päivänä joulukuuta 1998 tekemä päätös asiassa IV/M.1327 — NC/Canal+/CDPQ/BankAmerica, EYVL C 233, 14.8.1999, s. 51.

⁽²⁴⁾ Yhdistyneen kuningaskunnan kilpailuvirasto päätteli, että elokuvat ja urheilu muodostavat kumpikin erilliset ohjelmien tukkujakelumarkkinat maksutelevision osalta, julkaisussa The Director General's Review of BSkyB's Position in the Wholesale Pay TV Market, joulukuu 1996.

⁽²⁵⁾ Ks. esimerkiksi Bertelsmann/Kirch/Premiere, 19, 20 ja 21 kappale.

⁽²⁶⁾ Ehdollinen pääsy (conditional access, CA) tarkoittaa, että sen johdosta palvelu on ainoastaan palvelun katsomiseen valtuutettujen katsojien saatavilla.

⁽²⁷⁾ Tilaajahallintopalveluja tarvitaan katsojien tilausten keräämisessä. Tähän liittyy tilaajatietojen ylläpito niin, että tilaajille voidaan myöntää valtuutus palveluihin ja että heitä voidaan veloittaa katsojien palveluista.

⁽²⁸⁾ Elektroninen ohjelmavalikko (EPG) on kanavia ja palveluja luetteiloiva ohjausjärjestelmä, jonka avulla katsojat voivat virittää laitteensa ottamaan vastaan eri tietosignaaleja ja täten vaihtaa kanavaa tai palvelua.

⁽²⁹⁾ Sovellusohjelmaliittymän (API) avulla voidaan laatia sovelluksia, jotka toimivat kotipääätteessä. Jotta voidaan laatia tietyn kotipääätteen sovellusohjelmaliittymän kanssa yhteensopivia sovelluksia, tarvitaan tekstin laadinnan työkaluja.

⁽³⁰⁾ Ks. julkaisu "Joint OFTEL and DTI Notice and Consultation", heinäkuu 1997, 3 luku, 25 kohta: "Eri (tekniisiä) palveluja voi ympäröidä hyvin erilaiset tarjonta- ja kysyntäolosuhteet niin, että ne voivat periaatteessa muodostaa erilliset tuotemarkkinat. Käytännössä lienee kuitenkin mahdollista hyödyntää mittakaava- (ja mahdollisesti laajuus-) etuja tilaajahallinta-, tilaajanvaltuutus- ja asiakashallintatoiminnoissa. On myös todennäköistä, että tietty salaustekniikka ja näiden niihin liittyvien hallintopalvelujen järjestäminen liittyvät tiiviisti toisiinsa."

⁽³¹⁾ Ks. MSG Media Service, johdanto-osan 31 kappaleen f kohta.

tomien verkkojen kaistanleveys on suhteellisen kapea, eikä näitä verkkoja voida käyttää yhtä laajan palveluvalikoiman tarjoamisessa kuin kaapeliverkoissa voidaan tarjota. Johdottomien verkkojen ei luultavasti pitäisi olla osa merkityksellisiä tuotemarkkinoita, vaikkakaan tässä asiassa tehtyjä päätelmiä ei muutettaisi, jos johdottomat verkot otettaisiin mukaan markkinoiden määrittelymään.

- 37) GSM-standardiin tai DCS 1800 -standardiin perustuvat digitaaliset matkapuhelinverkot eivät voi tarjota yhtä laajaa palveluvalikoimaa kuin kupari- tai kaapeliverkot, vaikka tämä voi muuttua keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä uuden matkapuhelinstandardin, UMTS:n, käyttöönoton myötä. Kun otetaan huomioon kiinteässä tai johdottomassa verkossa tarjottavien puhelinpalvelujen ominaispiirteiden ja hintojen erot digitaaliseen matkapuhelinverkkoon verrattuna, kyseiset palvelut muodostavat erilliset markkinat. Kun lisäksi otetaan huomioon nykyisten matkapuhelinverkkojen hyvin vähäinen tiedonsiirtokapasiteetti, niitä ei voida katsoa korvaaviksi infrastruktuuritasolla.
- 38) Telealan erilliset liityntäverkkomarkkinat ovat siis olemassa. Näihin luetaan kuuluviksi BT:n perinteinen kuparijohdinverkko ja kaapelioperaattorien kaapeliverkot.
- 39) Tässä asiassa ei ole tarpeen päättää, onko olemassa erilliset asiakasliityntämarkkinat myös lähtevän liikenteen ja tulevan liikenteen välityspalvelujen osalta.

2. Maantieteelliset markkinat

- 40) Yhdistynyt kuningaskunta muodostaa maantieteelliset markkinat, joilla kaikkia edellä mainittuja merkityksellisiä markkinoita olisi arvioitava.

a) Digitaaliset vuorovaikuttiset televisiopalvelut

- 41) BiB aikoo toimia Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Yhteisyrityksen tarjoamat digitaaliset vuorovaikuttiset televisiopalvelut ja BSkyB:n Yhdistyneessä kuningaskunnassa tarjoamat digitaaliset maksutelevisiopalvelut liittyvät kiinteästi yhteen. Molemmat palvelulajit mukautetaan kansallisen maun mukaisesti. Kaupankäyntiin ja tiedotukseen liittyvien BiB:n palvelujen kysyntä on suurelta osin kansallista. Kaupankäyntipalvelut perustuvat vähittäiskauppoihin, joilla on kansallista tai alueellista toimintaa, ja hinta ilmoitetaan punnissa. Tiedotuspalvelut liitty-

vät suurelta osin tietojen kansalliseen kysyntään. Digitaalisten vuorovaikuttisten palvelujen markkinat ovat kansalliset ja rajoittuvat tässä asiassa Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

b) Maksutelevisio

- 42) Maksutelevisiolähetysten markkinat ovat suurelta osin kieli-, kulttuuri-, toimilupa- ja tekijänoikeusyistä yleensä kansalliset tai ulottuvat yhden kielen alueelle. Tässä asiassa sillä, kattavatko markkinat ainoastaan Yhdistyneen kuningaskunnan vai myös Irlannin, ei ole merkitystä oikeudellisen arvioinnin kannalta.

c) Elokuva- ja urheilukanavien tukkujakelu maksutelevisio-operaattoreille

- 43) BSkyB omistaa suurimman osan perustana olevista ohjelmaoikeuksista ja toimittaa kanavat sekä Yhdistyneessä kuningaskunnassa että Irlannissa. Kansalliset mielipymykset erityisesti urheiluohjelmien osalta johtaisivat siihen, että palvelumarkkinat määritellään kansallisiksi. Tässä asiassa sillä, kattavatko markkinat ainoastaan Yhdistyneen kuningaskunnan vai myös Irlannin, ei ole merkitystä oikeudellisen arvioinnin kannalta.

d) Maksutelevision ja digitaalisten vuorovaikuttisten televisiopalvelujen tekniset palvelut

- 44) Sama maantieteellisten markkinoiden määrittely, jota sovelletaan maksutelevisioon, koskee myös näitä markkinoita, joiden komissio on jo tunnustanut liittyvän läheisesti maksutelevisiomarkkinoihin⁽³²⁾.
- 45) Näiden markkinoiden kansallista luonnetta tukee se, että Yhdistyneessä kuningaskunnassa on erityinen sääntelyjärjestelmä televisiosignaalien lähetystä koskevien standardien käytöstä 24 päivänä lokakuuta 1995 annettun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/47/EY⁽³³⁾ puitteissa.

⁽³²⁾ Ks. MSG Media Service ja Bertelsmann/Kirch/Premiere.

⁽³³⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 51.

- 46) Direktiivi 95/47/EY on Yhdistyneessä kuningaskunnassa saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä parlamenttilailla ja täytäntöönpanoa koskevalla säädöksellä⁽³⁴⁾ ja sen mukaan digitaalisiin televisiolähetyspalveluihin on tarjottava ehdollinen pääsy oikeudenmukaisilla, kohtuullisilla ja syrjimättömillä ehdoilla. Yhdistyneessä kuningaskunnassa kyseisten palvelujen tarjoajien on noudatettava vuoden 1984 televiestintälain (Telecommunications Act 1984) 7 pykälän mukaisesti 7 päivänä tammikuuta 1997 annetun ehdollisen pääsyn ryhmätoimiluvan (Conditional Access Class Licence) ehtoja.
- 47) Direktiivin 95/47/EY ehdollisen pääsyn digitaalisia palveluja koskevien velvoitteiden soveltamisala on rajoitettu kyseisten palvelujen tarjoamiseen "yleisradiotoiminnan harjoittajille" "digitaalisia televisiopalveluja varten". Kumpakaan termiä ei ole määritelty. Ehdollista pääsyä käytetään kuitenkin myös sellaisiin palveluihin, jotka eivät ole yleisradiotoimintaa (esimerkiksi online-palvelut) tai televisiopalveluja (esimerkiksi digitaalinen radio). Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyjärjestelmässä näiden palvelujen ehdollisen pääsyn toimittamista kutsutaan pääsnyvalvontapalveluiksi (access control). The Office of Telecommunications, jäljempänä 'OfTel', ja Yhdistyneen kuningaskunnan kauppa- ja teollisuusministeriö ovat myöntäneet pääsnyvalvontapalvelujen tarjoajille ryhmätoimiluvan, joka tuli voimaan 31 päivänä joulukuuta 1997⁽³⁵⁾. Tämä toimilupa laajentaa direktiivin 95/47/EY velvoitteet ulottamalla yleisradiotoiminnan harjoittajille myönnetty oikeudet muille palveluntarjoajille.
- 48) Riippumaton televisiokomissio (Independent Television Commission, ITC) ja OfTel sääntelevät pääsyä elektronisiin ohjelmavalikkoihin. ITC julkaisi vuonna 1997 elektronisia ohjelmavalikkoja koskevat käytännesäännöt⁽³⁶⁾, joiden tarkoituksena on varmistaa, että pääsy ohjelmavalikkoihin myönnetään oikeudenmukaisilla, kohtuullisilla

ja syrjimättömillä ehdoilla⁽³⁷⁾. Erityisesti käytännesäännöissä edellytetään ohjelmavalikkojen tarjoajien varmistavan, ettei ohjelmavalikko estä tai vaikeuta katsojien pääsyä ilmaisiin lähetyspalveluihin. Säännöissä edellytetään myös, että BSkyB:n kaltaiset vertikaalisesti integroituneet ohjelmavalikkojen tarjoajat kohtelevat muiden yleisradiotoiminnan harjoittajien/palveluntarjoajien televisiopalveluja samalla tavalla kuin omia tai niihin liittyviä palveluja myöntäessään pääsyn ohjelmavalikkoon. OfTel määräsi samanlaisista periaatteista⁽³⁸⁾ suuntaviivoissaan "Guidelines to the Regulation of the Provision of Conditional Access for Digital Television Services"⁽³⁹⁾. OfTel katsoo elektronisen ohjelmavalikon olevan osa ehdollisen pääsyn järjestelmää sikäli kuin se valvoo katsojien pääsyä televisiopalveluihin. Se katsoo järjestelmän olevan siten tekninen ehdollisen pääsyn palvelu, joka kuuluu direktiivin 95/74/EY säännökset täytäntöönpanevan ehdollisen pääsyn ryhmätoimiluvan soveltamisalaan. Näin ollen kyseisiä palveluja on tarjottava oikeudenmukaisilla, kohtuullisilla ja syrjimättömillä ehdoilla.

- 49) Sillä, kattavatko markkinat ainoastaan Yhdistyneen kuningaskunnan vai myös Irlannin, ei ole merkitystä oikeudellisen arvioinnin kannalta.

e) **Liityntäverkkomarkkinat televiestinnässä ja siihen liittyvissä palveluissa**

- 50) Kun otetaan huomioon BT:n entisen televiestintämonopolin kansallinen luonne, sääntelyjärjestelmän kansallinen luonne ja televiestintäinfrastruktuurin kautta tarjottavien palvelujen kysynnän kansallinen luonne, liityntäverkkomarkkinat olisi myös katsottava kansallisiksi.

3. Markkinarakenne

a) **Digitaaliset vuorovaikutteiset televisiopalvelut**

- 51) BiB:n palveluja ei tarjota vielä kovinkaan laajasti Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoilla⁽⁴⁰⁾.
- 52) Kehitteillä tai kokeiluvaiheessa on useita hankkeita, jotka mahdollistavat televisioiden käytön näyttölaitteina kat-

⁽³⁴⁾ SI 1996/3151 — Suurin osa direktiivin säännöksistä on pantu täytäntöön vuonna 1996 annetulla televisiopalveluja koskevalla säännöstöllä (The Advanced Television Services Regulations 1996). Tämä säädös tuli voimaan 7 päivänä tammikuuta 1997 ja siihen on liitetty OfTelin eli säädöksen täytäntöönpanon valvonnasta vastaavan Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisen antamat suuntaviivat "Digital Television and Interactive Services/Ensuring access on fair, reasonable and non-discriminatory terms. A statement issued by the Director General of Telecommunications. Pricing of conditional access and access control services / OfTel Guidelines April 1999". Lähetys-signaaleja koskevan direktiivin 2 artikla on (artiklan viimeistä kohtaa lukuun ottamatta) pantu täytäntöön muiden yleisradiotoiminnan harjoittajien kuin BBC:n osalta vuodelta 1996 olevan yleisradiotoimintalain (Broadcasting Act 1996) 142 pykälässä ja sitä valvoo riippumaton komissio (Independent Television Commission, ITC).

⁽³⁵⁾ Televiestinnän ryhmätoimilupa (Telecommunications Class Licence), sellaisena kuin se on kumottuna ja myönnettynä uudelleen 31 päivänä joulukuuta 1997 vuoden 1984 televiestintälain 7 pykälän perusteella.

⁽³⁶⁾ Toimiluvan haltijaa, jonka havaitaan toimivan tavalla, joka ehkäisee oikeudenmukaisen ja tehokkaan kilpailun, koskevat vuosilta 1990 ja 1996 olevien yleisradiotoimintaa koskevien lakien määräykset ja/tai pakotteet, mukaan lukien taloudelliset seuraamukset ja toimiluvan menetys.

⁽³⁷⁾ Elektronisia ohjelmavalikkoja koskevat ITC:n käytännesäännöt, 13.6.1997.

⁽³⁸⁾ Suuntaviivoissa luetellaan esimerkkejä olosuhteista, joissa kilpailu ei OfTelin mielestä ole puolueetonta. Näitä ovat vertikaalisesti integroituneet elektronisten ohjelmavalikkojen tarjoajat, jotka suosivat omaa tai itseensä yhteydessä olevaa televisiopalvelua myöntämällä pääsyn erityisehdoin, käyttämällä erityistä ohjelmavalikon muotoa ja/tai luetteloidulla tarjotut televisiopalvelut.

⁽³⁹⁾ OfTelin suuntaviivat: The Regulation of Conditional Access for Digital Television Services, 3.4.1997, 6 luku, elektroniset ohjelmavalikot.

⁽⁴⁰⁾ Parhaillaan tehdään rajoitettuja kokeiluja.

sottaessa Internet-pohjaista sisältöä tai sisältöä, joka kuuluu sovelluskohtaisesti tiettyyn palveluun. Muita vastaavanlaisia palveluja tuotaneen siten Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoille lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä⁽⁴¹⁾.

- 53) Yhdistyneessä kuningaskunnassa käytettävissä kaapeli-verkoissa on mahdollisuus kaksisuuntaiseen tiedonsiirtoon. Tällä hetkellä sekä digitaaliset satelliitti- että digitaaliset maanpäälliset lähetykset ovat yksisuuntaisia. Vuorovaikutteisuuden mahdollistaa kuitenkin yleisen puhelinverkon (PSTN) käyttö paluupolkuna. Lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä on mahdollista käyttää kyseisiä palveluja yleisen puhelinverkon kautta, sillä digitaalista tekniikkaa, kuten digitaalista tilaajayhteyttä (DSL), voidaan käyttää parantamaan sen ominaisuuksia.
- 54) Käytettävällä siirtomenetelmällä voi olla vaikutusta tarjottujen digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen luonteeseen. Esimerkiksi digitaalisten maanpäällisten lähetysten kapasiteettirajoitukset vaikuttavat tarjottavien palvelujen määrään. Lisäksi palvelujen määrä on säännelty, sillä ainoastaan korkeintaan 10 prosenttia digitaalisesta maanpäällisestä yleisradiotoiminnan kapasiteetista voidaan käyttää muihin kuin ohjelmalveluihin, kuten tekstiin tai dataan⁽⁴²⁾. Tällaisia teknisiä tai sääntelyrajoituksia ei ole digitaalisille kaapeli- tai satelliittilähetyksille, joita BiB aikoo toimittaa. Digitaalisen satelliittilähetysten avulla voidaan siten tarjota laajempi palveluvalikoima kuin digitaalisen maanpäällisen lähetysten avulla. BiB voi tarjota kyseessä olevan valikoiman ehdotetun tyyppisiä palveluja nimenomaan yleisradiotoiminnan digitalisoinnin johdosta, vaikka tällaisten palvelujen tarjoaminen olisikin teknisesti mahdollista analogisen yleisradiotoiminnan yhteydessä.

b) Maksutelevisio

Yhdistyneen kuningaskunnan maksutelevisio-operaattorit

Satelliitti

- 55) Satelliittivälitteisiä maksutelevisiopalveluja tarjoaa ensi sijassa BSKyB, vaikka tiettyjä markkinarakokanavia kuten

"The Racing Channel" (hevoskilpailut) ja "Zee TV" (lähetyskiä Intian eri kielillä) tarjotaan myös satelliitin kautta. BSKyB:n maksutelevision tilaajamäärät ovat huomattavasti suuremmat kuin näiden yksittäisten markkinarakokanavien tilaajamäärät⁽⁴³⁾.

- 56) BSKyB:n satelliittivälitteinen maksutelevisiopalvelu koostuu sen kokonaan tai osittain omistamista kanavista sekä ulkopuolisten omistamista kanavista. BSKyB omistaa ja ylläpitää 13 kanavaa: 6 peruskanavaa⁽⁴⁴⁾, 6 lisäpalvelutason elokuva- ja urheilukanavaa⁽⁴⁵⁾ ja Sky Box Office -kertamaksukanava. BSKyB ylläpitää myös 11 kanavaa kolmansien kanssa omistamiensa yhteistyöyhtyritysten kautta⁽⁴⁶⁾.
- 57) BSKyB otti 1 päivänä lokakuuta 1998 käyttöön digitaalisen maksutelevisiopalvelun analogisen palvelun lisäksi. Sekä analogisissa että digitaalisissa palveluissa erotetaan perus- ja lisäpalvelutason kanavat⁽⁴⁷⁾. Vaikka BSKyB tarjoaa yhden analogisen peruskanavakokonaisuuden ("Sky Multi Channels Package", jossa on 29 kanavaa), se tarjoaa kuitenkin useita erilaisia digitaalisia peruskokonaisuuksia. Digitaalinen palvelu tarjoaa laajemman lisäpalveluvalikoiman, digitaaliset radiopalvelut mukaan luetuina. BSKyB:n digitaalinen maksutelevisiopalvelu sisältää yhteensä noin 200 kanavaa.
- 58) Noin [...] (*) prosenttia BSKyB:n analogisten palvelujen tilaajista valitsee lisäpalvelutason elokuva- ja urheilukanavia peruskanavien lisäksi.
- 59) BSKyB:n analoginen palvelu lähetetään Astra-satelliittien välityksellä ja se on asiakkaiden tilattavissa Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja Irlannissa. Satelliittivastaanotto on

⁽⁴³⁾ Itse asiassa tällaisten maksutelevisiokanavien tilaajien kokonaismäärä on alle 5 prosenttia BSKyB:n satelliittivälitteisen maksutelevisiopalvelun tilaajien määrästä.

⁽⁴⁴⁾ BSKyB:n kokonaan omistamat peruskanavat: Sky 1, Sky News, Sky Sports News (otettu käyttöön vuonna 1998), Sky Travel, Sky Soap ja Dot TV (nimi muutettiin vuonna 1998, aikaisemmin The Computer Channel). *Lähde:* BSKyB Group plc:n vuoden 1998 toimintakertomus.

⁽⁴⁵⁾ BSKyB:n kokonaan omistamat lisäpalvelutason kanavat: Sky Premier, Sky Moviemax, Sky Cinema (tarjonta alkoi uudelleen vuonna 1998, aikaisemmin The Movie Channel, Sky Movies ja Sky Movies Gold), Sky Sports 1, 2 ja 3. *Lähde:* BSKyB Group plc:n vuoden 1998 toimintakertomus.

⁽⁴⁶⁾ Yhteisyritysten peruskanavat: Nickelodeon (50 prosenttia), QVC (20 prosenttia), The Paramount Comedy Channel (25 prosenttia), Granada Plus, Granada Men and Motors ja Granada Breeze (nimi muutettu vuonna 1998, aikaisemmin Granada Good Life) (kaikki 49,5 prosenttia), The History Channel (50 prosenttia), National Geographic Channel (50 prosenttia) ja Music Choice (49 prosenttia). Yhteisyritysten lisäpalvelutason kanavat: Playboy TV UK (30 prosenttia) ja MUTV (Manchester United TV) (33,3 prosenttia). *Lähde:* BSKyB Group plc:n vuoden 1998 toimintakertomus.

⁽⁴⁷⁾ Peruskanavia tarjotaan kanavakokonaisuuksina. Asiakas ei voi tilata yksittäisiä kokonaisuuteen kuuluvia kanavia, vaan kanavat on tilattava kokonaisuutena. Lisäpalvelutason kanavat ovat ensi sijassa elokuva- ja urheilukanavia ja niitä voivat tilata vain peruspalveluja tilaavat asiakkaat.

⁽⁴¹⁾ Esimerkiksi Microsoftin WebTV on ilmoittanut palvelukokeilustaan, jossa Internet-yhteyteen yhdistetään joitain sen omia sisältöjä. Yhdistyneen kuningaskunnan kolme suurinta kaapelioperaattoria (Cable & Wireless, Telewest ja NTL) aikovat myös ottaa käyttöön BiB:n palvelujen kaltaisia TV-palveluja, mutta niiden suunnitelmiin kuuluu täysi Internet-yhteys televisiovastaanottimesta. Vielä ei ole selvää, tarjotaanko Yhdistyneessä kuningaskunnassa vuorovaikutteisia palveluja digitaalisen maanpäällisen lähetysmuodon avulla.

⁽⁴²⁾ Vuoden 1996 laissa yleisradiotoiminnasta asetettu rajoitus.

mahdollista lähes kaikilla näiden maiden alueilla. Myös BSkyB:n digitaalinen palvelu lähetetään Astra-satelliittien kautta. Tämä palvelu ei kuitenkaan ole vielä saatavilla Irlannissa, mutta BSkyB aikoo aloittaa kyseisen palvelun siellä lähitulevaisuudessa.

Kaapeli

- 60) Myös monet kaapelioperaattorit tarjoavat maksutelevisiopalveluja Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Kaapelioperaattorien on kilpailtava alueellisista toimilupasopimuksista palvelujen tarjoamiseksi. Toisin kuin eräissä muissa Euroopan maissa Yhdistyneen kuningaskunnan kaapeliverkot on rakennettu sekä televisio- että puhelinpalvelujen jakeluun. Yhdistyneen kuningaskunnan televisiokotitalouksista 1 päivänä heinäkuuta 1998 hieman yli 75 prosenttia⁽⁴⁸⁾ oli kaapelioperaattorien luvakesopimusten alueella. Kuitenkin vain noin 48 prosenttia Yhdistyneen kuningaskunnan kotitalouksista oli kaapeliverkossa kyseisenä ajankohtana⁽⁴⁹⁾. Vaikka kaapeliverkkojen rakentaminen on viime aikoina hidastunut⁽⁵⁰⁾, kaapeliverkkojen odotetaan saavuttavan yli 70 prosenttia Yhdistyneen kuningaskunnan väestöstä viiden seuraavan vuoden aikana.
- 61) Kolme suurinta kaapelioperaattoria ovat Cable & Wireless Communications, Telewest ja NTL. Sekä Telewest että NTL tarjoavat Front Row -kertamaksukanavaa⁽⁵¹⁾, joka on BSkyB:stä riippumaton.
- 62) Yhdistyneen kuningaskunnan kaapelioperaattorit tarjoavat sekä maksutelevisio- että puhelinpalveluja. Tämä palveluyhdistelmä näyttää olevan suurin syy siihen, että tilaajat valitsevat kaapelivälitteisen maksutelevision. Itse asiassa ainoastaan 17,9 prosenttia⁽⁵²⁾ kaapelivälitteisen maksutelevision tilaajista valitsee ainoastaan maksutelevisiopalvelut; loput valitsevat molemmat palvelut.
- 63) Yhdistyneen kuningaskunnan eräät kaapeliyhtiöt ovat aloittaneet digitaaliset maksutelevisiopalvelut vuoden 1999 aikana, muut yhtiöt ovat ilmoittaneet aloittavansa lähiaikoina.

Digitaaliset maanpäälliset palvelut

- 64) Digitaaliset maanpäälliset maksutelevisiopalvelut aloitti ONdigital (aikaisemmin British Digital Broadcasting) 15

päivänä marraskuuta 1998. Kapasiteettirajoitukset estävät ONdigitalia tarjoamasta yhtä monta kanavaa kuin BSkyB tai kaapelioperaattorit. Se tarjoaa aluksi noin 15 kanavaa, joihin sisältyy sekä perus- että lisäpalvelutason kanavia.

- 65) ONdigitalin emoyhtiöt samoin kuin ulkopuoliset yhtiöt toimittavat kukin tiettyjä kanavia. BSkyB toimittaa ONdigitalille sen lisäpalvelutason elokuva- ja urheilukanavat sopimuksen mukaisesti [...] (*) ensimmäisen toimintavuoden aikana. Se toimittaa ONdigitalille myös yhden peruskanavan.

Maksutelevisio-operaattorien markkina-asema Yhdistyneessä kuningaskunnassa

- 66) Kesäkuun 30 päivänä 1998 vallinneen tilanteen mukaan noin neljäsosa Yhdistyneen kuningaskunnan tv-kotitalouksista⁽⁵³⁾ oli maksutelevisiopalvelun tilaajia⁽⁵⁴⁾ sen lisäksi, että ne maksoivat lupamaksun, joka oikeuttaa ne katsomaan viittä maksutonta maanpäällisen jakelujärjestelmän kanavaa.
- 67) BSkyB:n mukaan näistä maksutelevision kotimaisista tilaajista [...] (*) prosenttia on BSkyB:n tilaajia ja [...] (*) prosenttia eri kaapelioperaattorien asiakkaita⁽⁵⁵⁾.
- 68) On kuitenkin huomattava, että kaapelivälitteisen maksutelevision tilaajia koskevat luvut⁽⁵⁶⁾, jotka Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltainen alan sääntelyviranomaisen, Independent Television Commission, jäljempänä

⁽⁵³⁾ On myös huomattava, että maksutelevision tilaajiin kuuluu kotitalouksien lisäksi kaupallisia yrityksiä. Kaupalliset tilaajat ovat yleensä hotelleja tai pubeja. Ne ovat ensi sijassa kiinnostuneita joko lisäpalvelutason elokuvakanavista tai urheilukanavista. Ne eivät yleensä tilaa peruskanavia. Vuoden 1998 kesäkuun lopussa Yhdistyneessä kuningaskunnassa oli yhteensä [...] (*) kaupallista maksutelevision tilaajaa. Näistä noin [...] (*) tilaavat suoraan BSkyB:n satelliittivälitteisiä maksutelevisiopalveluja. Loput tilaavat BSkyB:n lisäpalvelutason elokuva- ja/tai urheilukanavia kaapelitelevision-operaattorin kautta.

⁽⁵⁴⁾ Kyseisenä ajankohtana tilaajia oli noin [...] (*) miljoonaa. Lukuun sisältyy BSkyB:n satelliittivälitteisen maksutelevision tilaajien kokonaismäärä ja kaikkien kaapelioperaattorien maksutelevisiopalvelujen tilaajien kokonaismäärä. Siinä ei oteta huomioon satelliittivälitteisten maksullisten "markkinarakokanavien" tilaajia. Lukuja ei ole saatavilla siitä, tilaavatko kyseisten kanavien tilaajat myös BSkyB:n palveluja. Jos "markkinarakotilaajat" otettaisiin huomioon, vaarana olisi laskea heidät mukaan kaksi kertaa. *Lähde:* BSkyB, vastaus 30 päivänä lokakuuta 1998 päivättyyn tietopyyntöön. TV-kotitalouksien kokonaismäärä oli 23,86 miljoonaa. *Lähde:* Barb, lainaus julkaisussa New Media Markets, Volume 16, Number 33, 17.9.1998.

⁽⁵⁵⁾ BSkyB:n tilaajien lukumäärä kesäkuun 1998 lopussa oli [...] (*) miljoonaa. *Lähde:* BSkyB, vastaus 9 päivänä marraskuuta 1998 päivättyyn tietopyyntöön. Kaapelitelevision-operaattorien tilaajia oli kesäkuun 1998 lopussa [...] (*) miljoonaa.

⁽⁵⁶⁾ Samana ajankohtana eli kesäkuun 1998 lopussa.

⁽⁴⁸⁾ Financial Times New Media Markets, 17.9.1998, s. 9.

⁽⁴⁹⁾ Independent Television Commission News Release (82/98), 16.9.1998.

⁽⁵⁰⁾ Kaapeliverkossa olevien kotitalouksien määrä kasvoi 3 prosenttia 1 päivää heinäkuuta 1998 edeltäneen vuosineljänneksen aikana, kun määrä nousi 17 prosenttia edellisten yhdeksän kuukauden aikana. *Lähde:* Cable Europe, Volume 8, Issue 20, 30.9.1998.

⁽⁵¹⁾ Toimintaa harjoittaa kaapelitelevision-operaattorien yhteenliittymä, johon kuuluvat myös Telewest ja NTL.

⁽⁵²⁾ Financial Times New Media Markets, 17.9.1998, s. 9.

ITC', on julkaissut, osoittavat, että kyseisiä tilaajia on [...] (*) vähemmän kuin BSkyB on esittänyt⁽⁵⁷⁾. Näiden lukujen perusteella BSkyB:n markkinaosuus olisi [...] (*) prosenttia varrattuna kaikkien kaapelioperaattorien [...] (*) prosentin osuuteen.

- 69) ITC:n lukujen⁽⁵⁸⁾ mukaan suurimmalla maksutelevisio-palveluja tarjoavalla kaapelioperaattorilla, Cable & Wireless Communicationsilla, oli 781 944 tilaajaa 1 päivänä heinäkuuta 1998⁽⁵⁹⁾. Tämä vastaa [...] (*) prosentin markkinaosuutta.
- 70) BSkyB:n toimittamien vuoden 1998 kesäkuun lopun lukujen mukaan kaikilla kaapelivälitteisen maksutelevision tilaajilla oli [...] (*) Lisäksi noin [...] (*) prosenttia kyseisistä tilaajista tilaa myös yhtä tai useampaa BSkyB:n lisäpalvelukanavaa.
- 71) Maksutelevisiomarkkinoille pääsyyllä on merkittäviä esteitä. Ensiksikin maksutelevisiomarkkinoille pääsy edellyttää, että lähetykskapasiteettia on saatavilla. Taajuuksien puutteen vuoksi analogista kapasiteettia ei ole jäljellä maanpäällisiin lähetyksiin. Digitaaliset maanpäälliset taajuudet on jo jaettu. BSkyB:n käyttämissä Astran analogisissa satelliittitranspondereissa ei myöskään ole kapasiteettia. Astra-satelliiteissa on jäljellä digitaalisten satelliittitransponderien kapasiteettia. Kaapeliverkkoja koskevia toimilupasopimuksia on myönnetty siten, että ne kattavat noin 75 prosenttia Yhdistyneen kuningaskunnan kotitalouksista. Vaikka näiden toimilupasopimusten yksinoikeudellinen luonne on vastikään kumottu, kaapeliverkon korkeiden rakentamiskustannusten vuoksi on hyvin epätodennäköistä, että toinen verkko-operaattori haluaisi rakentaa kaapeliverkon jo olemassa olevalle toimitusalueelle.
- 72) Maksutelevisiomarkkinoille tuleva yritys tarvitsee myös ohjelmia ja ennen kaikkea lisäpalvelutason elokuva- ja urheilukanavia⁽⁶⁰⁾, kuten johdanto-osan 73—81 kappaleessa selostetaan. Nämä muodostavat perustan, jolta muita kanavia voidaan tarjota tilaajille. Yksittäisten markkinarakokanavien tarjoajat voivat päästä markkinoille ilman lisäpalvelutason kanavia. Kuten yhteisön alueelta saatu kokemus osoittaa, maksutelevisioalustan tarjoaja tuskin pystyy siihen. Kuten jäljempänä todetaan, BSkyB:n asema tällä alalla on erittäin vahva. Keskipitkällä aikavälillä on erittäin epätodennäköistä päästä Yhdistyneen kuningaskunnan maksutelevisiomarkkinoille käyttämällä BSkyB:stä riippumatonta digitaalista satelliittilähetystä.

c) Kanavien tukkujakelu maksutelevisiotoimintaan

- 73) Vuonna 1996 Yhdistyneen kuningaskunnan kilpailuvirasto, jäljempänä 'OFT', tarkasteli BSkyB:n asemaa maksutelevision tukkumarkkinoilla ja havaitsi, että sillä oli yli 90 prosenttia tärkeimpien elokuvien ensiesitystä koskevista maksutelevisio-oikeuksista⁽⁶¹⁾. OFT päätteli, että BSkyB:llä oli "erittäin korkea markkinaosuus"⁽⁶²⁾ kaikilla erillisillä markkinoilla, jotka koskivat maksutelevision elokuva- ja urheilukanavien tukkujakelua kaapelioperaattoreille. Se päätteli myös, että:

"BSkyB oli määräävässä asemassa oleva urheilukanavien tarjoaja Yhdistyneen kuningaskunnan maksutelevisiomarkkinoilla ja se oli tällöin ainoa lisäpalvelutason urheilukanavien tarjoaja erikoiskanavaa (Racing Channel) lukuun ottamatta"⁽⁶³⁾.

- 74) Havaintojensa perusteella OFT asetti tiettyjä vaatimuksia ehdoille, joilla BSkyB voi toimittaa kanavia kaapelioperaattoreille. BSkyB voi toimittaa kanavia ainoastaan OFT:n ennakkoon hyväksymillä ehdoilla⁽⁶⁴⁾.
- 75) Komission tutkimus on vahvistanut, että OFT:n vuonna 1996 kuvaama tilanne on muuttunut hyvin vähän.
- 76) BSkyB:llä on nykyisin maksutelevisio-oikeudet tärkeimpien elokuvien ensiesityksiin [...] (*) tärkeimpien Hollywoodin ja [...] (*) suurimpien itsenäisten studioiden kanssa. [...] (*) BSkyB:n maksutelevisio-oikeuksien sopimuksista on tuotantosopimuksia, joilla tarkoitetaan sitä, että ne kattavat elokuvastudioiden julkaisemat uudet elokuvat⁽⁶⁵⁾. Eräät sopimukset kattavat myös arkistoe elokuvat. BSkyB:n sopimukset koskevat yksinoikeuksia [...] (*). Suurin osa sopimuksista on voimassa vähintään [...] (*) vuotta digitaalisen maksutelevisiotoiminnan aloittamisesta vuonna 1998.

⁽⁵⁷⁾ Independent Television Commission News Release (82/98), 16.9.1998.

⁽⁵⁸⁾ BSkyB ei ole esittänyt lukuja, joissa erotettaisiin eri kaapelitelevisio-operaattorit.

⁽⁵⁹⁾ Independent Television Commission News Release (82/98), 16.9.1998.

⁽⁶⁰⁾ Bertelsmann/Kirch/Premiere, erityisesti johdanto-osan 34, 48 ja 49 kappale.

⁽⁶¹⁾ "BSkyB:llä oli Hollywoodin tärkeimpien studioiden ja suurimpien itsenäisten studioiden kanssa pitkäaikaiset oikeuksia koskevat sopimukset, jotka antoivat BSkyB Pay TV:lle oikeudet yli 90 prosenttiin tärkeimpien elokuvien ensiesityksistä." "The Director General's Review of BSkyB's position in the wholesale pay TV market", joulukuu 1996, kohta 1.7.

⁽⁶²⁾ The Director General's Review of BSkyB's Position in the Wholesale Pay TV Market, joulukuu 1996, 1.2 kohta.

⁽⁶³⁾ The Director General's Review of BSkyB's Position in the Wholesale Pay TV Market, joulukuu 1996, 2.19 kohta.

⁽⁶⁴⁾ Epäviralliset sitoumukset, jotka julkaistiin OFT:n lehdistötiedotteessa N:o 32/96, 24.7.1996 ja julkaisun The Director General's Review of BSkyB's Position in the Wholesale Pay TV Market, joulukuu 1996, liitteessä A.

⁽⁶⁵⁾ Ensiesitysoikeudet (englanniksi "first run" tai "first release" rights).

77) BSkyB:n kertamaksutelevisiosopimukset ovat [...] (*). Muilta osin niiden ehdot vaihtelevat: [...] (*).

78) BSkyB:n tärkeimmät maksutelevision urheilu-oikeussopimukset sisältävät oikeudet lähes kaikkiin kansallisen liigan jalkapallo-otteluihin sekä rugby-, kriketti-, golf- ja nyrkkeilyotteluihin. Sopimukset liittyvät [...] (*). Kuten elokuvien kohdalla, urheilua koskevien oikeuksien sopimukset kattavat yleensä [...] (*). Alan käytännön mukaisesti sopimusten voimassaoloaika on lyhyempi kuin elokuvien kohdalla. Sopimusten kesto vaihtelee: useimmat ovat voimassa [...] (*) saakka.

79) BSkyB:n yksinoikeuden sisältävien elokuva- ja urheilu-oikeussopimusten laajuus ja voimassaoloaika estävät merkittävän kilpailun syntymisen maksutelevision elokuva- ja urheilukanavien tarjoamisessa ainakin keskipitkällä aikavälillä⁽⁶⁶⁾. Koska oikeuksia koskevat sopimukset kattavat [...] (*) lähetyksimuodot [...] (*), BSkyB:n kilpailijoilla maksutelevision vähittäismyynnin alalla, toisin sanoen eri kaapelioperaattoreilla ja ONdigitalilla, ei ole muuta vaihtoehtoa kuin ostaa BSkyB:n elokuva- ja urheilukanavia, jos ne aikovat tarjota kyseisiä kanavia osana tilaajille tarjottavia omia palveluitaan.

80) BSkyB toimittaa sekä Yhdistyneen kuningaskunnan kaapelioperaattoreille että ONdigitalille lisäpalvelutason elokuva- ja urheilukanavia tiettyjen peruskanaviensa lisäksi. Kaapelivälitteisen maksutelevision tilaajista [...] (*) prosenttia valitsee ainakin yhden BSkyB:n elokuva- tai urheilukanavan. BSkyB:n kokonaan omistamien perus- ja lisäpalvelutason elokuva- ja urheilukanavien osuus kaapelioperaattorien ohjelmiston kokonaiskustannuksista on keskimäärin noin [...] (*) prosenttia. BSkyB:ltä hankittujen elokuva- ja urheilukanavien osuus kaapelioperaattorien ohjelmiston kokonaiskustannuksista on keskimäärin noin [...] (*) prosenttia⁽⁶⁷⁾. Elokuv- ja urheilukanavien kustannuksista [...] (*) prosenttia maksetaan BSkyB:lle.

81) Koska BSkyB hallitsee useimpien tärkeimpien elokuvien ja useiden suosituimpien urheilutapahtumien maksutelevisio-oikeuksia, se saa tuloja maksutelevisiokilpailijoiltaan, sillä sekä kaapelitelevisioyhtiöt että ONdigital ovat riippuvaisia BSkyB:stä kyseisten kanavien tarjonnan suh-

teen. Jos keskipitkällä aikavälillä tarkasteltuna BSkyB:n kilpailijat kasvattaisivat markkinaosuuttaan, tämän korvaisi tiettyssä määrin elokuva- ja urheilukanavien tukkujakelusta saatavien tulojen nousu.

d) **Maksutelevision ja digitaalisten vuorovaihteisten televisiopalvelujen vaatimat tekniset palvelut**

82) Eri kaapelioperaattorit ja ONdigital käyttävät kukin BSkyB:n teknisistä palveluista eroavia palveluja.

83) BSkyB-yhtymässä on useita yhtiöitä, jotka käsittelevät näihin teknisiin ja hallinnollisiin palveluihin liittyviä erilaisia seikkoja⁽⁶⁸⁾. Sky Subscribers Services Ltd, jäljempänä 'SSSL', toimittaa Videoguard-nimisiä digitaalisen ehdollisen pääsyn palveluja ja pääsynvalvontapalveluja sekä BSkyB Ltd:lle että ulkopuolisille Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyjärjestelmän mukaisesti, BiB mukaan lukien. SSSL:n kautta BSkyB:llä on Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja Irlannissa yksinoikeus käyttää ja tarjota ulkopuolisille New Internationalin täysin omistaman tytäryhtiön, New Data Systemsin, Videoguard-järjestelmää⁽⁶⁹⁾.

84) Kuten osapuolet itse toteavat: "kotipäätteiden kysyntä liittyy suoraan TV-lähetysten kysyntään, koska kotipäätteen ostamisen ainoa tarkoitus on päästä TV-lähetysten markkinoille"⁽⁷⁰⁾. Tämän perusteella teknisten palvelujen toimittajan markkina-aseman määrää suurelta osin niiden yritysten asema maksutelevisiomarkkinoilla, jotka käyttävät sen palveluja kotipäätteissään. SSSL:n kautta BSkyB:llä on siten hallinnassaan noin [...] (*) prosenttia Yhdistyneessä kuningaskunnassa asennetuista kotipäätteistä.

85) BSkyB:n aseman teknisten palvelujen markkinoilla varmistaa myös se, että se hallitsee sisältömarkkinoita, kuten johdanto-osan 76—79 kappaleessa selostetaan⁽⁷¹⁾.

⁽⁶⁶⁾ Tämän ovat todenneet riippumattomat analyysit. Ks. esimerkiksi Nat Westin markkina-analyysi digitaalisesta yleisradiotoiminnasta, "Looking for Direction — UK Media Sector", lokakuu 1997, sivu 23: "... tosiasia on, että BSkyB:n elokuviasopimukset ovat voimassa kolme ensimmäistä vuotta sen siirtyessä digitaalisiin lähetyksiin. Kilpailijat eivät yksinkertaisesti pääse markkinoille digitaalisten palvelujen kehityksen alkuvaiheessa." Itse asiassa nämä sopimukset ovat voimassa kuutisen vuotta.

⁽⁶⁷⁾ BSkyB:n ohjelmistokustannuksista [...] (*) prosenttia kertyy elokuvista ja urheilusta.

⁽⁶⁸⁾ Sky Subscribers Services Ltd (SSSL) ja Satellite Encryption Services Ltd (SESL) ovat molemmat BSkyB Ltd:n täysin omistamia tytäryhtiöitä. SSSL tarjoaa analogisia ehdollisen pääsyn ja tilaajahallintopalveluja BSkyB Ltd:lle. SESL toimittaa samoja palveluja ulkopuolisille, jotka lähettävät maksullisia satelliittitelevisio-ohjelmia satelliittijakeluna (DTH) Astra-transponderien välityksellä. Sky In-Home Services Limited (SIHSL, aiemmin Tele-Aerials Satellite Limited) on myös täysin omistettu tytäryhtiö. SIHSL:n toimiala on satelliittilautasantennien myynti ja asennus.

⁽⁶⁹⁾ BSkyB-yhtymällä on samantapainen, analogisen ehdollisen pääsyn järjestelmää (VideoCrypt) koskeva yksinoikeudellinen toimilupa.

⁽⁷⁰⁾ A/B-lomake, s. 51.

⁽⁷¹⁾ Ks. Bertelsmann/Kirch/Premiere, erityisesti johdanto-osan 108 kappale.

e) **Liityntäverkkomarkkinat televiestinnässä ja siihen liittyvissä palveluissa**

- 86) BT:llä oli aikaisemmin telepalvelujen monopoli Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Sen televerkko kattaa lähes koko Yhdistyneen kuningaskunnan. BT toimittaa lähes 86 prosenttia käytössä olevista kotitalouksien kiinteistä johdoista⁽⁷²⁾. Pääasiassa kaapelioperaattorit toimittavat loput.
- 87) BT on tehnyt merkittäviä investointeja digitalisoidessaan verkkonsa viime vuosina, ja nykyisin lähes 100 prosenttia BT:n keskuksista on digitaalisia.
- 88) BT kohtaa kilpailua liiketoimintansa infrastruktuuri- ja palveluntarjoamistasoilla. Tarkasteltaessa ainoastaan kotitalouksille tarkoitettuja palveluja voidaan todeta, että BT kilpailee kaapelioperaattorien kanssa sekä infrastruktuuri- että palvelutasolla. BT kilpailee myös palvelutasolla useiden operaattorien kanssa, jotka käyttävät BT:n verkkoa toimittaessaan palveluja kuluttajille.
- 89) Kaapelioperaattorien verkot voivat kattaa nykyisin 48 prosenttia Yhdistyneen kuningaskunnan kotitalouksista. Tämän luvun odotetaan kohoavan 70—80 prosenttiin seuraavina vuosina. Kaapeliverkkojen kattamalla alueella kaapelioperaattorit saavat asiakkaakseen noin joka neljännen kotitalouden.
- 90) On epäselvää, kuinka merkittäväksi johdottomien kiinteiden verkkojen kattavuus muodostuu Yhdistyneessä kuningaskunnassa lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä. Pitkällä aikavälillä Yhdistyneessä kuningaskunnassa voidaan käyttää muita infrastruktuurimuotoja telepalveluissa. Esimerkiksi voimajohtotekniikka saattaa tehdä datasiirron mahdolliseksi kotitalouksien olemassa olevien sähkökaapeleiden kautta. Lisäksi on neljä GSM-standardiin perustuvaa digitaalista matkapuhelinverkkoa, jotka kattavat lähes koko Yhdistyneen kuningaskunnan. GSM-verkkojen nykyinen datakapasiteetti on suhteellisen vähäinen ja Yhdistyneen kuningaskunnan GSM-verkkojen puhelinpalvelut ovat usein kalliimpia kuin puhelut kiinteiden johtojen kautta.
- 91) Maanlaajuisen televerkon rakentamisesta asiakaskäyttöön aiheutuvien huomattavien uponneiden kustannusten vuoksi on hyvin epätodennäköistä, että uusi markkinoille tulija rakentaisi tällaisen verkon. Kaapeliverkoista huolimatta BT:n markkinaosuus palvelujen vastaanottamiseen käytettävistä kotitalouksien kiinteistä puhelinlinjoista on edelleen noin 86 prosenttia. BT:n verkon kattavuuden ja sen markkinaosuuden vuoksi muut

kotitalouksille telepalveluja toimittavat yritykset käyttävät enimmäkseen BT:n verkkoa puhelujen välittämisessä Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

D. TOIMENPIDE

1. Ilmoitetut sopimukset

- 92) Ilmoitus koski ensi sijassa osapuolten välistä yhteisyritys-sopimusta liitteineen. Tämän käsiteltävän asian kannalta tärkein liitetystä sopimuksesta oli BiB:n ja BSKyB:n välinen markkinointipalvelusopimus, jossa on yksityiskohdaisia määräyksiä osapuolten suunnitelmista, jotka koskevat BiB:n kanssa yhteensopivien digitaalisten vuorovaikutteisten kotipäätteiden, digitaalisten satelliittiantennien ja lautasantennien taajuusmuuntimien subventoimista, [...] (*) ja ehdoista, joilla kuluttajat voivat ostaa laitteita. Lisäksi ilmoitettiin kolmesta BiB:n ja Midlandin välisestä sopimuksesta, jotka koskevat suoritusten käsittelyjärjestelmää (TMS), palveluja kauppaostoksissa (merchant acquiring) ja Mondex-kortteja, joita Midland tarjoaa BiB:lle.
- 93) Komissiolle toimitettiin useita muita asiaan liittyviä sopimuksia, vaikka ne eivät sisälly ilmoitukseen. Näistä tärkeimmät ovat BSKyB:n ja Open TV:n väliset sopimukset, jotka koskevat BiB:n kanssa yhteensopivissa digitaalisissa vuorovaikutteisissa kotipäätteissä olevaa sovellusohjelmaliittymää sekä BiB:n ja Open TV:n välinen sopimus, joka koskee kyseisen sovellusohjelmaliittymän suunnittelun työkaluja.

2. Yhteisyrityksen rakenne

- 94) BiB:n osakkeiden omistussuhteet ovat seuraavat: BSKyB 32,5 prosenttia, BT 32,5 prosenttia, Midland 20 prosenttia ja Matsushita 15 prosenttia. Hallitus muodostuu 10 jäsenestä, joista kolme on BSKyB:n, kolme BT:n, kaksi Midlandin ja kaksi Matsushitan nimittämiä.
- 95) BiB on perustettu määräämättömäksi ajaksi. Tiettyihin BiB:tä koskeviin tärkeisiin päätöksiin, kuten olennaisiin liiketoimintasuunnitelman muutoksiin, vaaditaan kaikkien niiden osakkeenomistajien suostumus, joiden osuus BiB:ssä on ainakin 10 prosenttia⁽⁷³⁾. Jos BiB haluaa koh-

⁽⁷²⁾ Tammi-maaliskuun 1998 aikana. *Lähde:* Oftel Market Information Update, marraskuu 1998.

⁽⁷³⁾ Jos osuus laskee alle tämän 10 prosentin rajan, osakkeenomistaja menettää oikeuden hallituksen jäsenen nimittämiseen samoin kuin oikeuden yhteiseen määräysvaltaan.

distaa kotipäätteiden subventointia muihin tiedonsiirto-tapoihin kuin satelliittilähetyksiin, se tarvitsee osakkeen-omistajien yksimielisen suostumuksen. Emoyhtiöt käyttävät yhteistä määräysvaltaa BiB:ssä.

3. Yhteisyrityksen tarkoitus ja toiminta-alue

- 96) BiB:n tavoitteena on luoda välttämätön infrastruktuuri digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen toimittamiseen ja tarjota kyseisiä palveluja tätä infrastruktuuria käyttäen. BiB tarjoaa myös digitaalisiin vuorovaikutteisiin televisiopalveluihin tarvittavia teknisiä palveluja. BiB:n toiminnan kattama maantieteellinen alue on Yhdistynyt kuningaskunta.

a) Digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen infrastruktuuri

- 97) BiB:n infrastruktuuri on luotu erityisesti digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen toimittamiseen satelliitin välityksellä⁽⁷⁴⁾.
- 98) BiB toimittaa sisällöntuottajille kaiken vuorovaikutteisten palvelujen toimittamisessa tarvittavan infrastruktuurin: lähetyksen- ja online-jakelujärjestelmän, ehdollisen pääsyn ja pääsynvalvontapalvelut, rahansiirrot mahdollistavan järjestelmän, palvelujärjestelmän sekä pääsyn digitaaliseen vuorovaikutteiseen kotipäätteeseen.

Yleisradio- ja online-järjestelmä

- 99) Digitaalinen satelliittitransponderikapasiteetti vuokrataan BSKyB:ltä. BT:n vastuulla on yleisradiolähetyksen maasatelliittiyhteys sekä sijainti, josta hoidetaan tiedonsiirto maasta satelliittiin. Oracle toimittaa yleisradiotoiminnan palvelimessa käytettävän ohjelmiston, joka perustuu Oraclen tarjoamiin vakiopaketteihin. BT on tehnyt Oraclen kanssa sopimuksen Oraclen ohjelmistoon tehtävistä lisäyksistä. Online-järjestelmään pääsee koko Yhdistyneen kuningaskunnan kattavassa verkossa paikallisten puhelin-yhteyksien kautta (point of presence -verkko). BT tekee sopimuksen BiB:n kanssa näiden palvelujen toimitamisesta aluksi kolmen vuoden ajan.

⁽⁷⁴⁾ Osapuolet ovat kuitenkin ilmoittaneet aikomuksestaan aloittaa neuvottelut, joiden tarkoituksena on tehdä BiB:n palvelujen tarjoaminen mahdolliseksi Yhdistyneessä kuningaskunnassa rinnan digitaalisten maanpäällisten johtojen ja digitaalikaapelin kautta lähetettyjen digitaalisten ajanvietteohjelmien kanssa.

Ehdollisen pääsyn ja pääsynvalvonnan palvelut

- 100) Ensisijaisesti tekijänoikeuksien suojelemiseksi sekä satelliitin välityksellä että online-palveluna lähetetty sisältö suojataan salauksella. Tällä estetään myös valtuuttamattomia signaaleja vahingoittamasta kotipäätteitä. SSSL, BSKyB:n täysin omistama tytäryhtiö, toimittaa BiB:lle ehdollisen pääsyn ja pääsynvalvonnan palvelut.

Rahasuoritukset mahdollistava alusta

- 101) Maksujen suorittaminen BiB:n infrastruktuurilla edellyttää turvallista ympäristöä, jossa kuluttajat ja sisällöntuottajat ovat valmiita toimimaan. BiB on tehnyt sopimuksen Midlandin kanssa suoritusten käsittelyjärjestelmän (TMS) toimittamisesta. BiB on taannut Midlandille kymmenen vuoden yksinoikeuden TMS-järjestelmään. TMS-järjestelmällä on rajapinta merchant acquiring -korttimaksujärjestelmään. Midland tarjoaa vastaavasti BiB:n sisällöntuottajille merchant acquiring -palveluja 10 vuoden ajan yksinoikeussopimuksen perusteella. Nykyinen yksinoikeus on kaksiosainen, sillä se vaikuttaa sekä sisällöntuottajiin että kuluttajiin, jotka sopivat BiB:n kanssa BiB:n alustan käyttämisestä tai digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen tarjoamisesta.
- 102) Kumpikaan näistä yksinoikeussopimuksista ei estä BiB:n infrastruktuuria käyttävää, vuorovaikutteisia palveluja tarjoavaa eri yritystä käyttämästä muita kuin sopimuksissa tarkoitettua suoritusten käsittelyjärjestelmää tai muita merchant acquiring -palveluja. Kotipäätteessä on myös aukko, johon elektroniset maksukortit (esimerkiksi Mondex), voidaan syöttää. Aukko on standardisoitu, joten se hyväksyy monenlaisia maksukortteja.

Palvelujärjestelmä

- 103) Sisällöntuottajien vuorovaikutteiset sovellukset on kirjoitettava BiB:n subventoitujen kotipäätteiden sovellusohjelmaliittymän kanssa yhteensopivaan muotoon. BiB kirjoittaa sisällöntuottajien sovellukset digitaaliseen vuorovaikutteiseen televisiopalvelujen alustaan; sisällöntuottajat voivat tosin tehdä tämän myös itse.

- 104) Yleisradiotoiminnan harjoittajat ja vuorovaikutteisuutta käyttävät mainostajat tarvitsevat myös työkalun kirjoittamiseen Open TV:n parannetun sovellusohjelmaliittymän

män kanssa yhteensopivia sovelluksia joko "sivukanavia" tai vuorovaikutteista toimintaa varten.

- 105) BiB:n ja Open TV:n välisen Open Author Agreement -sopimuksen mukaan BiB:lle myönnetään käyttöluva ilman yksinoikeutta välttämättömiin suunnittelutyökaluihin. Käyttöluva koskee Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Irlantia. Kolmannet voivat saada tarvittavat suunnittelutyökalut joko BiB:ltä tai suoraan Open TV:ltä.

Digitaalinen vuorovaikutteinen kotipääte

- 106) Loppukäyttäjän kannalta tärkein infrastruktuurin osa on BiB:n kanssa yhteensopiva digitaalinen vuorovaikutteinen kotipääte. Mitä tahansa puhelinlinjaa voidaan käyttää BiB:n palveluihin pääsemiseksi.
- 107) BSkyB on yhdessä muiden BiB:n osapuolten kanssa määritellyt digitaalisen vuorovaikutteisen kotipääteen (Digibox), joka sisältää BSkyB:n omistamat ehdollisen pääsyn (CA) ja pääsynvalvonnan (AC) järjestelmät, ja BSkyB on tilannut kyseiset päätteet valmistajilta. Koska pääte ei sisällä yhteistä rajapintaa, se on sidottu BSkyB:n CA- ja AC-järjestelmiin. Komissio on kuitenkin asettanut ehdoksi, että BSkyB kehittää ja käyttää Simulcrypt-järjestelyjä⁽⁷⁵⁾. Pääteeseen kuuluu digitaalinen satelliittivastaanotin ja liittymäportit, joihin voidaan liittää digitaalinen kaapeli-, digitaalinen maanpäällinen tai laajakaistan verkko sivudemodulaattori. Tämä tarkoittaa, että BiB:n järjestelmän kanssa yhteensopivia päätteitä voidaan käyttää kaikissa tiedonsiirtojärjestelmissä, jos niihin on liitetty kyseiset sivudemodulaattorit. Kotipääteeseen sisältyy myös modeemi ja standardisoitu aukko elektronisia maksukortteja varten.

Sovellusohjelmaliittymä

- 108) Open TV⁽⁷⁶⁾ toimittaa päätteessä olevan sovellusohjelmaliittymän (API). Open TV:n on määrä kehittää BSkyB:n toimeksiannosta parannuksia Open TV:n 1.2 API-liittymään. Näiden parannusten ansiosta kotipääte voi purkaa satelliitin kautta lähetettyjen korkealaatuisten kiinteiden kuvien koodauksen (MPEG tai JPEG) sen lisäksi, että se dekodaa liikkuvia kuvia (MPEG); yleisen puhelinverkon kautta välitetyn äänen laatu paranee (online) (G 729 audio) ja lisäksi API-liittymä voi parannusten myötä "puhua" liittymämoduuleille (kuten vaihtoehdoisille sivudemodulaattoreille, pelikonsolleille tai muille).

- 109) Näiden parannusten teollis- ja tekijänoikeudet jäävät Open TV:lle. BSkyB:n ja Open TV:n välisen sopimuksen 12.4 kohdan mukaan Open TV sitoutuu olemaan myöntämättä kolmansille käyttöluvaa näihin parannuksiin Yhdistyneessä kuningaskunnassa kahteen vuoteen BiB:n palvelujen käyttöönottopäivästä. Komission menettelyn johdosta osapuolet ovat luopuneet Open TV:n 1.2 API-parannusten lupien antamista koskevasta veto-oikeudesta.

Elektroninen ohjelmavalikko;

- 110) BSkyB:n asettaman määrittelyn vuoksi toiminnassa voi olla ainoastaan yksi elektroninen ohjelmavalikko (EPG). BiB:llä on siten valikkoasema BSkyB:n EPG:ssä. Alkuperäisen ilmoitetun yhteisyrityssopimuksen 4 kohdan mukaan BiB on BSkyB:n EPG:n kautta tapahtuvien digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen ainoa tarjoaja kymmenen vuoden ajan. Sopimuksen 4 kohdassa edellytetään myös, että jos subvention takaisinperinnän keinoista sovitaan osapuolten ja toimivaltaisten sääntelyviranomaisten kesken, yksinoikeus rajoittuisi 18 kuukauteen. Komission menettelyn johdosta osapuolet ovat lopettaneet BiB:n yksinoikeuden BSkyB:n EPG:n osalta.

Kotipäätteiden, satelliittiantennien ja lautasantennien taajuusmuuntimien subventointi: "kotipäätepaketti"

- 111) BiB subventoi "kotipäätepaketteja" siten, että kotipäätteiden, satelliittiantennien ja lautasantennien taajuusmuuntimien vähittäishinta saataisiin laskettua tasolle, joka on alle 200 punttaa arvonlisäveroineen ja johon kuluttajilla on osapuolten mielestä varaa⁽⁷⁷⁾.
- 112) BiB:n suurin liiketoimintakustannus kymmenen ensimmäisen vuoden aikana aiheutuu kotipäätepakkausten vähittäishinnan subventoisesta. Subventiosta hyötyvät sekä BSkyB:n analogisia palveluja nykyisin tilaavat asiakkaat että uudet asiakkaat, jotka ostavat kyseisiä pakkauksia. BiB maksaa korkeampaa subventiota ensiksi mainituille. BiB:n liiketoimintasuunnitelman mukaan subventiot suuntautuvat pääasiassa nykyisille BSkyB:n vähittäisasiakkaille useiden vuosien ajan.

⁽⁷⁷⁾ Yhteisyrityssopimuksessa edellytettiin alun perin, että BiB subventoi kotipäätteiden vähittäishintaa ja niiden asennusta sekä digitaalisten lautasantennien asennusta tai kunnostusta kotitalouksissa. Asennuskustannusten subventointi poistettiin kuitenkin BiB:n liiketoiminta-alasta 4.8.1998 solmituissa sopimuksissa.

⁽⁷⁵⁾ Tämän päätöksen ehto 6.

⁽⁷⁶⁾ Aiemmin Thomson Sun Interactive.

b) **BiB:n tulonlähteet**

- 113) BiB:llä on pääasiassa kolme tulonlähdetä. Ensiksi se veloittaa sisällöntuottajia, jotka ovat osa sen omia digitaalisia vuorovaikutteisia palveluja. Toiseksi se veloittaa loppukäyttäjää tietyistä palveluista, jotka se toimittaa itse⁽⁷⁸⁾. Kolmanneksi se vaatii kaikkia sisällöntuottajia, jotka haluavat pääsyn BiB:n subventioimiin digitaalisiin vuorovaikutteisiin kotipäätteisiin tarjotakseen omia salauksella suojattuja palvelujaan, osallistumaan aiempiin ja nykyisiin subventointikustannuksiin. Siten BiB:n päätulonlähteet ovat pikemmin tukkutasolla kuin suoraan loppukäyttäjätasolla.
- 114) BiB haluaa periä takaisin osuutensa sekä aiemmin maksetuista että parhaillaan maksettavista subventiokustannuksista. Ensiksi BiB olettaa saavansa osan takaisin välillisesti sisällöntuottajilta yleisten veloitusmekanismiensa kautta. Toiseksi BiB:n aikomuksena on saada subventiot takaisin suoraan kaikilta yleisradio toiminnan harjoittajilta tai vuorovaikutteisten palvelujen tarjoajilta (BiB:n oma palvelutoiminta ja BSkyB mukaan lukien), joiden tarkoituksena on käyttää kotipäätettä, salaamattomien yleisradiosignaalien lähettäjiä lukuun ottamatta. Kaikki tällaiset käyttäjät tarvitsevat ehdollisen pääsyn ja/tai pääsynvalvonnan palveluja SSSL:ltä, ja SSSL sisällyttää ehdollisen pääsyn/pääsynvalvonnan veloituksiinsa osan BiB:n siltä perimistä subventiokustannuksista.
- 115) Osapuolten alkuperäinen ehdotus oli, että a) yleisradio toiminnan harjoittajat maksaisivat viisi prosenttia ja vuorovaikutteisten palvelujen toimittajat 95 prosenttia subventiosta ja b) kolmansien, joita vaadittaisiin maksamaan osuus subventiosta, olisi maksettava huomattava alkumaksu, joka vastaisi heidän osuuttaan jo maksetuista takaisinperimättömistä subventiokuluista. Komissio on asettanut ehdoksi, että subventioiden takaisinperintämekanismi toimintaa muutetaan⁽⁷⁹⁾.

c) **Kilpailukieltolausekkeet**

- 116) Komissiolle 14 päivänä heinäkuuta 1998 toimitetun yhteisyrityssopimusluonnoksen mukaan sinä aikana, jona osapuolet tai niiden tytäryhtiöt omistavat BiB:n osakkeita, ja kahden vuoden aikana tämän jälkeen mikään näistä yrityksistä ei

— tarjoa tai ylläpidä alustaa digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen tarjoamiseksi Yhdistyneessä kuningaskunnassa, perustuivatpa nämä televisiopalvelut mihin tiedonsiirtotapaan tahansa, eikä omista yli 20 prosentin osuutta yhtiöstä, joka harjoittaa kyseistä toimintaa, taikka

— anna kenenkään käyttöön tai anna käyttö lupaa kenellekään suurinta osaa sellaisen alustan laitteista, ohjelmista tai taitotiedosta, jotka on tarkoitettu tällaisten digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen tarjoamiseen Yhdistyneessä kuningaskunnassa, perustuivatpa nämä televisiopalvelut mihin tiedonsiirtotapaan tahansa.

- 117) Tähän kilpailukieltovelvoitteeseen kuuluivat tilausvideoajanvietteeseen liittyvät digitaaliset vuorovaikutteiset TV-palvelut.

4. **Suhde BSkyB:n palveluihin**

- 118) BiB:n ja BSkyB:n digitaaliset palvelut liittyvät läheisesti toisiinsa. Kummankin vaatima infrastruktuuri on suurelta osin toisiaan täydentävä. Näin on erityisesti kotipäätteen osalta. Yhteisyrityssopimus⁽⁸⁰⁾ edellyttää, että osapuolet edistävät vain sellaisten digitaalisten satelliittikotipäätteiden myyntiä, jotka voivat vastaanottaa BiB:n palveluja niin kauan kuin BiB subventoi kotipäätteitä. BSkyB ei siten voi käyttää omaa digitaalista maksutelevisiopalveluaan varten kotipäätettä, joka ei ole yhteensopiva BiB:n kanssa⁽⁸¹⁾. Osapuolet ovatkin todenneet, että BiB:n digitaaliset vuorovaikutteiset televisiopalvelut eivät olisi kannattavia, elleivät ne liittyisi läheisesti tavanomaisiin lähetysspalveluihin, kuten BSkyB:n lähetysspalvelut, jotka ovat kuluttajille tutumpia⁽⁸²⁾.
- 119) BSkyB on sopinut, että sen digitaalisen maksutelevision tilausmaksu ei ole korkeampi kuin vastaavien analogisten satelliittiviihdepalvelujen tilausmaksu⁽⁸³⁾. Se pyrkii lisäksi kohtuuden rajoissa varmistamaan, että kaikki BSkyB:n analogisen satelliittipalvelun lähettämät yleisradio-ohjelmat lähetetään samanaikaisesti BSkyB:n digitaalisen satelliittipalvelun kautta⁽⁸⁴⁾, ja käyttämään huomattavan määrän rahaa digitaalisen maksutelevisiopalvelunsa markkinointiin⁽⁸⁵⁾. Näiden kahden palvelun kiinteää suhdetta vahvistavat edelleen yhteisyrityssopimuk-

⁽⁷⁸⁾ BiB:n palvelut ovat yleensä ilmaisia asiakkaille, poikkeuksena ovat pelien lataaminen, verkko-opiskelu ja rajoitetut Internet-yhteydet, joista voidaan periä erillinen maksu.

⁽⁷⁹⁾ Tämän päätöksen ehto 7.

⁽⁸⁰⁾ Yhteisyrityssopimuksen 20.4 kohta.

⁽⁸¹⁾ BSkyB voi edistää minkä tahansa muun kotipäätteen myyntiä, jos kyseisen myynninedistämisen tarkoitus liittyy kyseisten kotipäätteiden käyttöön kotitalouksissa, joissa on jo BiB:n subventioima kotipääte.

⁽⁸²⁾ A/B-lomake, s. 47 ja 49.

⁽⁸³⁾ Yhteisyrityssopimuksen 19 kohta.

⁽⁸⁴⁾ Yhteisyrityssopimuksen 19 kohta.

⁽⁸⁵⁾ Yhteisyrityssopimuksen 20 kohta.

sen määräykset, jotka edellyttävät, että määrätty BiB:n palvelujen mainostaminen yhdistetään BSKyB:n mainostamiseen⁽⁸⁶⁾, ja että BiB:n on ensimmäisten tilivuosiensa aikana kohdistettava huomattava osuus kokonaismarkkinointikuluistaan mainontaan digitaalisen television kautta⁽⁸⁷⁾.

- 120) Loppukäyttäjän kannalta nämä kaksi palvelua liittyvät kiinteästi toisiinsa, koska BSKyB:n palvelun vastaanottamiseen tarvittavien laitteiden osto tarkoittaa automaattista pääsyä BiB:n palveluun. Alkuperäisen markkinointipalvelusopimuksen mukaan BiB:n subventoiman kotipäätteen ostoehdona oli, että asiakkaat tilaavat BSKyB:n digitaaliset maksutelevisiopalvelut vähintään 12 kuukauden sopimuskaudeksi. Jälkimmäinen vaatimus on poistettu.

5. Suhde BT:n palveluihin

- 121) Yhteisyrityssopimuksen⁽⁸⁸⁾ mukaan osapuolet neuvottelevat hyvässä uskossa BT:n ja BiB:n välisestä sopimuksesta, jonka mukaan BT toimittaa BiB:lle kaikki BiB:n telepalvelut ajanjaksona, joka päättyy kolmen vuoden päästä BiB:n toiminnan käynnistämisestä.
- 122) Yhteisyrityssopimuksen 3.3 A kohdan mukaan osakkeenomistaja voi tarjota digitaalisia vuorovaikutteisia televisiopalveluja laajakaistajärjestelmässä ainoastaan, jos BiB:lle on annettu optio-oikeus kyseisten palvelujen tarjoamiseen eikä BiB ole tarjonnut näitä palveluja ehdoilla, jotka ovat ainakin yhtä suotuisat kuin ne, jotka kolmas on tarjonnut kuuden kuukauden kuluessa tarjouksen tekemisestä tai 31 päivään maaliskuuta 1999 mennessä riippuen siitä, kumpi päivämäärä on myöhäisempi. Tällä määräyksellä on eniten merkitystä BT:lle.

E. KOMISSION ALOITTAMAN MENETTELYN JOHDOSTA TEHDYT MUUTOKSET

- 123) Komission tekemän analyysin perusteella ja *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* julkaistun ensimmäisen tiedonannon, jossa pyydettiin kolmansilta huomautuksia⁽⁸⁹⁾, ja sittemmin asetuksen N:o 17/19 artiklan 3 kohdan nojalla julkaistun tiedonannon jälkeen kolmansien antamien huomautusten perusteella tietyt ilmoitettujen sopimusten piirteet näyttivät olevan ristiriidassa yhteisön kilpailusääntöjen kanssa. Komissio ilmoitti asiasta osapuolille. Ilmoitettuihin sopimuksiin tehdyt

muutokset selostetaan johdanto-osan 124–134 kappaleissa. Muutokset ilmenevät 4 päivänä elokuuta 1998 allekirjoitetusta uudesta yhteisyrityssopimuksesta.

a) Kilpailukieltolausekkeet

- 124) Osapuolet ovat muuttaneet yhteisyrityssopimuksen kilpailukieltolausekkeitä niin, että ne rajoittuvat BiB:n liiketoiminta-alaan — toisin sanoen digitaalisiin vuorovaikutteisiin televisiopalveluihin, mukaan luettuna lähetysoikeuksien liittyvien digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen tarjoaminen. Näin poistettiin varaus, joka koskee sellaisten digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen tarjoamista, jotka liittyvät tilausvideoalan ajanvietopalveluihin, koska se on BiB:n liiketoimialan ulkopuolella.
- 125) Osapuolet ovat muuttaneet kilpailukieltolausekkeitä edelleen niin, että se koskee ainoastaan osakkeenomistajia, jotka käyttävät yhteistä määräysvaltaa. Kilpailukieltolauseke on edelleen voimassa osakkeenomistajana nähden 12 kuukauden ajan sen jälkeen, kun osakkeenomistaja on menettänyt yhteisen määräysvallan, jos tämä tapahtuu kolmen vuoden aikana perustamisopimuksen 81 artiklan 3 kohdan mukaisen poikkeuslupapäätöksen päiväksestä.

b) Erottelu oikeudellisesti

- 126) Komissio epäili, että kotipäätteen subventioimiseen ja subventioiden takaisinperimiseen liittyvien toimintojen yhdistäminen yhteen yrityksen kotipäätettä käyttävien palvelutoimintojen kanssa johtaisi siihen, että subventioiden takaisinperintämekanismien toiminta ei olisi avointa, mikä hyödyttäisi osapuolten omaa tuotantoketjun loppupään toimintaa kolmansiin verrattuna. Tämän vuoksi yhteisyrityksen rakenne on muutettu. Kaksi erillistä yritystä on perustettu⁽⁹⁰⁾ BiB:n kotipäätteen subventioimista varten ja subventioiden perimiseksi kolmansilta⁽⁹¹⁾, ja BiB:n vuorovaikutteisten palvelujen luomista ja toimintaa varten⁽⁹²⁾.
- 127) Näiden kummankin täysin omistetun tytäryhtiön hallituksessa on ainoastaan osakkeenomistajien edustajia. Kukaan ei saa olla jäsenenä molempien yritysten hallituksessa. Kummallakin yrityksellä on oma johto, joka vastaa kyseisen yrityksen hallitukselle. Nämä johtoryhmät raportoivat BiB-yhtymän toimitusjohtajalle, joka

⁽⁸⁶⁾ Yhteisyrityssopimuksen 17 kohta.

⁽⁸⁷⁾ Yhteisyrityssopimuksen 18 kohta.

⁽⁸⁸⁾ Yhteisyrityssopimuksen 8 kohta.

⁽⁸⁹⁾ Ks. EYVL C 259, 26.8.1997, s. 3.

⁽⁹⁰⁾ Yhteisyrityssopimuksen 2.2 kohta.

⁽⁹¹⁾ Marketing Contributions Co — "McCo".

⁽⁹²⁾ Platform Co.

vastaa koko yhtymän johdosta ja toiminnasta ja raportoi BiB:n hallitukselle. Kumpikin yhtiö julkaisee vuosittain tarkastetut tilinsä. Tilintarkastajat todistavat, että kaikki suoritukset näiden kahden yhtiön välillä on tehty toisistaan erillään⁽⁹³⁾. Tämä uusi johtorakenne varmistaa kyseisen kahden toiminnon välisen avoimuuden ja syrjimättömän kohtelun vastauksena komission epäilyyn.

**c) Pääsy BiB:n subventoiimiin digitaalisiin vuorovai-
kutteisiin kotipääätteisiin**

- 128) Osapuolet ovat lopettaneet BiB:n yksinoikeuden BSKyB:n EPG:hen nähden. Osapuolet ovat luopuneet veto-oikeudesta Open TV:n 1.2 API:n parannusten lupiin. Osapuolet neuvottelevat parhaillaan Open TV:n kanssa maksuista, joita Open TV perii kolmansien käyttöön annettavien Open TV:n 1.2 API:n parannusten (ja tarpeellisten päivitysten) luvista. Kyseiset maksut perustuvat parannusten kehittämistä aiheutuviin kustannuksiin.
- 129) Osapuolet ovat poistaneet vaatimuksen, jonka mukaan asiakkaiden, jotka haluavat ostaa BiB:n subventoiman kotipääätteen, digitaalisen satelliittiantennin ja lautasantennin taajuusmuuntimen, on tilattava BSKyB:n maksutelevisiopalveluja. Ainoat kotipääätteiden ostoa koskevat ehdot ovat nyt seuraavat⁽⁹⁴⁾: Ensiksi asiakkaan on liitettävä kotipääte puhelinlinjaan yhden vuoden ajaksi. Toiseksi, jos Midland niin vaatii Mondex-sopimuksen nojalla, asiakkaalle järjestetään Mondex-kortti ja avataan jakelupankkitili⁽⁹⁵⁾. Kolmanneksi asiakkaiden kotipääätteiden asennuksen suorittaa ainostaan osapuolten hyväksymä asentaja.
- 130) Nämä muutokset alkuperäisiin ilmoitettuihin sopimukseen poistavat komission epäilyt siitä, että kilpailevilta digitaalisten vuorovaiikutteisten palvelujen tarjoajilta estettäisiin pääsy BiB:n subventoiimiin kotipääätteisiin tai että niille myönnettäisiin pääsy BiB:n ehtoja huonommin ehdoin, jolloin kilpailu digitaalisten vuorovaiikutteisten televisiopalvelujen markkinoilla voitaisiin poistaa.

**d) BSKyB:n antamat sitoumukset Yhdistyneen
kuningaskunnan järjestelmän osalta**

- 131) BSKyB:tä koskevat sääntelyvaatimukset, jotka liittyvät ehdollisen pääsyn ja pääsynvalvontapalvelujen tarjoamiseen ja sen pääsyyn sovelluskohtaiseen elektroniseen ohjelmavalikkoon, ovat voimassa riippumatta sen osallistumisesta BiB-yhteisyritykseen. Komission tarkastellessa BiB:tä BSKyB ilmoitti komissiolle, kuinka se aikoo noudattaa Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyjärjestelmää. Komissio katsoo, että BSKyB:tä koskevat Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyvelvoitteet ovat olennaisia päätöksen tekemisessä. Jos asianomaiset Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ryhtyvät toimenpiteisiin BSKyB:tä vastaan näiden velvoitteiden rikkomisen vuoksi, komissio tarkastelisi tätä tilannetta asetuksen N:o 178 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti.
- 132) BSKyB on vahvistanut, että sen täysin omistama tytäryhtiö, SSSL, toimittaa pääsynvalvontapalveluja televiestinnän ryhmätoimiluvan mukaisesti (sellaisena kuin se on myönnettynä 31 päivänä joulukuuta 1997 vuoden 1984 lain televiestinnästä 7 pykälän perusteella) tai minkä tahansa sellaisen toimiluvan mukaisesti, joka korvaa televiestinnän ryhmätoimiluvan määräykset pääsynvalvonnasta.
- 133) BSKyB on lisäksi sopinut, että pyydettyä pääsynvalvontapalvelujen toimittamista (Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyjärjestelmässä tarkoitettua merkityksessä), SSSL noudattaa Advanced Television Services Regulations 1996 -säännöstöön sisältyvässä säännössä 11 olevan 4—8 kohdan mukaisia yhteistyövelvoitteita palvelun käynnistämiseen asti samalla tavoin kuin, jos kyseinen säännöstö koskisi pääsynvalvontapalveluja⁽⁹⁶⁾. Näin estetään BSKyB:tä turvautumasta Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyjärjestelmään mahdollisesti muodostuneeseen aukkoon.
- 134) Ehdollisen pääsyn palvelujen ryhmätoimilupa estää digitaalisen ehdollisen pääsyn palvelujen tarjoajia kytkestä yhteen erilaisia palveluja, jotka sisältävät ehdollisen pääsyn palveluja. On epäselvää, vaatiiko Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyjärjestelmä kyseisiltä palveluntarjoajilta todentamispalvelujen toimittamista (digitaalinen allekirjoitus) erikseen. BSKyB [...] (*) on periaatteessa valmis sallimaan [...] (*) kirjoittaa omat vuorovaiikutteiset sovelluksensa, jos [...] (*) täyttää tietyt taloudel-

⁽⁹³⁾ Yhteisyrityssopimuksen 2.2 kohta.

⁽⁹⁴⁾ McCo:n ja BSKyB:n markkinointiavustuksia koskeva palvelusopimus 4.8.1998.

⁽⁹⁵⁾ Asiakkaita ei veloiteta tästä palvelusta eikä heidän tarvitse tehdä talletuksia kyseiselle tilille.

⁽⁹⁶⁾ Ja samalla tavoin kuin jos viittauksella "ensisijaiseen velvollisuuteen" tarkoitettaisiin viittausta velvollisuuteen tarjota Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyjärjestelmän mukaisia pääsynvalvontapalveluja ja viittauksella "teknisiin palveluihin" tarkoitettaisiin teknisiä palveluja pääsynvalvontapalvelujen tarkoituksessa.

liset, tekniset ja muut perusteet ja jos se pääsee sopimukseen kaupallisista ehdoista, joihin kuuluu kolmannen vastuu virheistä. BSKyB tarjoaa tätä oikeutta [...] (*) oikeudenmukaisilla ja kohtuullisilla ehdoilla ja syrjimättömin perustein⁽⁹⁷⁾ (joihin sisältyy vaatimus, että kolmannet täyttävät tekniset, kaupalliset ja taloudelliset perusteet, joita vaditaan [...] (*).

F. KOLMANSIEN HUOMAUTUKSET

135) Sen jälkeen kun asetuksen N:o 17/19 artiklan 3 kohdan mukainen tiedonanto julkaistiin, ne, joiden etua asia koskee, toimittivat huomautuksensa komissiolle. Yleisesti ottaen kolmannet suhtautuivat myönteisesti ehtoihin, joita komissio ehdotti sovellettavan BiB:hen ja joiden nojalla perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan mukainen poikkeuslupa voitaisiin myöntää. Huomautuksissa esitetyt seikkoja olivat seuraavat:

- BiB:n osallistujien kilpailunrajoitukset eivät ole välttämättömiä
- poikkeusluvan voimassaoloaika
- komission olisi tarkkailtava yhteisyritystä usean vuoden ajan erityisesti lähiverkkoon pääsyn osalta, jos on vaarana, että BT:n motivaatio osallistua Yhdistyneen kuningaskunnan laajakaistapalvelujen kehittämiseen hidastuisi sen BiB:hen osallistumisen vuoksi
- BSKyB:n olisi ryhdyttävä neuvotteluihin muiden vuorovaikutteisten palvelujen tarjoajien kanssa, jotka haluavat lisätä vuorovaikutteisia palveluja BSKyB:n ohjelmistoon.

136) Komissio tarkasteli huolellisesti kaikkia kolmansien huomautuksia ja päätteli, että niissä esitetyt seikat oli otettu huomioon ilmoitusmenettelyssä. Tähän päätökseen liitettyissä ehdoissa otetaan riittävästi huomioon nämä seikat eivätkä kolmansien osapuolten huomautukset ole siten vaikuttaneet 19 artiklan 3 kohdan mukaisessa tiedonannossa esitettyyn komission kantaan. Oikeusvarmuuden vuoksi komissio on kuitenkin esittänyt tässä päätöksessä hyvin yksityiskohtaisesti tiettyjen osapuolille asetettujen ehtojen soveltamisalan ja niiden neljän ehdon täyttämisen, jotka määräävät perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan mukaisesta poikkeuksesta.

137) Kolmansien huomautusten johdosta komissio on myös katsonut tarpeelliseksi laajentaa vuorovaikutteisuudesta vapaiden kanavien jakelun saatavuutta koskevan ehdon soveltamisalaa. Tässä päätöksessä asetettu ehto antaa enemmän joustavuutta yrityksille, jotka jakelevat BSKyB:n elokuvia ja/tai urheiluohjelmia vuorovaikutteisten sovellusten kautta. Jakelijan mahdollisuutta poistaa

tai pitää kaikki kuvakkeet⁽⁹⁸⁾ laajennetaan siten, että eräät kuvakkeet voivat jäädä ruudulle vaikka toiset poistetaan, jollei BiB:n tai Skyn palvelujen jakelua koskevasta sopimuksesta muuta johdu.

II OIKEUDELLINEN ARVIOINTI

138) Komissio on päättellyt, että ilmoitetut sopimukset, sellaisina kuin ne ovat muutettuina, kuuluvat EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, mutta että jäljempänä esitetyin ehdoin perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan edellytykset täyttyvät.

A. YHTEISTOIMINNALLINEN YHTEISYRITYS

139) Yhteisyritystä on arvioitava neuvoston asetuksen N:o 17 mukaisesti, sillä on vaarana, että emoyhtiöt yhteensovitavat toimintaansa yhteisyrityksen markkinoilla ja niihin liittyvillä markkinoilla, kuten tilausvideoajanvietettä koskevien palvelujen markkinoilla.

B. PERUSTAMISSOPIMUKSEN 81 ARTIKLAN 1 KOHTA

140) BSKyB:n ja BT:n osallistuminen BiB:hen johtaa kilpailun merkittävään rajoittumiseen digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen markkinoilla. Tämä kilpailun rajoittuminen vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. BiB-yhteisyrityksen perustaminen kuuluu siten perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan. Komissio ei voi myöntää sopimuksille osapuolten hakemuksessaan pyytämää puuttumattomuustodistusta.

1. Perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan soveltaminen BiB:n perustamiseen

a) Digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen markkinat

Emoyhtiöiden välisen kilpailun rajoittuminen — BSKyB ja BT ovat mahdollisia kilpailijoita

141) Ennen BiB-yhteisyrityksen perustamista BT ja BSKyB olivat mahdollisia kilpailijoita digitaalisten vuorovaikutteis-

⁽⁹⁷⁾ Televisiointäytäjäyksikön pääjohtajan hyväksymät ehdot oletetaan oikeudenmukaisiksi ja kohtuullisiksi.

⁽⁹⁸⁾ Kaikki tai mitään -vaihtoehto 19 artiklan 3 kohdan mukaisessa tiedonannossa.

ten televisiopalvelujen toimittamisessa. Molemmilla on riittävät taidot ja resurssit kyseisten palvelujen aloittamiseen ja molemmat voisivat vastata teknisistä ja taloudellisista riskeistä aloittaessaan toiminnan yksin. BiB:n luominen poistaa tämän mahdollisen kilpailun. Kun otetaan huomioon BT:n ja BSKyB:n asema markkinoilla, jotka liittyvät niihin, joilla BiB toimii, BT:n ja BSKyB:n välisen kilpailun rajoittuminen on huomattavaa.

142) Se, että BT on mahdollinen kilpailija, heijastaa yleisempää maailmanlaajuisesta kehitystä televiestinnän alalla, sillä operaattorit pyrkivät laajentamaan verkkojensa kautta tarjottavien palvelujen määrää ja valikoimaa. Tämä toiminnan monipuolistaminen lisää rakentamiseen tai, kuten BT:n tapauksessa, verkon ylläpitoon sijoitetun pääoman tuottoa. Digitaalisten tilaajayhteyksien ansiosta perinteinen kuparijohdinverkko, jollainen BT:llä on, voidaan kunnostaa, minkä ansiosta voidaan tarjota BiB:n palvelujen kaltaisia palveluja videopuhelintoiminnan, tilausvideon ja nopean Internet-yhteyden lisäksi. Yksi Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimiva operaattori, Kingston Communications, on jo ilmoittanut infrastruktuurinsa kunnostamisesta⁽⁹⁹⁾. Muissa Euroopan maissa tehdään parhaillaan kokeiluja. BT on suorittanut laajoja kotitalouksiin liittyviä kokeiluja⁽¹⁰⁰⁾. Viimeisin kokeilu kesti maaliskuuhun 1999. Jotkin palveluntarjoajat aikovat tarjota useita erilaisia palveluja, mukaan lukien tilausviihde, uutis- ja ajankohtaisohjelmat, kotiostospalvelut ja kotipankkipalvelut.

143) Osapuolet ovat hyväksyneet käsityksen, että yleisenä suuntauksena on teleoperaattorien toiminnan monipuolistaminen BiB:n palvelujen kaltaisten palvelujen toimittamiseksi. Osapuolet ovat itse todenneet, että "suurimmista teleoperaattoreista (muut kuin BT) voi tulla BiB:n kilpailijoita"⁽¹⁰¹⁾. Osapuolten väite, että BT:n kilpailijat olisi katsottava mahdollisiksi kilpailijoiksi, kun taas itse BT:tä ei, ei voida hyväksyä. Yhteisyrityssopimuksen mukaan BT kunnostaa verkkonsa, jotta BiB:n palvelujen tapaisen palvelujen toimittaminen olisi mahdollista⁽¹⁰²⁾.

144) BSKyB on myös mahdollinen kilpailija digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen toimittamisessa. BSKyB:llä on laaja kokemus suositusta massamarkkinoiden televisiopalvelutoiminnasta. Tällaisten palvelujen digitalisointi mahdollistaa digitaalisten vuorovaikutteis-

ten televisiopalvelujen käyttöönoton. Molempien palvelujen edellyttämät tekniset palvelut ja infrastruktuuri aiheuttavat merkittäviä yhteisiä kustannuksia. Jos BiB:tä ei olisi perustettu, BSKyB olisi vaatinut digitaalisen kotipäätteen omalle maksutelevisiotoiminnalleen ja olisi subventoinut sen vähittäishintaa⁽¹⁰³⁾. Marginaalisten kustannusten kasvu, joka aiheutuu vuorovaikutteisuuteen perustuvan kotipäätteen valmistamisesta, on suhteellisen pieni verrattuna kotipäätteen kokonaiskuluihin. Osapuolet ovat arvioineet, että marginaaliset kustannukset ovat noin [...] (*) Englannin punttaa⁽¹⁰⁴⁾. Kun otetaan huomioon yhteiset infrastruktuurikustannukset ja se, että kotipäätteiden subventointi on BiB:n suurin yksittäinen kuluerä sen [...] (*) ensimmäisen toimintavuoden aikana, vuorovaikutteisten palvelujen perustamisesta aiheutuva marginaalisten kustannusten kasvu sen jälkeen kun on tehty päätös digitaalisen televisiopalvelun käyttöönotosta on suhteellisen pieni⁽¹⁰⁵⁾.

2. Perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan soveltaminen sopimusehtoihin

145) Seuraavat sopimusmääräykset ja sopimukset rajoittavat kilpailua:

1. Yhteisyrityssopimuksen 3.1 kohdan kilpailukieltolauseke, sellaisena kuin se on muutettuna komission vaatimuksesta.
2. Osapuolten sopimus, jonka mukaan osakkeenomistaja, joka haluaa tarjota digitaalisia vuorovaikutteisia televisiopalveluja laajakaistajärjestelmän avulla, voi tehdä niin ainoastaan, jos se on antanut BiB:lle optio-oikeuden tarjota kyseistä palvelua ja BiB ei ole suostunut tarjoamaan kyseistä palvelua ehdoin, jotka ovat vähintään yhtä suotuisat kuin kolmannen tarjoamat ehdot, kuuden kuukauden kuluessa tarjouksesta tai kuitenkin viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 1999⁽¹⁰⁶⁾.
3. BiB:n ja Midland Bankin yksinoikeuden sisältävät toimitussopimukset, jotka koskevat merchant acquiring- ja suoritusten käsittelyjärjestelmäpalveluja.

⁽⁹⁹⁾ *Lähde:* Inside Cable & Telecoms Europe, <http://www.inside-cable.co.uk>, 14.12.1998 julkaistu artikkeli "Kingston first to commit to ADSL in Europe".

⁽¹⁰⁰⁾ *Lähde:* Inside Cable & Telecoms Europe, <http://www.inside-cable.co.uk>, 22.12.1998 julkaistu artikkeli, "BT's ADSL Trials — More Details".

⁽¹⁰¹⁾ A/B-lomake, s. 77.

⁽¹⁰²⁾ Johdanto-osan 119 kappaleessa viitattu yhteisyrityssopimuksen 3.3 (A) kohta.

⁽¹⁰³⁾ Esimerkiksi ONdigital subventoi palveluissaan tarvittavien digitaalisten kotipäätteiden vähittäishintaa.

⁽¹⁰⁴⁾ Elokuun 8 päivänä 1997 päivätty vastaus BiB:n osapuolten puolesta 25 päivänä heinäkuuta 1997 päivättyyn tietopyyntöön.

⁽¹⁰⁵⁾ Esimerkiksi kokonaisinvestointi BiB:hen on [...] (*) miljoonaa Englannin punttaa (josta BSKyB:n osuus on joka tapauksessa [...] (*) %). Korkein BiB:n palveluista aiheutuva vuosikustannus on [...] (*) miljoonaa Englannin punttaa (vuonna [...] (*)), josta noin [...] (*) aiheutuu kotipäätteen subventoinnista.

⁽¹⁰⁶⁾ Yhteisyrityssopimuksen 3.3 A) kohta.

4. Yhteisyrityssopimuksen määräykset, joiden mukaan osa BiB:n palvelujen mainonnasta on yhdistettävä BSKyB:n mainontaan⁽¹⁰⁷⁾.
5. Osapuolten sitoumus edistää ainoastaan sellaisten digitaalisten satelliittikotipäätteiden myyntiä, jotka voivat vastaanottaa BiB:n palvelun niin kauan kuin BiB subventoi kotipäätteitä. BSKyB voi kuitenkin edistää muiden kotipäätteiden myyntiä, jos myyninedistämisen tarkoitus liittyy kyseisten kotipäätteiden käyttöön kotitalouksissa, joissa on jo BiB:n subventoima kotipääte ja BSKyB sopii käyttävänsä merkittävän määrän varoja digitaalisen maksu-televisiopalvelunsa markkinointiin⁽¹⁰⁸⁾.
6. BSKyB:n sitoumus, että sen digitaalisen maksu-televisiopalvelun tilausmaksu ei ole korkeampi kuin vastaavien analogisten satelliittiviihdepalvelujen tilausmaksu ja sen sitoumus pyrkiä kohtuuden rajoissa varmistamaan, että kaikki BSKyB:n analogisen satelliittipalvelun lähettämät yleisradio-ohjelmat lähetetään samanaikaisesti BSKyB:n digitaalisen satelliittipalvelun kautta⁽¹⁰⁹⁾.
- 146) Nämä lausekkeet ovat välttämättömiä rajoituksia ja ne liittyvät suoraan BiB:n perustamiseen ja toimintaan, lukuun ottamatta kilpailukieltolausekkeen kieltoa olla omistamatta enempää kuin 20 prosenttia BiB:n kanssa kilpailevasta yrityksestä, seuraavista syistä:
- a) **Kilpailukieltolauseke**
- 147) Jollei johdanto-osan 149 kappaleesta muuta johdu, osapuolten sopimus olla kilpailematta digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen toimittamisesta on välttämätön BiB:n perustamisen kannalta ja liittyy siihen suoraan, kun otetaan huomioon uusille markkinoille tulon liittyvät tekniset ja taloudelliset riskit ja tarvittava investointitaso. Tällaiseen yhteisyritykseen liittyvä epävarmuus ja tarve varmistaa vakaa perusta toiminnolle toiminnan alkuvuosina oikeuttavat tähän kilpailukieltolausekkeeseen.
- 148) Se, että kilpailukieltolauseke koskee osakkeenomistajaa 12 kuukauden ajan siitä päivästä, jolloin tämä menettää yhteisen määräysvallan edellyttäen, että määräysvalta menetetään kolmen vuoden kuluessa tämän päätöksen voimaantulosta, on perusteltua yhteisyrityksen suojelemisen kannalta ja sijoittajien suojelemiseksi siltä varalta, että emoyhtiö vetäytyy yhteisyrityksestä ja käyttää sopimattomasti hyväkseen yhteisyritykseen osallistuessaan saamaansa taitotietoa kilpaillakseen samoilla markkinoilla.
- 149) Komissio on tutkinut kilpailukieltolausekkeeseen sisältyvän kiellon, joka estää BiB:n emoyhtiötä omistamasta enempää kuin 20 prosenttia BiB:n kanssa kilpailevasta yrityksestä. Lauseke ei rajoitu merkittävän vaikutusvallan hankintaan, vaan se kattaa myös osakkeiden oston pelkästään sijoitustarkoituksiin. Näin ollen katsotaan, että tämä rajoitus ei ole välttämätön eikä se liity suoraan yhteisyrityksen toimintaan. Komission on tutkittava, täyttääkö lauseke perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan mukaiset vaatimukset.
- b) **BiB:n optio-oikeus**
- 150) Tämä lauseke rajoittaa kilpailukieltolausekkeen soveltamisalaa. BiB:n oikeus ei ulotu emoyhtiöiden kilpailukieltovelvoitteiden alaisten toimintojen alaa laajemmalle. Tämä lauseke on erityisen tärkeä BT:lle, joka saattaa olla tulevaisuudessa kiinnostunut digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen tarjoamisesta laajakaistaverkkojen kautta. BiB:n optio-oikeus kuvastaa emoyhtiöiden sitoutumista varmistamaan BiB:n ja investointiensa menestyminen.
- c) **BiB:n ja Midland Bankin väliset yksinoikeussopimukset**
- 151) Sekä suoritusten käsittelyjärjestelmä että merchant acquiring -palvelut ovat olennainen osa BiB Platform Co:n palvelun tarvitsemää infrastruktuuria. Midland oli valmis maksamaan täydet kustannukset, jotka aiheutuvat suoritusten käsittelyjärjestelmän edellyttämästä ohjelmiston kehittämisestä, minkä vastineeksi se saisi tietyn prosentiosuuden kustakin suorituksesta. Tämän ansiosta BiB pystyi alentamaan alkuperäistä pääomatarvettaan ja sovittamaan maksut tuloihin taloudellisesti tehokkaalla tavalla. Kehityskulujen taloudellinen riski on edelleen Midlandilla. Yksinoikeuden voimassaoloaika antaa Midlandille kuitenkin mahdollisuuden saada takaisin alkupe-
räinen investointinsa, mutta takeita siitä ei ole. Merchant acquiring -palvelujen osalta Midland on sitoutunut toimittamaan palvelut edulliseen kiinteään hintaan auttaakseen BiB:n perustamista. Toisaalta Midland edellyttää,

⁽¹⁰⁷⁾ Yhteisyrityssopimuksen 17 kohta.

⁽¹⁰⁸⁾ Yhteisyrityssopimuksen 20 kohta.

⁽¹⁰⁹⁾ Yhteisyrityssopimuksen 19 kohta.

että BiB ei vaihda toimittajaa, kun sen toiminta on vakiintunut. Kumpikaan sopimus ei estä muita digitaalisten vuorovaikutteisten palvelujen tarjoajia hankkimasta suoritus- tai merchant acquiring -palveluja muilta kuin Midlandilta. Yksinoikeussopimukset, joita sovelletaan ainoastaan BiB:n alustaa käyttäviin tai BiB:n palveluista sopimuksen tehneisiin sisällöntuottajiin ja loppukäyttäjiiin, muodostavat siten tarpeellisen vastineen Midlandin valmiudelle maksaa aluksi pääomakustannuksia yhteisyrityksen toiminnan hyväksi. Ne ovat siten olennaisia sen BiB:hen osallistumisen kannalta eikä niitä voida arvioida yhteisyrityksestä erillään.

d) Emoyhtiöiden sitoumukset BiB:n markkinoihin liittyvillä markkinoilla (yhteisyrityssopimuksen 17, 19 ja 20 kohta)

- 152) Nämä määräykset ovat välttämättömiä BiB:n perustamisen kannalta ja uuden palvelukokonaisuuden pääsemiseksi markkinoille. BSKyB keskittää voimavaransa BiB:n palvelujen kehittämiseen. Näiden BSKyB:tä koskevien velvoitteiden tarkoituksena on antaa BiB:lle mahdollisuus päästä onnistuneesti uusille markkinoille. Lausekkeet ovat välttämättömiä yhteisyrityksen toiminnan kannalta ja liittyvät siihen suoraan.

3. Vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan

- 153) Sopimus, jolla voi olla välitön tai välillinen, todellinen tai mahdollinen vaikutus jäsenvaltioiden välisen kaupan rakenteeseen, täyttää vaatimuksen, joka koskee vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan⁽¹¹⁰⁾.
- 154) BiB:tä koskeva yhteisyrityssopimus rajoittaa alueen, jolla osapuolet voivat aluksi toimittaa digitaalisia vuorovaikutteisia televisiopalveluja, Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Mansaareen ja Kanaalisaariin. Palvelua voidaan teknisesti tarjota muissa Euroopan maissa, vaikka teknisiä muutoksia on tehtävä edelleen vallitsevien valuuttaerojen vuoksi. Osapuolet ovat todenneet, että vaikeudet toimit-

taa palveluja muissa maissa todennäköisesti vähenevät tulevaisuudessa⁽¹¹¹⁾.

- 155) Irlannissa BSKyB:n analoginen maksutelevisiopalvelu on saatavissa sekä satelliitin että kaapelin kautta. On todennäköistä, että sen digitaalinen palvelu on siellä saatavilla lähitulevaisuudessa ainakin satelliitin kautta. Kun otetaan huomioon kieliesteen puuttuminen sekä BSKyB:n ja tiettyjen Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin vähittäismyyjien läsnäolo, ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että Irlannissa aloitetaan BiB:n palvelun tai sen paikallisen version tarjoaminen. Jos BSKyB tulee maksutelevisiomarkkinoille muissa jäsenvaltioissa, BiB:n toiminnan maantieteellinen ulottuvuus saattaa laajeta vastaavasti.
- 156) Vaikka näin ei olisi, sopimus vaikuttaa digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen tarjonnan kilpailurakenteeseen koko Yhdistyneessä kuningaskunnassa⁽¹¹²⁾. Tämän toimenpiteen johdosta pääsy Yhdistyneen kuningaskunnan merkityksellisille markkinoille vaikeutuu mahdollisten muiden yhteisön kilpailijoiden kannalta. Tämä koskee myös BiB:n emoyhtiöihin liittyvää kilpailukieltolausekkeen ehtoa, jonka mukaan ne saavat omistaa korkeintaan 20 prosenttia kilpailevasta yrityksestä. Yhdistyneen kuningaskunnan digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen markkinoille mahdollisesti tulevat kilpailijat eivät voi tukeutua BiB:n emoyhtiöiden investointeihin. Perustamalla alan uranuurtajayrityksen, jolla on huomattavia etuja, BiB hankkii todennäköisesti tiettyjä palveluja muilta Yhdistyneen kuningaskunnan ulkopuolisilta sisällöntuottajilta⁽¹¹³⁾. Se vaikuttaa siten kaupan rakenteeseen.

- 157) Johdanto-osan 153—156 kappaleessa esitetyn perusteella sopimukset vaikuttavat todennäköisesti jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

C. PERUSTAMISSOPIMUKSEN 81 ARTIKLAN 3 KOHTA

- 158) Ilmoitetut sopimukset täyttävät EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan mukaisen poikkeuksen edellytykset seuraavista syistä:

⁽¹¹¹⁾ "Ajan mittaan voitaisiin odottaa, että eräät palvelun kansainvälistämisen tiellä olevista esteistä tai ne kaikki vähenisivät. On täysin mahdollista olettaa, että BiB ja eri jäsenvaltioissa toimivat muut kaupankäyntialustan tarjoajat kehittyvät keskipitkällä aikavälillä ja laajentavat toimintaansa muihin jäsenvaltioihin." (A/B-lomake, s. 49).

⁽¹¹²⁾ Yhdistetyt asiat 6/73 ja 7/73, Istituto Chemioterapico Italiano S.p.A. ja Commercial Solvents Corporation v. komissio, tuomio 6.3.1974, Kok. 1974, s. 223, 30—35 kohta.

⁽¹¹³⁾ A/B-lomake, s. 32.

⁽¹¹⁰⁾ Ks. esimerkiksi asia 42/84, Remia BV ym. v. komissio, tuomio 11.7.1985, Kok. 1985, s. 2545.

1. Tuotteiden jakelun sekä teknisen ja taloudellisen kehityksen tehostaminen

- 159) BiB-yhteisyritystä kehittäessään osapuolet ovat voittaneet nykyiset tekniset rajoitukset, jotka liittyvät satelliittilähetysten tekniikkaan ja kapeakaistaiseen asiakasliityntäverkkoon. Ensin mainitun tekniikan avulla pystytään toistaiseksi vain yksisuuntaiseen viestintään, eikä sillä yksin voida toimittaa BiB:n suunnitteleminen vuorovai-
kutteisten palvelujen kaltaisia palveluja. Jälkimmäisellä pystytään puhelintoiminnan kaltaiseen kaksisuuntaiseen viestintään, mutta sitä ei voida toistaiseksi käyttää palveluihin, jotka edellyttävät suurempaa kaistanleveyttä. Yhdistämällä nämä kaksi tekniikkaa voidaan suurelle osalle Yhdistyneen kuningaskunnan kuluttajia tarjota uudenmuotoista palvelua, jota ei ole aikaisemmin tarjottu. Tavaroiden ja palvelujen vahittäiskauppiat saavat myös uuden kanavan tuotteilleen. Yhteisyrityksen perustaminen tehostaa siten tuotteiden jakelua ja teknistä ja taloudellista kehitystä⁽¹¹⁴⁾.
- 160) Toimenpiteestä johtuvia parannuksia ei saavutettaisi ilman kilpailukieltolausekkeen ehtoa, jonka mukaan emoyhtiöt saavat omistaa korkeintaan 20 prosenttia kilpailuvasta yrityksestä. Tämä lauseke poistaa osapuolten taloudellisen kannusteen siirtää kilpailevalle yritykselle BiB:ssä kehitettäviä ideoita ja strategioita. Tällaiset ideat ja strategiat ovat erittäin arvokkaita digitaalisten vuorovai-
kutteisten televisiopalvelujen markkinoiden tapaisella uudella ja nopeasti kehittyvällä alalla. Tällaisia ideoita ja strategioita ovat esimerkiksi oikea hetki aloittaa palvelujen tarjoaminen ja markkinoille tulon yksityiskohtaiset säännöt, erikoistarjoukset, hinnoittelurakenne ja se, saavatko tilaajat ilmaisen kotipäätteen. Kilpailukieltolausekkeen kielto olla siirtämättä suurinta osaa taitotiedosta kilpailijalle ei kata tällaisia ideoita ja strategioita, joita on ensin kokeiltu BiB:ssä neljän emoyhtiön yhteistyön perusteella.
- 161) Digitaaliset vuorovai-
kutteiset palvelut voitaisiin tarjota myös kunnostamalla BT:n kuparijohdinverkko. Jos keskipitkällä aikavälillä BT:n osallistuminen yhteisyritykseen johtaisi siihen, että sen taloudellinen motivaatio kunnostaa kapeakaistaista liityntäverkkoaan vähenisi, komission olisi harkittava uudelleen myönteistä arviotaan BiB:n vaikutuksesta tekniseen ja taloudelliseen kehitykseen markkinoiden yleisen kehityksen perusteella. Kuten johdanto-osan 86 kappaleessa selostetaan, BT omistaa ainoan tällaisen koko maan kattavan infrastruktuurin ja sen merkittävyys kiinteistä käytössä olevista kotitalouksien linjoista on erittäin suuri. Kunnostettu infrastruktuuri tarjoaisi kansallisen vaihtoehtoisen lähetystavan laaja-

kaistaisille vuorovai-
kutteisille palveluille. Se tarjoaisi myös muita palveluja kuten videopuhelintoimintaa, laajakaistaisia Internet-yhteyksiä ja tilausvideopalvelun. Yksi Yhdistyneen kuningaskunnan teleoperaattori on jo kunnostanut verkkonsa ja sitä käytetään BiB-palvelujen tapaisiin palveluihin. BT itse suorittaa parhaillaan kokeiluja.

- 162) On ennenaikaista arvioida BT:n BiB:hen osallistumisen vaikutusta liityntäverkkomarkkinoiden kehitykseen ja siten kyseistä infrastruktuuria käyttäviin palvelumarkkinoihin. Jos BT:n kaupallinen kiinnostus nykyisen verkon ylläpitoon ja kunnostamiseen vähenisi BiB:hen osallistumisen vuoksi, tämä merkitsisi huomattavaa estettä teknille ja taloudelliselle kehitykselle. Tulos riippuu osaksi laajakaistaisen kaapeli-infrastruktuurin maantieteellisen kattavuuden kehittymisestä Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

2. Kuluttajille koitua hyöty

- 163) Viime aikoihin asti BiB:n palveluja vastaavat palvelut ovat olleet saatavilla ainoastaan Internetin kautta käyttämällä mikrotietokonetta näyttöpäätteenä. Mikrotietokoneiden vielä vähäinen käyttö Yhdistyneessä kuningaskunnassa on estänyt näiden palvelujen pääsemisen massamarkkinoille. Lähes kaikissa Yhdistyneen kuningaskunnan kotitalouksissa on televisiovastaanotin. Ostamalla BiB/BSkyB:n digitaalisen kotipäätteen kotitaloudet pääsisivät vuorovai-
kutteisiin palveluihin televisioruudun kautta. Tämänlaatuisen uuden palvelun käyttöönotto hyödyttäisi kuluttajia.
- 164) Toimenpiteestä ei koituisi kuluttajille hyötyä ilman kilpailukieltolausekkeen kieltoa olla omistamatta enempää kuin 20 prosenttia kilpailuvasta yrityksestä. Lauseke estää osapuolia siirtämästä kilpailijalle ideoita ja strategioita, joita BiB kehittää uusilla markkinoillaan, ja se varmistaa osapuolten sitoutumisen BiB:hen ja BiB:n menestymisen markkinoilla.
- 165) Komissio on lisäksi asettanut ehdon, jonka mukaan osapuolten on ilmoitettava sekä loppukäyttäjille että kotipäätteiden myyjille siitä, että loppukäyttäjien ei tarvitse tilata BskyB:n digitaalista maksutelevisiopalvelua ehtona BiB:n subventoiman kotipäätteen ostolle. Ehto varmistaa, että alkuperäistä vaatimusta ei oteta uudelleen käyttöön myöhemmin ja että loppukäyttäjille annetaan asianmukaiset tiedot. Näin ollen ehto varmistaa, että kuluttajille annetaan mahdollisuus hankkia kotipääte joko BskyB:n maksutelevisiopalvelun kanssa tai ilman sitä.

⁽¹¹⁴⁾ Toimenpide saa aikaan uuden palvelun: komission päätös 89/563/ETY, asia IV/31.734 – Film purchases by German television purchases, EYVL L 284, 3.10.1989, s. 36, johdanto-osan 49 kappale; komission päätös 90/25/ETY, asia IV/32.265 – Concordato Incendio, EYVL L 15, 19.1.1990, s. 25, johdanto-osan 25 kappale.

3. Välttämättömyys

- 166) BT:llä ja BSkyB:llä on jonkin muotoisten vuorovaikutteisten palvelujen erikseen tarjoamiseen vaadittava asiantuntemus. BiB:ssä tehtävän yhteistyön avulla ne voivat kuitenkin tarjota parempia palveluja ja aikaisemmin. Niiden osallistuminen yhdessä Midland Bankin ja Matsushitan kanssa on siten välttämätön BiB:n luomiseksi ja sen toiminnan vakauttamiseksi uusilla markkinoilla. BT on hankkinut taitoja ja kokemusta vuorovaikutteisten televisiopalvelujen kokeiluissa, jotka liittyvät vuorovaikutteisten multimediapalvelujen kehitykseen ja yhdentämiseen, ja osallistuu yhteisyritykseen antamalla kyseiset taitonsa ja kokemuksensa yhteisyrityksen käyttöön. Lisäksi sillä on asiantuntemusta telepalvelujen tarjoamisessa, jotka ovat olleet olennaisia BiB:n televiestinnän paluupolun toiminnalle ja sen yhteyksille palvelimiin. BSkyB osallistuu yhteisyritykseen antamalla sen käyttöön kokemuksensa kotipääätteiden suunnittelusta ja toiminnasta ja tarjoaa myös tietämystään maksutelevisiopalvelujen kuluttajakysynnästä. Midland tuo yritykseen asiantuntemuksensa merchant acquiring- ja suoritusten käsittelypalveluista ja näiden palvelujen yhdistämisestä BiB:n infrastruktuuriin. Panasonicin panos yritykseen on erityisesti kotipääätteiden suunnittelua koskeva tekninen asiantuntemus.
- 167) Kieltoauseke omistaa enemmän kuin 20 prosenttia kilpailevasta yrityksestä on toimenpiteen kannalta välttämätön. BiB:n toiminnan menestys vaarantuisi, jos kilpailijalle siirrettäisiin ainutlaatuisia ideoita ja strategioita, joita osapuolet kehittävät BiB:ssä.

4. Kilpailun säilyminen kyseisten tuotteiden huomattavan osan kohdalla

- 168) Muut yritykset kuin BiB, erityisesti eri kaapelioperaattorit, suunnittelevat aloittavansa digitaaliset vuorovaikutteiset televisiopalvelut. BiB:n osapuolet ovat arvioineet, että tarvitaan vähintään miljoonan tilaajan tilaajakanta, jotta digitaalisia vuorovaikutteisia televisiopalveluja voidaan tarjota riittävän laajasti. Yhdistyneen kuningaskunnan kaapelialan keskittymisen vuoksi Cable & Wireless Communicationsin, NTL:n ja Telewestin kaapeliverkot ovat saavuttaneet kukin yli miljoona kotitaloutta. NTL on jo aloittanut kaupallisen kokeilun⁽¹¹⁵⁾. Kaapelioperaatto-

reilla on etu tällaisten palvelujen tarjoamisessa, sillä niiden kaapeliverkot ovat kaksisuuntaisia. Tämän ansiosta ne voivat yksin tai yhdessä kolmansien kanssa käyttää verkkoa vuorovaikutteisiin palveluihin. Muut yritykset, erityisesti Web Tv ja Videonet, suunnittelevat myös ottavansa käyttöön digitaaliset vuorovaikutteiset televisiopalvelut.

- 169) Sekä BSkyB:llä että BT:llä on tärkeä asema Yhdistyneessä kuningaskunnassa lähimarkkinoilla, jotka liittyvät kiinteästi niihin markkinoihin, joilla BiB-yhteisyritys aikoo toimia. Markkinoille pääsyn esteet suojaavat niiden aseman näillä markkinoilla ainakin keskipitkällä aikavälillä. Molemmilla on siten markkinavoimaa, joka on olennaista BiB:n luomisen seurauksena olevan BT:n ja BSkyB:n välisen mahdollisen kilpailun poistumisen vaikutusta koskevan oikeudellisen arvioinnin kannalta.
- 170) Komissio on siten katsonut vaarana olevan, että BT:n ja erityisesti BSkyB:n erittäin merkittävän markkinavoiman yhdistäminen markkinoilla, jotka liittyvät BiB:n markkinoihin, kuten liityntäverkkomarkkinat, maksutelevision ja digitaalisten vuorovaikutteisten palvelujen tekniset palvelut, maksutelevisiomarkkinat ja maksutelevision elokuva- ja urheilukanavien tukkujakelumarkkinat, johtaisi siihen, että merkittävä osa kilpailua digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen markkinoilla poistuisi⁽¹¹⁶⁾. Tässä päätöksessä asetetut ehdot varmistanevat, että tämä riski ei toteudu ja varsinkin että BT kohtaa kilpailua kaapeliverkkojen taholta, että kolmansille on taattu riittävä pääsy BiB:n subventoihin kotipäätteisiin ja BSkyB:n elokuva- ja urheilukanaviin ja että muita kuin BiB:n kotipäätteitä voidaan kehittää markkinoilla niin, että digitaaliset vuorovaikutteiset televisiopalvelut ovat edelleen avoimena kilpailulle.
- 171) Huolimatta kilpailukieltoausekkeesta, joka estää BiB:n emoyhtiöitä omistamasta enempää kuin 20 prosenttia kilpailevasta yrityksestä, BiB:n perustaminen ei johda kilpailun häviämiseen. Osapuolille asetetut ehdot varmistavat, että merkitykselliset markkinat ovat edelleen avoimet ja että BiB kohtaa huomattavaa kilpailua. Osapuolille asetetut ehdot voidaan tiivistää seuraavasti:

⁽¹¹⁵⁾ NTL kokeilee parhaillaan Yes Televisionin palvelua Cardiffin kaapeliverkossaan kesään 1999 asti. Lisäksi tutkitaan mahdollisuutta ottaa palvelu täysimittaisesti käyttöön. Yes Television tarjoaa tilausviihettä ja musiikkia sekä uutis- ja viestintäpalveluja, matkailupalveluja, koulutuspalveluja ja kotiosastopalveluja. *Lähde:* Inside Cable & Telecoms Europe, <http://www.inside-cable.co.uk>, 11.1.1999 julkaistu artikkeli "Cardiff gsst UK's first interactive TV".

⁽¹¹⁶⁾ Tässä suhteessa komissiolle 12.8.1997 toimitettu osapuolten tarkistettu liiketoimintasuunnitelma on valaiseva. Se perustui oletukselle, että kilpailu olisi vähäistä digitaalisten vuorovaikutteisten TV-palvelujen markkinoilla. "BiB on ainoa yritys, joka tarjoaa yhteisyrityssopimuksen mukaisia digitaalisia vuorovaikutteisia TV-palveluja sekä BSkyB:n tilaajille että [...] (*) prosentille kaapelitilajista."

a) **Kaapeliverkkojen kilpailu**

- 172) Liityntäverkkomarkkinoilla ja vastaavilla televiestintä- ja vuorovaikutteisten palvelujen markkinoilla, joita voidaan tarjota tämän infrastruktuurin kautta, BT:n merkittävimmät kilpailijat ovat kaapeliverkkojen varsinaiset ja mahdolliset omistajat, jotka voivat kilpailla BT:n kanssa telepalvelujen tarjoamisessa ja BiB:n kanssa digitaalisten vuorovaikutteisten palvelujen tarjoamisessa. BT tarjoaa 86 prosenttia kiinteistä käytössä olevista kotitalouksien linjoista ja on Yhdistyneen kuningaskunnan ainoa teleoperaattori, jonka verkko kattaa lähes koko maan, joten on tärkeää suojella ja edistää kaapelialan taholta tulevaa kilpailua. Jos BT laajentaisi kaapelitoimintaansa ja osallistuisi samalla BiB:n toimintaan, BT:llä ei olisi kannustetta kehittää kaapeliverkkojensa kautta sellaisia digitaalisia vuorovaikutteisia televisiopalveluja, joita BiB aikoo tarjota, eikä sillä olisi kannustetta helpottaa kolmansien osapuolten mahdollisuutta kilpailla BiB:n kanssa näiden digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen tarjoamisessa kaapeliverkkojensa kautta. Poikkeuksen ehtona on siten, että BT suostuu olemaan laajentamatta nykyistä kaapelitelevisio-omistustaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Komissio huomauttaa, että BT on lisäksi suostunut myymään nykyiset omistuksensa. Tämän seurauksena kilpailu laajakaistaisen kaapeli-infrastruktuurin tarjoamisen alalla voi kehittyä BT:stä riippumattomasti koko Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja luoda vastapainon rajoittaville vaikutuksille, joita aiheutuu BT:n ja BSKyB:n osallistumisesta BiB:hen.

b) **Kolmansien pääsy BiB:n subventioihin kotipäätteisiin**

- 173) BiB subventoi kotipäätettä, jota käytetään sekä sen omassa palvelussa että BSKyB:n digitaalisessa maksutelevisiopalvelussa. BSKyB ja BiB valvovat yhdessä kilpailevien digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen ja maksutelevisio-operaattorien pääsyä kyseisiin kotipäätteisiin. BSKyB:n määräysvallan varmistaa sen asema teknisten palvelujen markkinoilla, joille kuuluvat ehdollisen pääsyn ja pääsynvalvontapalvelujen tarjoaminen. BiB valvoo pääsyä subventioiden takaisinperintäjärjestelmän avulla, joka edellyttää, että kaikki salattujen palvelujen tarjoajat osallistuvat sen aikaisempiin ja nykyisiin subventointikustannuksiin osana ehdollisen pääsyn ja pääsynvalvonnan maksuja.
- 174) Kolmansien pääsy BiB:n subventioihin kotipäätteisiin on tärkeää BSKyB:n markkina-aseman vuoksi. BSKyB:n osuus maksutelevisiomarkkinoista on noin [...] (***) prosenttia. Teoriassa BiB:n ja BSKyB:n kilpailijat, jotka haluavat tarjota digitaalisia satelliittipalveluja, voisivat ottaa

käyttöön kilpailevan kotipäätteen. Tämä on kuitenkin epätodennäköistä kilpailevan infrastruktuurin perustamisesta aiheutuvien pääomakustannusten vuoksi sekä sen vuoksi, että kuluttajat haluavat hankkia vain yhden kotipäätteen. Tätä päätelmää vahvistaa se, että BSKyB määrää elokuva- ja urheilulähetyksistä. Käytännössä kilpailijat pikemmin pyrkivät pääsemään BiB/BSkyB:n olemassa olevaan kotipäätteeninfrastruktuuriin⁽¹¹⁷⁾. Näin on ollut analogisten maksutelevisiopalvelujen kohdalla Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Ei ole syytä olettaa, että asia olisi toisin digitaalisten palvelujen kohdalla, sillä kotipäätteeninfrastruktuurin perustamisesta koituvat investointikustannukset ovat vielä suuremmat.

- 175) Jos kilpailevilta digitaalisten vuorovaikutteisten palvelujen tarjoajilta kielletäisiin pääsy BiB:n subventioihin kotipäätteisiin tai niille myönnettäisiin pääsy ehdoin, jotka ovat huonommat kuin BiB:lle ja/tai BSKyB:lle myönnetty ehdot, silloin merkittävä osa kilpailusta tuotantoketjun loppupään markkinoilla poistuisi.

BiB:n toimintojen erottaminen eri oikeushenkilöihin

- 176) Muutettujen yhteisyrityssopimusten nojalla⁽¹¹⁸⁾ BiB perustaa oikeudellisesti erilliset yhtiöt, jotka hoitavat kotipäätteiden subventointia ja kotipäätettä käyttävilta kolmansilta perittäviä suorituksia sekä BiB:n vuorovaikutteisten palvelujen luomista ja toimintaa. Kummallakin yrityksellä on oma erillinen johtonsa ja kumpikin julkaisee vuosittaiset tilinpäätöstiedot. Poikkeuksen ehtona on myös, että tilintarkastajat todistavat, että kaikki suoritukset näiden kahden yhtiön välillä on tehty toisistaan erillään OECD:n siirtohinnoitteluoheiden mukaisesti. Tämän pitäisi taata näiden kahden toiminnon välinen avoimuus ja syrjimätön kohtelu ja estää subventiomekanismin käyttäminen keinotekoisena esteenä digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen markkinoille pääsulle.

Subventioiden takaisinperintämekanismien toiminta

- 177) Komissio on asettanut subvention takaisinperintämekanismille ehdon, jolla pyritään varmistamaan, että mekani-
nismien toiminta on avointa ja syrjimätöntä. Subvention takaisinperintämekanismien toiminnan sääntely kuuluu

⁽¹¹⁷⁾ Ks. Bertelsmann/Kirch/Premiere, johdanto-osan 56 kappale.

⁽¹¹⁸⁾ Yhteisyrityssopimuksen 2 kohta.

Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisille direktiivin 95/47/EY ja kansallisten säädösten mukaisesti. Komissio katsoo siten, että ehto täyttyy sikäli kuin osapuolet noudattavat Yhdistyneen kuningaskunnan järjestelmää.

- 178) Ehdon mukaan kolmannet voivat maksaa subvention joko kertamaksuna tai jatkuvina maksuina. Subventiot liittyvät kotipäätteiden käyttöön, toisin sanoen myönnettyjen ehdollisen pääsyn korttien tai pääsynvalvonnan valtuutuksien määrään. Ehto varmistaa, että pienempi operaattori ei joudu maksamaan yhtä paljon kuin suurempi operaattori; tämä helpottaa markkinoille tuloa.
- 179) BiB Platform Co, joka on digitaalisten vuorovaikutteisten palvelujen tarjoaja, maksaa osaltaan subventiota takaisin samalla tavoin kuin sen kilpailijat. Nämä suoritukset muodostavat osan sen kuluja, jotka peritään takaisin sisällöntuottajilta. BSKyB maksaa myös subventiota takaisin samalla tavalla kuin muut maksutelevisio-operaattorit.

Teknisten palvelujen tarjoaminen kolmansille

- 180) Komissio on asettanut ehdon, että BSKyB:n on tarjouduttava kehittämään ja toteuttamaan Simulcrypt-sopimuksia asianmukaisten kaupallisten sopimusehtojen mukaisesti osapuolten kanssa, joiden etua asia koskee. Tämä varmistanee, että muita ehdollisen pääsyn järjestelmiä käyttävät voivat halutessaan tarjota palveluja asiakkaille, joilla on BiB:n digitaalinen satelliittikotipäätte.
- 181) Tuotantoketjun loppupään markkinoilla toimivat palveluntarjoajat, jotka haluavat käyttää BiB:n subventioimia kotipäätteitä, ja ne, jotka käyttävät kyseisiä kotipäätteitä, tarvitsevat tietoja kotipäätteen teknisistä eritelmistä, mukaan lukien eritelmiin tehtäväksi ehdotetuista muutoksista. Jos tällaisia tietoja ei ole, palveluntarjoajat eivät voi kehittää omia palvelujaan ja jatkaa niiden päivittämistä kotipäätettä koskeviin teknisiin eritelmiin tehtävien muutosten vuoksi. Komissio on siksi asettanut ehdon tällaisten tietojen toimittamisesta asianomaisille⁽¹¹⁹⁾. Nyt näyttää siltä, että suurin osa olennaisista tie-

doista tulee olemaan BSKyB:n hallussa. Tämä tilanne voi kuitenkin muuttua. Sen varmistamiseksi, että tietojen toimittamista kolmansille koskevien osapuolten velvoitteiden välillä ei ole aukkoja, sekä BSKyB:lle että BiB McCo:lle asetetaan tietojen toimittamista koskeva velvoite.

c) Kolmansien pääsy BSKyB:n maksutelevisiokanaville

- 182) BSKyB:n kanavia toimitetaan sekä kaapelioperaattoreille että digitaalista maanpäällistä lähetystapaa käyttävälle operaattorille, ONdigitalille. Kanavia tarjotaan sitten tilaajille osana tilaajien omaa maksutelevisiopalvelua. Nämä toimivat kuitenkin vain kanavien jakelijoina ja niiden on suoritettava kanavien jakelu muuttamatta sisältöä. Ne eivät voi lisätä tai poistaa mitään sisällön osaa ilman BSKyB:n suostumusta. Osapuolet ovat ilmoittaneet, että niiden aikomuksena on saattaa BiB:n palvelu loppukäyttäjien saataville kaapeliverkkojen tai digitaalisen maanpäällisen television kautta edellyttäen, että tarvittavat sopimukset tehdään.
- 183) BiB:n kaapeli- ja digitaalista maanpäällistä lähetystapaa käyttävät kilpailijat eivät voi asentaa vuorovaikutteisia yhteyksiä Yhdistyneen kuningaskunnan suosituimpiin maksutelevisiokanaviin. Tämä olisi mahdollista ainoastaan, jos sekä tekniset⁽¹²⁰⁾ että kaupalliset esteet poistettaisiin. Näiden esteiden vuoksi niiden olisi tehtävä sopimus kilpailijansa BSKyB:n kanssa, jolla on merkittävä markkinavoima tuotantoketjun alkupään markkinoilla ja kannuste sulkea digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen tuotantoketjun loppupään markkinat.
- 184) Ehto on asetettava siten BSKyB:n elokuva- ja urheilukanavien tukkutoimituksille kaapeli- ja digitaalisia maanpäällisiä lähetystapaa tarjoaville kilpailijoille. BSKyB on sitoutunut tarjoamaan elokuva- ja urheilukanaviensa tukkurontaan jakelua joko vuorovaikutteisten sovellusten kanssa tai ilman niitä (clean feed) ostajan valinnan mukaan syrjimättömyysperiaatetta soveltaen. Täten BSKyB ei voi kytkeä vuorovaikutteisuuksia ohjelmistoonsa tukkutoimitustasolla tavalla, joka vahingoittaa sekä BiB:n kilpailijoita digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen markkinoilla että BSKyB:n omia kilpailijoita mak-

⁽¹¹⁹⁾ Osapuolet ovat ottaneet komission kanssa esille mahdollisuuden käyttää web-sivuja, joista eräät tai kaikki voisivat olla salasanalla suojattuja, keinona noudattaa tätä ehtoa ilmoittaakseen salassapitosopimuksesta ja/tai täydentävästä teknisestä sopimuksesta ja/tai teknisistä tiedoista. Komissio katsoo, että tämä on yksi tapa, jolla osapuolet voivat täyttää tämän ehdon. Mekanisimi on kuitenkin osapuolten valittavissa.

⁽¹²⁰⁾ Sekä kaapelioperaattorien että ONdigitalin käyttämä kotipäätte ja vuorovaikutteinen tekniikka eroavat BSKyB:n tai BiB:n käyttämisestä. BSKyB:n ja kolmansien esittämät todisteet osoittavat, että vaikka teoriassa olisikin mahdollista laatia uudelleen reaaliaikaisesti BSKyB:n elokuva- ja urheilukanavien vuorovaikutteiset osiot niin, että ne toimisivat näiden eri tekniikoiden kanssa, tämä aiheuttaisi kustannuksia ja ajoitusongelmia kilpaileville kaapeli- ja/tai digitaalisten maanpäällisten lähetysten operaattoreille, jolloin tämä vaihtoehto olisi parhaimmassa tapauksessa huomattavasti vähemmän houkutteleva ja huonoimmassa tapauksessa mahdoton.

sutelevision vähittäismarkkinoilla. BiB:n kilpailijat eivät voisi yhdistää omia vuorovaikutteisia palvelujaan näihin kanaviin. Yhdistäminen olisi kuitenkin mahdollista sellaisten kanavien osalta, joita BSKyB ei omista. [...] (*) BiB:n kilpailijat voisivat neuvotella sopimuksista, jotka koskevat niiden vuorovaikutteisten palvelujen käyttöä elokuvien kertamaksutelevisiopalveluissa⁽¹²¹⁾. Siten kilpailu BiB:n kanssa ei häviäisi.

d) **Osallistuminen vaihtoehtoisten kotipäätteiden kehittämiseen**

- 185) Poikkeuksen ehtona on siten, että BSKyB rajoittaa yhteisyrityssopimuksen mukaisten veto-oikeuksiansa käyttämistä siinä määrin, että sillä on velvollisuus tietyissä tilanteissa tukea mitä tahansa ehdotusta, joka koskee muiden kotipäätteiden subventoimista osana sopimusta BiB:n palvelun tarjoamisesta kaapeli- ja/tai digitaalisten maanpäällisten televisiolähetysten kautta. Yhtiöt, jotka pyytävät BiB:tä subventoimaan toisia kotipäätteitä, olisivat käytännössä BSKyB:n kilpailijoita sen ydinmarkkinoilla, joten tämän ehdon avulla pyritään ratkaisemaan BSKyB:n eturistiriita sen tehdessä päätöksiä BiB:n osakkeenomistajana ja maksutelevisio-operaattorina. Tämä varmistanee, että BiB on kaupallisena yrityksenä vapaa tekemään BSKyB:n kilpailijoita koskevia päätöksiä kaupallisin perustein ilman, että sitä rajoittavat BSKyB:n muut kaupalliset edut.

e) **Ehtojen kiertämisen estäminen**

- 186) Kun otetaan huomioon osapuolten väliset monimutkaiset järjestelyt sekä BiB-yhteisyrityksen edelleen jatkuva kehittäminen, on mahdollista, että yhdelle osapuolelle määrätyt ehdot voidaan kiertää toisten osapuolten tai BiB:n toimilla. Tämä koskee erityisesti ehtoja, jotka koskevat vähittäiskaupoille toimitettavia tietoja, joiden mukaan BiB:n kotipäätteen ostajalla ei ole velvollisuutta tilata mitään maksutelevisiopalveluja, subvention takaisinperintämekanismia ja kotipäätteitä käyttäville kolmansille suunnattua tietoa. Tämän ehdon tarkoituksena on estää tällainen menettely.

5. **Päätelmä**

- 187) Komissio päätelee, että BiB-toimenpiteet täyttävät kaikki neljä EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan mukaiselle poikkeukselle asetettua edellytystä.

D. POIKKEUKSEN JA EHTOJEN VOIMASSAOLO

- 188) Asetuksen N:o 17 8 artiklan mukaan EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan nojalla tehtävä päätös annetaan määräajaksi, ja siihen voidaan liittää ehtoja ja velvoitteita. Asetuksen N:o 17 6 artiklan mukaan päätöksen voimaantulopäivä ei saa olla ilmoituspäivää aikaisempi.

- 189) Nyt tarkasteltavassa asiassa päätös tulee sovellettavaksi päivästä, jolloin kaikki johdanto- osan 124—134 kappaleessa tarkoitetut sopimusten muutokset on tehty ja tämän päätöksen 2 artiklassa asetetut ehdot on täytetty. Näin ollen asiaa koskeva päivämäärä on 4 päivä elokuuta 1998.

- 190) Poikkeusta koskevan päätöksen voimassaoloajan osalta komissio on tutkinut BiB:n liiketoimintasuunnitelmaa, yhteisyrityssopimuksia ja Yhdistyneen kuningaskunnan markkinaolosuhteita varmistaakseen, mikä olisi vähimmäisaika, jona BiB tarvitsee tukea emoyhtiöltään tässä päätöksessä sallitussa muodossa vakiinnuttaakseen toimintansa elinkelpoisena yrityksenä digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen uusilla markkinoilla. On ilmeistä, että nyt tarkasteltavana olevaan toimenpiteeseen liittyy merkittävä taloudellinen riski osakkeenomistajien kannalta, jotka sijoittavat merkittävästi varoja uusille markkinoille, joilla on huomattavasti epävarmuutta Yhdistyneen kuningaskunnan kuluttajien suhtautumisesta ehdotettuihin uusiin digitaalisiin palveluihin. Osapuolet ennustivat, että BiB:n toiminta on voitollista vasta [...] (*) ja osakkeenomistajat saavat takaisin alkupe- räisen käteisinvestoinnin aikaisintaan vasta [...] (*). Tämä ennuste vahvistetaan osapuolten liiketoimintasuunnitel- massa. Komissio katsoo, että seitsemän vuotta on poik- keusta koskevan päätöksen riittävä ja asianmukainen voimassaoloaika, kun otetaan huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoiden erityisolosuhteet. [...] (*) Johdanto-osan 145—152 kappaleessa selostettuihin sopimuslausekkeisiin, jotka liittyvät suoraan BiB:n perus- tamiseen ja toimintaan ja ovat välttämättömiä sen kan- nalta, sovelletaan samoin seitsemän vuoden poikkeuslu- pa-aikaa. Kilpailukieltolausekkeen kieltoon, jota on tar- kasteltu 81 artiklan 1 ja 3 kohdan nojalla, sovelletaan samoin seitsemän vuoden poikkeuslupa-aikaa, joka kat- sotaan [...] (*) kannalta välttämättömäksi.

- 191) Kilpailun suojelemisen kannalta tärkeimmät vaatimukset on annettu ehtoina, koska on tarpeen estää tehokkaan kilpailun poistuminen digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen markkinoilta. Näiden vaatimusten tarkka noudattaminen on niin tärkeää, että komission on varmistettava välittömien seuraamusten käyttöönotto, jos vaatimuksia rikotaan.

- 192) Suhteellisuusperiaate edellyttää, että tilapäiset tai yksittäiset virheet, joiden vaikutukset markkinoihin ovat vähäi-

⁽¹²¹⁾ NTL ja Telewest toimittavat BSKyB:stä riippumatonta Front Row -kertamaksupalvelua.

set, eivät johda kauaskantoisiin oikeudellisiin, taloudellisiin ja kaupallisiin seuraamuksiin. Jotta poikkeuslupan perustaksi voidaan ottaa tiettyjä ehtoja, periaatteena on, että näiden ehtojen on oltava oikeassa suhteessa kilpailulle asetettuihin vaatimuksiin. Siten ehtojen vähäpätöisten rikkomisten ei pitäisi väistämättä johtaa poikkeusluvan päättymiseen. Komissio katsoo, että subvention takaisinperintämekanismien ja tietojenantovaatimusten osalta on erotettava näiden ehtojen vähäpätöiset ja merkittävät rikkomiset. Komissio katsoo, että 3 artiklassa oleva käsitteen "merkittävä rikkominen" määritelmä antaa kansallisille viranomaisille ja kansallisille tuomioistuimille mahdollisuuden määrittää, milloin ehtoa on rikottu merkittävästi.

- 193) Näin ollen ehtojen 7, 8 ja 9 rikkomisia ei voida katsoa tähän päätökseen liitetyn ehdon rikkomiseksi paitsi, jos tällaiset rikkomiset kuuluvat merkittävän rikkomisen määritelmän soveltamisalaan ja täyttävät 3 artiklassa asetetut vaatimukset.
- 194) Komissio ilmaisee edellä huolensa BT:n BiB:hen osallistumisen vaikutuksesta liityntäverkkomarkkinoiden kehitykseen. Komissio on kuitenkin päätellyt, että jälkimmäinen arviointi on ennenaikainen. Komissio saattaa siten katsoa tarpeelliseksi tarkastella BT:n osallistumista yhteisyritykseen keskipitkällä aikavälillä. Jos osoittautuu, että kyseinen osallistuminen estää laajakaistaista liityntäverkkoa käyttävien palvelujen tarjontaa Yhdistyneessä kuningaskunnassa, komissio saattaa katsoa tämän seikan olevan olennainen asetuksen N:o 17 8 artiklan 3 kohdan mukaisesti,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Julistetaan EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan nojalla ja jollei tämän päätöksen 2 artiklasta muuta johdu, että EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta seitsemän vuotta 4 päivästä elokuuta 1998

- a) British Interactive Broadcasting Ltd:n (nytemmin Open) yhteisyrityksen perustamista koskevaan 13 päivään kesäkuuta 1997 ilmoitettuun ja 4 päivänä elokuuta 1998 muutettuun BSKyB Ltd:n, BT Holdings Limitedin, Midland Bank plc:n ja Matsushita Electric Europe (Headquarters) Ltd:n yhteisyrityssopimukseen;
- b) kaikkiin komissiolle ilmoitettuihin British Interactive Broadcasting Ltd:n perustamiseen liittyviin sopimuksiin, jotka luetaan tämän päätöksen liitteessä I.

2 artikla

Tämän päätöksen 1 artiklassa säädettyyn päivämäärään asti tämän päätöksen 1 artiklassa säädettyä poikkeusta perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan soveltamisesta koskevat seuraavat ehdot:

Ehto 1: (BiB:n kotipäätetoiminnan ja palvelutoimintojen oikeudellinen erottelu — tilintarkastajat)

Tilintarkastajat, joita vaaditaan todistamaan vuosittain, että McCo:n markkinointiavustuksia koskeva toiminta on pidetty selkeästi erillään BiB Services Co:n toiminnoista, tulkitsevat ilmaisua "selkeästi erillään" ("arms' length") siirtoihin sovellettavien OECD:n hinnoitteluoheiden (Transfer Pricing Guidelines) mukaisesti.

Ehto 2: (Ilmoittaminen kytkykaupan poistamisesta BiB:n kotipäätetoiminnan ja BSKyB:n palvelutoiminnan väliltä)

- A. BiB:n osapuolet varmistavat, että digitaalisten vuorovaikutteisten lähetysten vastaanottolaitteiden vähittäismyymälöille, jotka myyvät laitteita saaden markkinointiavustusta, ja näiden laitteiden asentajille ilmoitetaan kirjallisesti, ettei laitteen ostajan edellytetä tilaavan maksutelevisiopalveluja ja että muut kuin BSKyB:n palvelut ovat saatavilla BiB:n kotipäätteen kautta, mukaan lukien digitaalisatelliitin kautta BiB:n kotipäätteisiin ilman erillistä maksua lähetettävät palvelut. Lisäksi BiB:n osapuolet edellyttävät, että ostajille, joiden hankkimia laitteita on subventoitu markkinointiavustuksista, annetaan myyntipisteissä kirjallinen ilmoitus, jonka mukaan kyseistä vaatimusta ei ole ja että muitakin kuin BSKyB:n palveluja on saatavilla BiB:n kotipäätteen välityksellä, mukaan lukien digitaalisatelliitin kautta BiB:n kotipäätteisiin ilman erillistä maksua lähetettävät palvelut.
- B. BSKyB ottaa käyttöön kirjallisen menettelyn, josta se toimittaa jäljennökset komissiolle, sen varmistamiseksi, että kaikille sen analogisten palvelujen asiakkaille, joille tarjotaan liittymistä BSKyB:n digitaaliseen satelliittipalveluun ("Sky Digital Subscription"), ilmoitetaan kirjallisesti (komission kirjallisesti hyväksymällä tiedotteella), ettei heidän edellytetä ottavan käyttöön Skyn digitaalista liittymää voidakseen hankkia BiB:n kotipäätteen ja että muitakin kuin BSKyB:n palveluja on saatavilla BiB:n kotipäätteen välityksellä, mukaan lukien digitaalisatelliitin kautta BiB:n kotipäätteisiin ilman erillistä maksua lähetettävät palvelut.
- C. BSKyB ottaa käyttöön kirjallisen menettelyn, josta se toimittaa jäljennökset komissiolle, varmistaakseen, että Skyn digi-

taalien liittymien myyntiedustajille, jotka myyvät myös BiB:n kotipääteitä, annetaan selkeä kirjallinen ilmoitus, josta on käytävä ilmi, ettei ostajan edellytetä ottavan käyttöön Sky:n digitaalista liittymää voidakseen hankkia BiB:n kotipäätteen ja että muitakin kuin BSkyB:n palveluja on saatavilla BiB:n kotipäätteen välityksellä, mukaan lukien digitaalisatelliitin kautta BiB:n kotipäätteisiin ilman erillistä maksua lähetettävät palvelut.

Ehto 3: (Palvelujen tarjoaminen ilman vuorovaikutteisia sovelluksia)

Jos elokuva- ja/tai urheiluohjelmisto (mutta ei muiden osapuolten kuin BSkyB:n tai BiB:n maksama mainosaika) sisältää joillakin BSkyB:n elokuva- ja/tai urheilukanavilla kuvaruutuesityksiä, joissa katsojia ohjataan BiB:n digitaalisiin vuorovaikutteisiin palveluihin ja/tai BSkyB:n parannettuihin elokuva- ja/tai urheilutelevisiopalveluihin, BSkyB antaa syrjimättömyysperusteella kyseisten kanavien jakelijoille valintamahdollisuuden, jonka mukaan ne voivat joko

- i) vastaanottaa kanavaan/kanaviin liittyvän signaalin, johon kuuluu kuvaruutuesitys ja vuorovaikutteiset sovellukset (jotka on toteutettu BSkyB:n valitsemalla teknologialla), jotka ohjaavat katsojat sellaisiin BiB:n digitaalisiin vuorovaikutteisiin televisiopalveluihin ja/tai BSkyB:n parannettuihin elokuva- ja/tai urheilutelevisiopalveluihin, jotka eivät kuulu jakelijan palveluihin, jos jakelija on (tapauksen mukaan) myös BiB:n digitaalisten vuorovaikutteisten televisiopalvelujen ja/tai BSkyB:n parannettujen elokuva- ja/tai urheilutelevisiopalvelujen jakelija; tai
- ii) vastaanottaa kanavaan/kanaviin liittyvän signaalin siten, että kuvaruutuesitysten, jotka ohjaavat katsojan sellaisiin BiB:n digitaalisiin vuorovaikutteisiin televisiopalveluihin ja/tai BSkyB:n parannettuihin elokuva- ja/tai urheilutelevisiopalveluihin, jotka eivät kuulu jakelijan palveluihin, katsomisen estetään jakelijan valinnan mukaan joko
 - a) (jos kanavan jakelu tapahtuu satelliitin kautta) signaalin avulla, jossa kuvaruutuesitykset sisältyvät osaan signaalia, joka lähetetään päätelevisiokuvasta erillään; tai
 - b) (jos kanavan jakelu tapahtuu kiinteän verkon kautta) jakelijan valinnan mukaan joko signaalin avulla, jossa ei ole mukana kuvaruutuesitystä tai jossa kuvaruutuesitykset sisältyvät osaan signaalia, joka lähetetään päätelevisiokuvasta erillään⁽¹²²⁾; tai

muulla osapuolten sopimalla tavalla. Tämä riippuu joka tapauksessa jakelijasta, joka kantaa kaikki ratkaisun kehittämisestä ja jatkuvasta toimittamisesta aiheutuvat kustannukset, mukaan lukien soveltuvin osin kustannukset kiinteän verkon asentamisesta, käytöstä ja kunnossapidosta ja niihin liittyvistä laitteista, jotka ovat tarpeen kiinteän verkon syötön mahdollistamiseksi.

⁽¹²²⁾ BSkyB:llä on oikeus hylätä kiinteän verkon kautta tapahtuvaa jakelua koskeva pyyntö ainoastaan, jos asianmukainen Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyviranomaisen on hyväksynyt tämän menettelyn.

Ehto 4: (Kaapelista luopuminen)

A. BT ei saa ostaa eikä pyrkiä hankkimaan itselleen laajakaistakaapelin televisiotoimilupia Yhdistyneessä kuningaskunnassa nykyisin hallitsemiensa lupien lisäksi ja sen on luovuttava kaikista toimiluvista, jotka se mahdollisesti saa jonkin muun liiketoimen yhteydessä. Tämä sitoumus ei kuitenkaan estä BT:tä tarjoamasta yleisradiolähetyspalveluja (jos BT saa niihin luvan) eikä laajakaistapalveluja tai laajakaistaisia vuorovaikutteisia palveluja. (Epäselvyyksien välttämiseksi huomautetaan, että BT saa harjoittaa myös Westminsterin ja Milton Keynesin toimiluvan haltijoiden kanssa kilpailevaa toimintaa).

B. Tämän päätöksen (poikkeuslupapäätöksen) päivästä lukien BT luopuu laajakaistakaapelitelevisiotoimiluvistaan Westminsterissä ja Milton Keynesissä, jäljempänä 'liiketoiminnat' seuraavasti:

- i) BT yrittää parhaansa mukaan järjestää liiketoimintojen myynnin kohtuulliseen markkinahintaan [...] (*) kuluessa poikkeuslupapäätöksestä.
- ii) BT harjoittaa kyseisiä liiketoimintoja toisistaan erillisissä oikeudellisissa yksiköissä ja hoitaa niiden toimintaa tavalla, joka säilyttää elinkelpoisuuden, markkinoitavuuden ja arvon mahdollisimman korkealla tasolla myyntiin ja lopulliseen luopumiseen asti.
- iii) BT hoitaa kyseiset liiketoiminnat erikseen ja pitää ne erillään muusta BT:n liiketoiminnasta Yhdistyneessä kuningaskunnassa niiden myyntiin asti. BT saa toteuttaa liiketoiminnossa rakennemuutoksia ennen myyntipäivää ainoastaan, jos BT on ilmoittanut komissiolle rakennemuutoksia koskevista ehdotuksista eikä komissio ole nimenomaisesti vastustanut ehdotettuja lisämuutoksia kirjallisesti kahden viikon kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut BT:n ilmoituksen muutoksesta.
- iv) BT:n on toimitettava kohtuullisen ajan kuluessa komission päätöksen saamisesta komissiolle luettelo, jossa on kolme ehdolle asetettua tilitoimistoa, sijoituspankkia tai muuta vastaavanlaista yritystä. Yksi näistä valitaan riippumattomaksi asiantuntijaksi, ja komissio päättää, hyväksyykö se valinnan. Asiantuntija antaa kertomuksen pyynnöstä komissiolle, noudattaako BT iii alakohdtaa.

C. Jos liiketoimintoja ei ole myyty B kohdan i alakohdassa mainitun määräajan kuluessa, BT nimittää liiketoimintoihin edunvalvojan, jonka hyväksyminen on komission päätettävissä. (Kyseinen edunvalvoja voi olla B kohdan iv alakohdassa tarkoitettu asiantuntija). Edunvalvojan toimeksiannon mukaan edunvalvojan on tehtävä parhaansa myydäkseen liiketoiminnat kohtuulliseen markkinahintaan [...] (*) kuluessa poikkeuslupapäätöksestä tai muilla ehdoilla, joista sovitaan BT:n ja komission välillä.

- D. Jollei edunvalvoja ole myynyt liiketoimintoja C kohdan mukaisesti, on edunvalvojan myytävä liiketoiminnat parhaaseen hintaan, joka on kohtuuden rajoissa saatavissa [...] (*) kuluessa poikkeuslupapäätöksestä. (Muut edunvalvojan toimeksiantoa koskevat ehdot ja edellytykset jäävät voimaan.)
- E. BT, tai soveltuvin osin edunvalvoja, ilmoittaa komissiolle kirjallisesti liiketoimintojen ostajaehdokkaan nimen. Komission katsotaan hyväksyneen ostajaehdokkaan, jolle komissio ilmoita kirjallisesti BT:lle tai edunvalvojalle toisin kymmenen työpäivän kuluessa kyseisen ilmoituksen vastaanottamisesta.
- b) tarkoitettua toimintaa ei rahoiteta tuloilla, jotka voitaisiin muuten antaa BSKyB:lle jakokelpoisina voittoina;
- c) BSKyB ei menetä yhteistä määräysvaltaa BiB:ssä ehdotuksessa tarkoitettun toiminnan vuoksi, jos toiset osakkeenomistajat sitoutuvat antamaan lisärahoitusta BiB:lle, mutta BSKyB ei.
- v) Ehdotuksessa ei vähennetä varoja, joita hyväksytyssä liiketoimintasuunnitelmassa on ajateltu markkinointiavustuksiksi digitaalisiin vuorovaikutteisiin DTH-kotipäätteisiin.

Ehto 5: (Veto-oikeudet)

- A. BSKyB äänestää kaikkien BiB:n päätösten puolesta, joiden tarkoituksena on valtuuttaa kotipäätteiden subventoimiseksi perityillä markkinointiavustuksilla rahoitettavista myynninedistämistoimenpiteistä vastaava tytäryhtiö (McCo) antamaan markkinointiavustuksia tai vastaavanlaisia taloudellisia avustuksia digitaalisten vuorovaikutteisten kotipäätteiden myyntiin, jos se on tarkoituksenmukaista myös ehdotettujen rahoituskeinojen ja muiden päätöksestä seuraavien muutosten osalta ja jos BiB:n toimitusjohtaja (Chief Executive Officer) on suositellut päätöstä ja BiB:n muut osapuolet ovat sen yksimielisesti hyväksyneet.
- B. Tätä ehtoa sovelletaan, jos seuraavat perusteet täyttyvät:
- i) Kyseiset digitaaliset kotipäätteet pystyvät vastaanottamaan ja käyttämään kaikkia BiB:n vuorovaikutteisia palveluja Open TV:n tai uudistetussa muodossa.
- ii) Operaattori(t), jolle (joille) on ehdotettu annettavaksi markkinointiavustuksia tai vastaavia taloudellisia avustuksia digitaalisten vuorovaikutteisten kotipäätteiden myynnistä, on sitoutunut (ovat sitoutuneet) antamaan kapasiteettia BiB:n vuorovaikutteisten palvelujen käyttöön ajaksi, joka vastaa aikaa, jolle BiB on hankkinut transponderikapasiteettia.
- iii) Jos kaikille kolmelle muulle BiB:n osakkeenomistajalle on odotettavissa kaupallista etua ehdotuksesta (riippumatta kunkin osuudesta BiB:ssä), tarvitaan lisäksi BiB:n tilintarkastajien lausunto, jonka mukaan ehdotus ei ole kokonaisuutena huomattavasti epäedullisempi kuin BiB:n liiketoimintasuunnitelman mukaisten BiB:n kotipäätteiden myynnin markkinointiavustusten antaminen. Tilintarkastaja voi ottaa huomioon kaikki merkityksellisinä pitämänsä tekijät, mukaan lukien ehdotukseen liittyvien riskien ja hyötyjen punnitseminen ja niiden vertaaminen BiB:n kotipäätteiden markkinointiavustusten riskeihin ja hyötyihin.

iv) Ehdotuksessa

- a) ei edellytetä BSKyB:n sitoutuvan antamaan BiB:lle tai McCo:lle muuta rahoitusta yhteisyrityssopimuksessa sovitun lisäksi;

Ehto 6: (Ehdollinen pääsy ja Simulcrypt)

- A. BSKyB ja Sky Subscribers Services Limited, jäljempänä 'SSSL', vahvistavat, että SSSL tarjoutuu kehittämään ja käyttämään Simulcrypt-järjestelmiä kaikkien niiden ehdollisen pääsyn tarjoajien kanssa, jotka hallinnoivat pääsyä muihin kuin SSSL:n digitaalitelevisioiden salauksenpurkulaitteisiin Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Tämä Simulcrypt-järjestelmien kehittämistä ja käyttöä koskeva tarjous on voimassa poikkeusluvan voimassaolon ajan.
- B. SSSL vahvistaa kirjallisesti tarjouksensa Simulcrypt-järjestelmien kehittämistä 21 päivän sisällä ehdollisen pääsyn tarjoajan määrämuotoisesta kirjallisesta pyynnöstä (ja BSKyB varmistaa, että SSSL tekee näin).
- C. SSSL käyttää kohtuuden rajoissa kaikkia keinoja varmistukseen, että Simulcrypt-järjestelmät ovat käyttökunnossa 12 kuukauden kuluttua asianmukaisesta pyynnöstä tai osapuolten välillä sovitun määräajan kuluessa (ja BSKyB varmistaa, että SSSL tekee näin). BSKyB ja SSSL toimivat kaikkiin tavoin yhteistyössä ehdollisen pääsyn tarjoajan kanssa (ja sen teknologian toimittajan kanssa, jos tämä ei ole sama) saavuttaakseen tämän tavoitteen.
- D. Jos BSKyB tai SSSL ei pysty täyttämään määräaikaavaatimusta, Oftelille on jätettävä perusteltu hakemus määräajan pidentämiseksi viimeistään kuukautta ennen määräajan päättymistä; pidennystä koskeva hakemus on hyväksyttävä, jollei kykenemättömyys määräaikaavaatimuksen noudattamiseen johdu pääosin tai yksinomaan BSKyB:n tai SSSL:n tuottamuksesta. Oftel ilmoittaa komissiolle kirjallisesti syyt, joiden vuoksi se hyväksyy tai hylkää hakemuksen pidentämisestä, vähintään kaksi viikkoa ennen päätöksen tekemistä. Jos komissio ei vastusta Oftelin ehdotusta kahden viikon kuluessa, katsotaan, että komissio hyväksyy ehdotuksen.

E. Tätä ehtoa sovelletaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- i) Ehdollisen pääsyn tarjoaja, joka haluaa käyttää Simulcrypt-järjestelmää (ja sen teknologian tuottaja, jos tämä

ei ole sama yritys) toimii kaikin tavoin yhteistyössä SSSL:n kanssa ja tarvittaessa myös SSSL:n teknologian tuottajan News Digital Systems Limitedin, jäljempänä 'NDS', kanssa kehitettäessä Simulcrypt-järjestelmää SSSL:n hallinnoiman NDS-teknologian ja ehdollisen pääsyn tarjoajan käyttämän ehdollisen pääsyn järjestelmän välille ja suostuu oikeudenmukaisiin ja kohtullisiin kaupallisiin ehtoihin tällaista kehitystyötä varten.

- ii) Ehdollisen pääsyn tarjoaja suostuu SSSL:n kanssa oikeudenmukaisiin ja kohtullisiin kaupallisiin ehtoihin Simulcrypt-järjestelmän toimintaan liittyvien käytössä olevien järjestelmien osalta, mukaan lukien rajoitukseton tarvittavan datan vaihtaminen.
- iii) Ehdollisen pääsyn tarjoajan järjestelmän tietojen turvaamista ei vaaranneta siten, että se uhkaa SSSL:n käyttämää turvaamisjärjestelmää.

Ehto 7: (Subvention takaisinperintä)

A. BiB:n osapuolet vahvistavat, että McCo hoitaa markkinointiavustusten takaisinperintätehtävänsä Yhdistyneessä kuningaskunnassa järjestelyjen mukaisesti, joita se tekee SSSL:n ja tarvittaessa toisten ehdollisen pääsyn ja pääsynvalvonnan tarjoajien kanssa, joista jokainen on, tai tulee asianomaisena aikana olemaan, Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyjärjestelmän alainen.

B. McCo voi periä markkinointiavustukset takaisin, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- i) Markkinointiavustusten takaisinperintä toteutetaan
 - a) veloittamalla asiakkaita yleisradiolähetysten ehdollisen pääsyn palveluista (mukaan lukien BSKyB);
 - b) veloittamalla asiakkaita pääsynvalvontapalveluista (mukaan lukien BiB:n tytäryhtiö, joka harjoittaa toimintaa vuorovaikutteisen palvelualustan operaattorina, "Services Co")

ja veloitukset tehdään oikeudenmukaisilla, kohtuullisilla ja syrjimättömillä perusteilla.

- ii) Ehdollisesta pääsystä ja pääsynvalvonnasta perittäviin maksuihin sisällytetty subvention takaisinperinnän osuus perustuu korttikohtaiseen veloitukseen (ehdollisen pääsyn osalta) tai valtuutuskohtaiseen veloitukseen (pääsynvalvonnassa), ja perusteet voivat vaihdella ajan mittaan, edellyttäen että
 - a) erilaisia maksuja voidaan veloittaa ehdollisen pääsyn ja pääsynvalvonnan eri luokilta, kunhan erotelu ei vääristä, estä tai rajoita kilpailua seuraavien

ehdollisen pääsyn ja pääsynvalvonnan palvelujen ostajaryhmien jäsenten kesken tai näiden ryhmien välillä: yleisradiotoiminnan harjoittajat, yleisradiopalvelujen vähittäismyyjät, BiB Services Co ja sen kilpailijat, BiB Services Co:n kilpailijat keskenään, ja mitkä tahansa ajoittaiset ehdollisen pääsyn ja pääsynvalvonnan palvelujen ostajaryhmät;

- b) ehdollisen pääsyn ja/tai pääsynvalvonnan palvelujen tukkuostajille voidaan tarjota eri vaihtoehtoja syrjimättömillä perusteilla.

iii) Takaisinperintä

- a) toteutetaan ohjelman (tai ohjelmien) mukaisesti, jossa takaisinperittävät maksut jaetaan objektiivisesti yleisradiotoiminnan ehdollisen pääsyn palveluja ostavien asiakkaiden ja pääsynvalvontapalveluja ostavien asiakkaiden kesken, ja

— on pyydetty televiestintäyksikön pääjohtajan mielipide,

— televiestintäyksikön pääjohtajalle on annettu ennakoilmoitus toteutettavan ohjelman muodosta viimeistään 30 päivää etukäteen, ja

— televiestintäyksikön pääjohtaja ei ole vastustanut tämän muotoisen ohjelman toteuttamista;

tai

- b) toteutetaan toisella televiestintäyksikön pääjohtajan ajoittain vaatimalla tavalla, taikka

- c) toteutetaan tavalla, joka määritetään riidan ratkaisuksi:

— toimivaltaisessa tuomioistuimessa,

— toimivaltaisessa kansallisessa viranomaisessa,

— menettelyssä, josta säädetään direktiivissä 95/47/EY tai Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyjärjestelmässä tai muussa direktiivin tai sääntelyjärjestelmän täytäntöönpanosta annetussa soveltuvassa kansallisessa laissa tai asetuksessa taikka soveltuvassa pääsynvalvontapalvelujen tarjoamisesta annetussa laissa tai asetuksessa,

— soveltuvassa ja riippumattomassa väliesmenettelyssä, jonka BiB:n osapuolet varmistavat olevan myös ulkopuolisten käytettävissä.

C. Tämän ehdon oletetaan olevan täytetty, jos BiB:n osapuolet ovat toimineet Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyjärjestelmän mukaisesti.

D. Tässä ehdossa televiestintäyksikön pääjohtajaan tehdyillä viittauksilla tarkoitetaan myös muita sääntelyviranomaisia tai valvontaelimiä, joille Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyjärjestelmän valvonta on kulloinkin uskottu.

Ehto 8: (McCo:n velvollisuus luovuttaa tietoja)

A. BiB:n osapuolet varmistavat, että McCo ei millään tavalla erottele BiB Services Co:ta ja muita osapuolia, joiden etua asia koskee, kysymyksissä, jotka liittyvät;

- i) McCo:n vastuulla olevaan teknisen tiedon levittämiseen;
- ii) McCo:n vastuulla olevaan teknisten tietojen sellaisten muutosten levittämiseen, jotka voivat vaikuttaa osapuolten, joiden etua asia koskee, kykyyn käyttää BiB:n ominaisuuksia kyseiseen tarkoitukseen.

B. Kun BiB-yhtymään kuuluva yhtiö vastaanottaa ulkopuoliselta määrämuotoisen pyynnön, joka ei kuulu sen vastuualueeseen vaan toisen osapuolen vastuualueeseen, se luovuttaa kymmenen työpäivän kuluessa jokaisen sellaisen henkilön nimen ja osoitteen, jonka se olettaa voivan antaa tällaista teknistä tietoa ja lähettää pyynnön eteenpäin sellaiselle henkilölle tai henkilöille.

Ehto 9: (BSkyB:n velvollisuus luovuttaa tietoja)

BSkyB:n on toteutettava seuraavat toimenpiteet BiB:n kotipäätteiden toiminnallisia piirteitä koskevien teknisten tietojen levittämiseksi:

- a) BSkyB tai SSSL toimittaa osapuolelle, jonka etua asia koskee, salassapitosopimuksen kymmenen työpäivän kuluessa siitä, kun BSkyB tai SSSL on vastaanottanut kyseisen osapuolen määrämuotoisen pyynnön.
- b) BSkyB toimittaa osapuolelle, jonka etua asia koskee, luettelon teknisistä tiedoista, jossa eritellään kaikki täydentävää teknistä sopimusta edellyttävät kohdat, jos kyseinen osapuoli haluaa luettelon. Luettelo toimitetaan kymmenen työpäivän kuluessa siitä kun osapuoli, jonka etua asia koskee, on vastaanottanut salassapitosopimuksen määrämuotoisella tavalla ja allekirjoittanut sopimuksen.
- c) BSkyB toimittaa kenelle osapuolelle tahansa, jonka etua asia koskee, jäljennöksen kaikista teknisten tietojen kohdista, jotka sellainen osapuoli on pyytänyt ja joka on saanut luettelon teknisistä tiedoista b alakohdan mukaisesti. Jäljennökset toimitetaan kymmenen työpäivän kuluessa määrämuotoisen pyynnön vastaanottamisesta. Jos tietyn piirteen käyt-

töikeus edellyttää täydentävää teknistä sopimusta, määräaika alkaa kulua määrämuotoisella tavalla vastaanotetun allekirjoitetun täydentävän teknisen sopimuksen vastaanottopäivästä. Täydentävä tekninen sopimus toimitetaan osapuolelle 10 työpäivän kuluessa kyseisestä pyynnöstä.

d) BSkyB ilmoittaa osapuolille, joiden välitöntä etua asia koskee, BiB:n kotipäätteen tekniseen eritelämään tehdyistä muutoksista välittömästi sen jälkeen, kun se on ilmoittanut tästä BiB:n kotipäätteen valmistajalle.

e) BSkyB ilmoittaa kaikista toiminnallisista muutoksista osapuolille, joiden välitöntä etua asia koskee:

- i) toiminnallisten muutosten suunnitteluvaiheessa heti kun tekninen eritelmä on valmis ja ennen kuin se testataan; BSkyB ilmoittaa samalla myös arvioidun ajan, jolloin muutokset otetaan käyttöön;
- ii) edellä tarkoitettujen suunnitelmien ja niitä koskevien aikojen muuttuessa heti kun kyseisestä suunnitelman muuttamisesta on päätetty;

toiminnallisen muutoksen määritelmän ensimmäisen poisulkevan alakohdan mukainen tieto, joka vaikuttaa osapuolten, joiden välitöntä etua asia koskee, kykyyn jaella yleisradiolähetyks- ja/tai vuorovaikutteisia palveluja BiB:n kotipäätteiden kautta, on kuitenkin annettava kyseisille osapuolille niin pian kuin kohtuuden rajoissa on mahdollista.

f) BSkyB varmistaa, että SSSL noudattaa a—e alakohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä sen vastuualueeseen kuuluvien teknisten tietojen osalta.

g) Jos BSkyB tai jokin BSkyB-yhtymään kuuluvista yrityksistä saa sen vastuualueen ulkopuolelle jäävää mutta toisen osapuolen vastuualueeseen kuuluvaa teknistä tietoa koskevan määrämuotoisen pyynnön osapuolelta, jonka etua asia koskee, kyseinen yritys luovuttaa kymmenen työpäivän aikana jokaisen sellaisen henkilön nimen ja osoitteen, jonka se olettaa voivan antaa tällaista teknistä tietoa, ja lähettää pyynnön eteenpäin sellaiselle henkilölle tai henkilöille.

Ehto 10: (Ehtojen kiertämisen estäminen)

A. BiB:n osapuolet varmistavat, etteivät toiset BiB-yhtymään kuuluvat yritykset tee mitään sellaista, joka katsottaisiin ehdossa 2 olevan A kohdan tai ehdoissa 7 ja 8 asetettujen vaatimusten rikkomiseksi, jos McCo toteuttaisi teot, tai jonka seurauksena kyseisten vaatimusten vaikutukset välte-tään.

B. Mainittujen vaatimusten rikkomista ei katsota tämän ehdon rikkomiseksi, ellei se riko jotakin ehdoissa 2, 7 tai 8 asetettua ehtoa.

3 artikla

Näiden ehtojen rikkomiseksi ei katsota 2 artiklassa asetettujen ehtojen 7, 8 ja 9 rikkomista ja soveltuvin osin Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyjärjestelmän rikkomista, jollei rikkomisen vaikuta näiden ehtojen tavoitteiden toteutumiseen seuraavasti:

- a) rikkomiset ovat olleet selviä ja vakavia;
- b) rikkomiset ovat aiheuttaneet vakavia ja olennaisia haittavaikutuksia kolmannelle;
- c) rikkomiset ovat aiheuttaneet korjaamatonta ja vakavaa vahinkoa kolmannelle;
- d) lukuisat rikkomiset, vaikka yksittäiset rikkomiset ovat vähäisiä, osoittavat jatkuvaa ehtojen laiminlyöntiä. Jos rikkomisen sisältyy sopimusehtoon, jota on käytetty useamassa kuin yhdessä sopimuksessa, tai tietyn alan kauppapaan, katsotaan se kuitenkin ainoastaan yhdeksi rikkomiseksi riippumatta tällaisten sopimusten määrästä tai kauppapaan mukaisen menettelyn esiintymismäärästä;
- e) rikkomiset vaikuttavat osapuoliin, joiden etua asia koskee ja jotka tällä hetkellä tarjoavat palveluja BiB:n kotipäätteen välityksellä, ja rikkomiset ovat olleet pitkäaikaisia (riitojenratkaisumenettelyn kestoa lukuun ottamatta). Jos rikkomisen sisältyy sopimusehtoon, tässä alakohdassa tarkoitettu aika alkaa siitä hetkestä, jolloin sopimusehdossa tarkoitettut olosuhteet toteutuvat, ja se kestää niin kauan kuin kyseiset olosuhteet jatkuvat.

4 artikla

Liitteessä II on määritelty 2 artiklan ehdoissa käytettyjä käsitteitä.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu seuraaville:

BT Holdings Limited
Newgate Street
London EC1A 7AJ
United Kingdom

British Sky Broadcasting Limited
Grant Way
Isleworth
Middlesex TW7 5QD
United Kingdom

Midland Bank plc
27—32 Poultry
PO Box 648
London EC2P 2BX
United Kingdom

Matsushita Electric Europe (Headquarters) Limited
Furzeground Way
Stockley Park
Uxbridge
Middlesex UB11 1DD
United Kingdom

Tehty Brysselissä 15 päivänä syyskuuta 1999.

Komission puolesta
Karel VAN MIERT
Komission jäsen

LIITE I

Luettelo ilmoitetuista sopimuksista ja aikataulu niiden toimittamisesta komissiolle

- 1) Ilmoituksessa osapuolet viittasivat joukkoon erilaisia sopimuksia, joista kaikkia ei toimitettu ilmoituksen mukana. Vastauksena komission selvityspyyntöön osapuolet totesivat kirjesssä 6 päivältä elokuuta 1997, että ilmoitus koskee seuraavia 16:tta sopimusta:
 1. Yhteisyrityssopimus ja sen liitteet
 2. EPG Content Design, Look and Feel
 3. Käynnistyskustannukset
 4. Liiketoimintasuunnitelma ja vuositomintasuunnitelma sekä talousarvio
 5. Agreed form Completion Board / Extraordinary General Meeting Resolutions
 6. Agreed Form Taste and Ethics policy
 7. Perustamisasiakirja ja yhtiöjärjestys
 8. Kotipäätteen tekninen eritelmä
 9. Transponderin kapasiteetti
 10. Markkinointipalvelusopimus
 11. Sopimus teknologiansiirrosta ja käyttöluvista
 12. Sisällöntuottajiin sovellettavat ehdot
 13. Sopimus alustavista sitoumuksista
 14. Digitaalista maanpäällistä televisiota koskevat sitoumukset — poistettu 4 päivänä elokuuta 1998 tehdyistä sopimuksista
 15. Pääomalainasopimus
 16. Rahoituslainasopimus.
- 2) Osapuolet toimittivat 30 päivänä maaliskuuta 1998 päivätyllä kirjeellä komissiolle lopulliset tekstit kolmesta muusta, 27 päivänä maaliskuuta 1998 päivätystä sopimuksesta, jotka ne halusivat liittää ilmoitukseensa:
 1. Suoritusten käsittelyjärjestelmää koskevat sopimukset (BiB:n ja Midlandin välillä)
 2. "Merchant Acquiring" -sopimus (BiB:n ja Midlandin välillä)
 3. Mondex -sopimukset (BiB:n ja Midlandin välillä).
- 3) Osapuolet toimittivat 14 päivänä heinäkuuta 1998 päivätyllä kirjeellä komissiolle 6 päivänä toukokuuta 1998 päivätyn tarkistetun luonnoksen itse yhteisyrityssopimuksesta, ilman liitteitä. Eräät muutokset oli tehty komission menettelyn johdosta.
- 4) Osapuolet toimittivat kirjeellä 25 päivänä syyskuuta 1998 komissiolle jäljennökset yhteisyrityssopimuksesta ja sen liitteistä, jotka osapuolet olivat allekirjoittaneet 4 päivänä elokuuta 1998. Sopimus digitaalista maanpäällistä televisiota koskevista sitoumuksista (mainittu sopimusluettelon 14 kohdassa) poistettiin tehdyistä sopimuksista, kun

taas markkinointipalvelusopimus (luettelon 10 kohta) jaettiin kahdeksi erilliseksi sopimukseksi: markkinointiavustuspalvelusopimukseksi ja mainonta- ja myynninedistämispalvelusopimukseksi. Lisäksi allekirjoitettiin kaksi uutta sopimusta: lainasopimus ja markkinointiavustusten perintäsopimus.

- 5) Subvention maksamista koskevasta yhdestä sopimuksesta toimitettiin tuolloin virheellinen toisinto. Korjattu toisinto toimitettiin komissiolle 9 päivänä marraskuuta 1998 vastauksena tietopyyntöön.

—

LIITE II

"Osapuolella, jonka välitöntä etua asia koskee" tarkoitetaan osapuolta, jonka etua asia koskee ja joka jakelee yleisradiolähetyspalveluja ja/tai vuorovaikutteisia palveluja BiB:n kotipäätteiden kautta kyseisenä aikana (tai joka on sitoutunut tällaiseen toimintaan ja valmistautuu käynnistämään tällaiset palvelut) ja jolla on voimassa oleva salassapitosopimus.

"Toisella osapuolella" tarkoitetaan toista BSKyB-yhtymään tai BiB-yhtymään kuuluvaa yritystä, BiB:n osapuolta tai kolmatta.

"BiB:n kotipäätteellä" tarkoitetaan digitaalista vuorovaikutteista kotipäätettä, jonka myyntiä BiB subventoi markkinointiavustusten avulla.

"BiB:n kotipäätteen teknisellä eritelmällä" tarkoitetaan seuraavia teknisiä eritelmiä: British Sky Broadcasting STB Specification Issue 3.00, 30.7.1997; British Sky Broadcasting STB Specification V3.0 Errata V5.0 ja British Sky Broadcasting STB Technical Guidelines Version V1.2, 23.10.1997, sellaisina kuin ne ovat kulloinkin päivitettyinä ja tarkistettuina.

"BSkyB-yhtymällä" tarkoitetaan British Sky Broadcasting Group plc:tä.

"Ehdollisen pääsyn tarjoajalla" tarkoitetaan henkilöä, jolla on oikeus tarjota ehdollisen pääsyn palveluja valtiosihteerin vuoden 1984 lain televiestinnästä (Telecommunications Act) 7 pykälän nojalla myöntämän telepalvelujärjestelmien käyttöä ehdollisen pääsyn palvelujen tarjoamiseen koskevan ryhmätoimiluvan mukaan.

"Toiminnallisella muutoksella" tarkoitetaan tietoja, joita on tarkoitus soveltaa ja muuttaa teknisiksi tiedoiksi ja jotka käsittävät ohjelmistoja, jotka on tarkoitus imuroida BiB-kotipäätteisiin yleisradiolähetyspalveluja ja/tai vuorovaikutteisia palveluja varten, lukuun ottamatta:

- BiB:n kotipäätteissä jo olevassa ohjelmistossa esiintyvien ongelmien ratkaisemiseksi imuroitua ohjelmistoa,
- imuroitua ohjelmistoa, joka liittyy BiB:n kotipäätteiden turvaamiseen tai sellaisen ehdollisen pääsyn järjestelmän tai pääsyrvalvontajärjestelmän turvaamiseen, jota käytetään BiB:n kotipäätteiden kautta saatavissa yleislähetyksissä ja/tai vuorovaikutteisissa palveluissa.

"Osapuolella, jonka etua asia koskee" tarkoitetaan yleisradiotoiminnan harjoittajaa, kaapelioperaattoria, teleoperaattoria, digitaalitelevision maanpäällisen alustan operaattoria tai suoran satelliittijakelun alustan operaattoria, harjoittipa tämä pelkästään yleisradiotoimintaa tai vuorovaikutteisia palveluja tai mitä tahansa näiden yhdistelmää, mukaan lukien BiB Services Co.

"Markkinointiavustuksella" tarkoitetaan subventiota, jonka BiB antaa BiB-kotipäätteille yhteisyrityssopimuksen 16 kohdan ja markkinapalvelusopimuksen mukaisesti.

"Salassapitosopimuksella" tarkoitetaan luottamuksellisuutta koskevaa vakiosopimusta, jonka allekirjoittamista BSKyB tai SSSL voi vaatia osapuolelta, jonka etua asia koskee, ennen kuin kyseiselle osapuolelle luovutetaan teknisten tietojen luettelo, ja jonka tulee olla voimassa, jotta osapuolella, jonka välitöntä etua asia koskee tai osapuolella, jonka etua asia koskee, on oikeus saada kaikki ehdossa 9 tarkoitetut tiedot.

"Muilla kuin SSSL:n digitaalitelevioiden salauksenpurkulaitteilla" tarkoitetaan salauksenpurkulaitteita, jotka eivät sisällä SSSL:n käyttämää ehdollisen pääsyn teknologiaa.

"Tarkoituksella", viitattaessa osapuoliin, joiden etua asia koskee, tarkoitetaan tarkoitusta käyttää BiB:n kotipäätteiden ominaisuuksia yleisradiolähetysten jakeluun BiB:n kotipäätteen kautta ja ainoastaan tähän tarkoitukseen, riippumatta siitä ovatko lähetykset vuorovaikutteisia vai eivät.

"Pyyntö" tarkoitetaan yksittäistä teknistä tietoa tai teknisiä tietoja koskevaa tai teknisten tietojen luetteloja koskevaa kirjallista pyyntöä, joka kummassakin tapauksessa liittyy tarkoitukseen.

"Määrämuotoisella" tarkoitetaan tapaa, jolla osapuolen, jonka etua asia koskee, tai ehdollisen pääsyn tarjoajan pyyntö tai muu yhteydenotto on lähetettävä, eli

- BSKyB:n ollessa vastaanottaja BSKyB:n valvonnasta vastaavalle (Head of Regulatory Affairs) osoitettua kirjattua kirjettä, joka lähetetään rekisterin mukaiseen BSKyB:n toimipaikkaan
- BiB:n ollessa vastaanottaja BiB:n valvonnasta vastaavalle (Compliance Officer) osoitettua kirjattua kirjettä, joka lähetetään rekisterin mukaiseen BiB:n toimipaikkaan.

"Simulcryptillä" tarkoitetaan Euroopan yleisen salausalgoritmin käyttämistä kahdessa toisistaan poikkeavaan ehdollisen pääsyn teknologiaan perustuvassa digitaalitelevisioiden salauksenpurkulaitteiden kannassa, jolloin parannetaan digitaalisten televisiopalvelujen vähittäismyyjien mahdollisuuksia käyttää jompaakumpaa ehdollisen pääsyn teknologiaa ja valita vaihtoehto, jossa myyjät tarjoavat asiakkailleen palveluja sellaisten digitaalitelevision salauksenpurkulaitteiden kautta, jotka sisältävät toisen ehdollisen pääsyn teknologian (sillä edellytyksellä, että toinen salauksenpurkulaitteesta sisältää kyseisen vähittäismyyjän tarjoamiin palveluihin vaadittavan toimintavalmiuden) sekä tällaisen menetelmän edellyttämää kahden teknologian synkronointia.

"Täydentävällä teknisellä sopimuksella" tarkoitetaan käyttöluvasopimusta, jonka BSKyB tai SSSL saattaa vaatia, jotta se luovuttaa määrätyn teknisen tiedon.

"Teknisillä tiedoilla" tarkoitetaan tietoja BiB:n kotipäätteessä käytössä olevista toiminnallisista teknisistä piirteistä, mukaan lukien BiB:n kotipäätteen tekninen eritelmä, joka esitetään täydellisen kirjallisen teknisen eritelmän ja/tai kaavio-kuvan muodossa, mutta joka ei sisällä:

- tietoja, mukaan lukien patenttisuojattua teknologiaa koskevat tiedot, jotka ehdollisen pääsyn palvelujen tarjoajan tai pääsyalvontapalvelujen tarjoajan ja/tai jokaisen sen teknologian toimittajan on välttämätöntä pitää luottamuksellisenä suojellakseen järjestelmänsä tai tarjoamiensa ehdollisen pääsyn palvelujen tai pääsyalvontapalvelujen taikka palvelujen, joita se aikoo tarjota, turvallisuutta ja eheyttä ja/tai valmiuttaan tarjota turvallisia ja luottamuksellisia palveluja kaikille asiakkailleen,
- tietoja, jotka BiB-yhtymään kuuluvan yrityksen, BSKyB:n tai SSSL:n on lain mukaan säilytettävä luottamuksellisina kyseisiä yrityksiä tai SSSL:ää sitovan toimiluvan ehtojen perusteella,
- tietoja, jotka BiB-yhtymään kuuluva yritys, BSKyB tai SSSL on sopimuksen perusteella sidottu säilyttämään luottamuksellisena ja joita se ei saa paljastaa kolmansille,
- tietoja, jotka ovat tarpeen ainoastaan kotipäätteen valmistamiseksi,
- SSSL:n osalta tietoja, jotka eivät liity BiB:n kotipäätteiden sellaisiin toiminnallisiin tai rakenteellisiin piirteisiin, jotka johtuvat ehdollisen pääsyn tai pääsyalvontajärjestelmän tai sähköisen ohjelmaoppaan (EPG) rakenteesta.

Selkeyden vuoksi on todettava, ettei esitetty teknisten tietojen määritelmä käsitä luovaan toimintaan liittyviä tietoja tavasta, jolla BiB-kotipäätteiden toiminnallisia teknisiä ominaisuuksia voidaan käyttää yleisradiotoiminnassa ja vuorovai- kuteisissa sovelluksissa.

"Siirtohinnoitteluoheilla" tarkoitetaan monikansallisille yrityksille ja veroviranomaisille osoitettuja OECD:n siirtohinnoit- teluoheita (Transfer Pricing Guidelines), sellaisina kuin ne on kulloinkin tarkistettuina.

"Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyjärjestelmällä" tarkoitetaan ehdolliseen pääsyyn ja pääsyalvontapalveluihin sovellettavaa Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyjärjestelmää, joka sisältää Euroopan parlamentin ja neuvoston direk- tiivin 95/47/EY täytäntöönpanon Yhdistyneessä kuningaskunnassa soveltuvin osin, eli seuraavat säädökset ja määräyk- set:

- *The Advanced Television Services Regulation 1996* (kehittyneitä televisiopalveluja koskeva säännöstö), sellaisena kuin se on tarkistettuna (SI 1996 nro 3151 ja nro 3197).
- *The Conditional Access Services Class Licence* (ehdollisen pääsyn palvelujen ryhmätoimilupa), myönnetty 7 päivänä tammikuuta 1997 vuoden 1984 lain televiestinnästä 7 pykälän nojalla.
- *The Telecommunications Class Licence, TSL* (televiestinnän ryhmätoimilupa), sellaisena kuin se on kumottuna ja myön- nettyinä uudelleen 31 päivänä joulukuuta 1997 vuoden 1984 lain televiestinnästä 7 pykälän nojalla.
- Ehdon 15 viittauksella *Advanced Television Services Regulation 1996* -säännösten 11 säännön 48 kohtaan tarkoitetaan kuitenkin sääntöä, joka on voimassa 19 artiklan 3 kohdan mukaisen ilmoituksen/päätöksen julkaisupäivänä.

Lisäksi on syytä todeta, että Yhdistyneen kuningaskunnan sääntelyjärjestelmä sisältää säännöksiä, joiden mukaan tele- viestintäyksikön pääjohtajan käytössä on useita riitojenratkaisumenetelmiä.